

Tacettin ÇETİNKAYA

cetinkayatacettin@yahoo.com

Toplumumuzun temel dinamiği İslam'la ilgili herkes bir şeyler söylüyor.

Zaten İslam hem Dünya'da hem de ülkemizde en çok konuşulan konular arasında.

Vatikan'ın yayın organı Osservatore Romano gazetesinde yayınlanan istatistiklere göre dünya nüfusunun yüzde 19,2'sinin Müslüman. Müslüman nüfus 1,3 milyar ve en fazla artış oranına sahip din olarak gözüküyor.

İslam konuşuluyor. Konuşulması da çok güzel. Ancak kimin ne maksatla konuştuğunun da şuurunda olmak gerekiyor.

İslam'ı konuşanları dört grupta tasnif etmek mümkün.

Birinci grup; gerçek İslam büyükleri ve önderleri, İslam âlimleri, Müslüman eğitimciler.

İlmiyle amil bu gruptaki kişiler fikir ve kanaatleriyle gerçekten samimi ve güvenilir kişiler. İslam'ın ölçülerini Kur'an ve sünnetin ışığında ele alırlar, ölçüyü tam korurlar, insanların kafasına şüphe koyacak söz ve davranışlardan uzak dururlar...

Şuurludurlar, iyiliği emredip kötülüğü nehyederek Müslümanların ve İslam dünyasının önünü açarlar.

Enaniyetten ve şöhret kaygusundan uzaktırlar. Televizyonlarda, gazetelerde olur olmaz boy göstermezler. Lüzumsuz konuşmazlar. Sözlerinde çok dikkatlidirler. Vakar abidesidirler.

İkinci grup; şuursuz din bilginleri.

Dini ilimlerle uğraşmışlardır. Onlar için İslam mesleki bir bilgidir. Dinlere objektif yaklaşılması gerektiği iddiasındadırlar. Bunu bile beceremezler. Diğer dinlere daha yakın İslam'a daha mesafeli –objektif (!)- dururlar. Nedense söz ve davranışlarıyla İslam düşmanlarının daha çok hoşuna giderler. Hep Müslümanları incitirler hatta rencide ederler.

Dini kimliğinden dolayı sözlerini filtre edilemediği için yüksek hasar verir, zihinleri daha fazla kirletirler.

Üçüncü grup; Din cahili medya, aydın ve siyasetçiler.

İslam hakkında ahkâm keserler.

İslam aleyhinde olabilecek her girişime atlarlar. Yalanları yüzlerine çarpıldığında da son derece pişkindirler. Bu huylarından asla vazgeçmezler.

Dördüncü grup; hasmane tutum sergileyen İslam düşmanları.

Bunlar doğrudan ortada gözükmezler. Fikirlerinden alıntı yapılarak üçüncü grup şahıslar tarafından kullanılır. İslam aleyhindeki stratejiyi belirleyenler ve uygulatanlar bunlardır. Hangi dinden olduklarını öldüklerinde, gazete ilanlarından ve cenaze törenlerinin şeklinden anlayabilirsiniz.

Peki, bütün bunlara karşı nasıl bir tavır ortaya belirlenmelidir?

Cevabı İmamı Gazali, İhya u Ulum-id Din'inde Halil b. Ahmed'in şu sözünü naklederek veriyor.

"İnsanlar dört kısımdır:

Bir kısmı bilir, bildiğini de bilir. Böyle olan kimse alimdir, ona uyunuz.

Bir kısmı bilir, fakat bildiğini bilmez, Bu uykudadır, onu uyandırınız.

Bir kısmı bilmez, fakat bilmediğini bilir. Bu bilgiye muhtaçtır, onu bilgilendiriniz.

Bir kısmı ise hem bilmez hem de bilmediğini bilmez. Bunda hayır yoktur, onu terk ediniz.

Bu sayımız da şuurlu bakışı netleştirecek yazı ve dosyalarla dolu.

Selam ve dua ile...

MİLLÎ ŞUUR

Yaratıcı Rabbî'nin Adıyla Oku

SAHİBİ

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
Genel Başkan, İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ

Yaygın 3 Aylık süreli yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mustafa AYDIN

EDİTÖR

Tacettin ÇETİNKAYA

YAYIN KURULU

Doc. Dr. Mete GÜNDOĞAN
Dr.Nuh SAVAŞ
Şaban CENGİZ
Mecit DÖNMEZBİLEK
Yılmaz BÖLÜKBAŞI
Seyfi ÖZKAN
Abdurrahman ERBAŞ

HUKUK DANIŞMANI

Prof.Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM

Mustafa DEMİR

DAĞITIM

Şaban CENGİZ

GRAFİK TASARIM

Milli Şuur Dergisi
0 (312) 286 18 83
Sinan ORAL
0505 517 73 01
snnoral@gmail.com

BASKI

Semih Ofset
Büyük Sanayi 1. Cadde No: 74
İskitler - ANKARA / 06060
Telefon : (0 312) 341 40 75
Fax : (0 312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

15 Eylül - 2008

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 4. Sk.No : 2/1 BALGAT / ANKARA
TEL : 0 (312) 286 18 83
FAX : 0 (312) 287 61 80
WEB : www.millisuurdergisi.com
e-posta : bilgi@millisuurdergisi.com

MİLLÎ ŞUUR Dergisi

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Milli Şuur Dergisi'ne aittir, kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Milli Şuur Dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

► Milli Görüş, Milli Eğitim	4
► Eğitime Eğitim Şart	8
► Yeni Eğitim Programlarının Çıkmazı ve Değerler Eğitimi ...	12
► Sanat ve Edebiyatımızdaki Kirlenme (2).....	14
► Tablo; Örnek Kardeş	17
► EĞİTİM TARİHİMİZ - 7 Abbasiler Döneminde Eğitim Çalışmaları Tercüme Faaliyetleri.....	18
► Mustafa Satı Bey'in Eğitim ve Öğretime Dair Görüşleri.....	22
► Ebu Musa el- Eşarî (ö.44/666 ?)	26
► Kur'an'dan	29
► Kur'anı Kerim ile İlişkımız	30
► Amaçsız Eğitim ya da Hedefsiz Sefer.....	32
► Eğitim Dili	34
► Sözün Gücü.....	37
► Dost'um, Kahrın da Hoş, Lütfun da Hoş	38
► Er Ramazan'ı Kurtarmak!	40
► Din Nasihattir, Din Eğitimidir	42
► Peygamberimiz'den, Hayat Suyu	45
► Velayeti Hak Ediyor muyum?	46
► Dünyanın Umudu İYFO.....	50
► Edebiyat Dersi Kitapları Sevdirmiyor Nefret Ettiriyor.....	52
► Dosta Düşmana Dil ve Derinlik	56
► Kitap Tanıtımı İslam Deklarasyonu ve İslami Yeniden Doğuşun Sorunları Aliya İzzetbegovic ..	58
► Resimlerin Dili	60
► Sizden Gelenler	62
► Karikatür	63
► Bulmaca	64

REKLAM İÇERİĞİ

► AK-AY GRUP	21
► ANFA.....	25
► GENÇLİK EĞİTİM KURUMLARI	49

Milli Görüş, Milli Eğitim | 4

İsmail Hakkı AKKİRAZ
ÖĞ-DER Genel Başkanı

8 | Eğitime Eğitim Şart

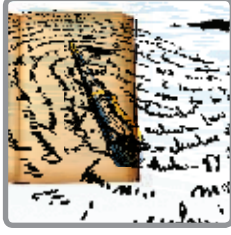
Fatih BUDAK - Yavuz POSTALLI

Sanat ve Edebiyatımızdaki
Kirlenme (2) | 14

Ömer Faruk SİFİL
Edebiyat Öğretmeni

EĞİTİM TARİHİMİZ - 7
Abbasiiler Döneminde
Eğitim Çalışmaları Tercüme
Faaliyetleri

18

İbrahim Halil ER
Eğitimci, Yazar

Mustafa Satı Bey'in
Eğitim ve Öğretime
Dair Görüşleri... | 22

Fahrettin GÜN
Eğitimci

26 | Ebu Musa el- Eşarî
(ö.44/666 ?)

Dr. Nuh SAVAŞ
Ankara Üniv. İlahiyat Fak. Öğretim Görevlisi

Kur'anı Kerim İle İlişkımız | 30

A. Mecit DÖNMEZBİLEK
Eğitimci

32 | Amaçsız Eğitim ya da
Hedefsiz Sefer

Erol ERDOĞAN
Eğitimci

Eğitim Dili | 34

Abdulkadir TURAN
Eğitimci-Yazar

38 | Dost'um,
Kahrın da Hoş, Lütfun da Hoş

Meryem YERTÜRK (ÇETİNKAYA)*

Er Ramazan'ı Kurtarmak! | 40

Tarık Sezai KARATEPE
Eğitimci, Yazar

42 | Din Nasihattir, Din Eğitimidir

Halil İbrahim KABAK
Eğitimci

Velayeti Hak Ediyor muyum? | 46

Uzm. Psk. Efser SELÂMET
Milli Gazete Yazarı

52 | Edebiyat Dersi Kitapları
Sevdirmiyor Nefret Ettiriyor...

Hasan Ş. KURT
Eğitimci

MİLLİ GÖRÜŞ, MİLLİ EĞİTİM

İsmail Hakkı AKKİRAZ
ÖĞ-DER Genel Başkanı

Allah'a hamt, Resulüne salât ve selam ederim.

Varlıklar âleminde ve kâinatta her şey bir hikmetle vücut bulmakta ve yürümektedir.

Bu âlemin yaratıcısı, sahibi ve maliki varlığında eşi ve benzeri bulunmayan Allah(c.c)'tir.

Allah(c.c) görülen ve görülmeyen maddi varlıklar ile görülmeyen manevi varlıkları kendi varlığının delili ve şahidi olarak yaratmıştır.

Kâinata hâkim olan düzen ve işleyiş O'nun elindedir.

İNSAN, varlıkların en mükemmelidir. Yer yüzünde yaratanın halifesidir. Yerde ve gökte ne varsa emrine verilmiştir. O sosyal bir varlıktır. Varlığı kendinden değil Allah'tandır. Doğumu ve ölümü Allah(c.c)'in elindedir. Onu dünyaya gönderen de, oradan geri çeken de O'dur.

İnsan; yaratıcının kendisine verdiği üstün vasıflar ve cüzi irade ile Allah'a kullukta bulunsun diye yaratılmıştır. İnsan bireysel, toplumsal, ahlaki, siyasi, ticari her türlü eylemlerinden Allah(c.c)'a karşı sorumludur. O, bundan dolayı bütün gücü ile bu fani hayatta, Allah(c.c)'ı razı etmenin mücadelesi içinde olmak zorundadır.

Biz Müslüman'ız ve olayları kendi temel esaslarımıza göre değerlendirmek zorundayız. Bütün insanlığın saadetini istemek ve onun için çalışmanın bir kulluk görevi olduğuna inanmak zorundayız. İnanmak, salih amel işlemek, hakkı tavsiye etmek ve bu görevleri yaparken karşılaşacağımız zorluklara sabretmek bizim ve bütün insanlığın tek kurtuluşudur.

DÜNYA, insan ve cinler için bir imtihan yeri olarak yaratılmış ve tanzim edilmiştir. Bu hayat ebedi değil geçicidir. İnsanlar ve cinler bu dünya âleminde -bilsinler bilmesinler- ancak imtihan olmak için yaşıyorlar ve ölüyorlar.

AHİRET, dünya hayatının hesabıdır. Dünyaya imtihanının sonuçlarını insan ahirette görecektir. Dünya hayatında yaptığı tercihlerin, yönelişlerin, iş ve işlemlerin karşılığı kendisine Allah(c.c) tarafından eksiksiz olarak verilecektir. Ahiret hayatı sonu olmayan bir hayattır. Ebedidir. Orada yok olmak yoktur. Ahiret hayatının iki yurdu vardır. Cennet yurdu. Cehennem yurdu. Dünya imtihanını kazananlar cennet yurtlarında, kaybedenler ise cehennem yurtlarında ebediyen ömür süreceklerdir.

DÜNYA İMTİHANI, bir hak batıl mücadelesi şeklin yürümektedir. Bu dünya hayatında insanlar Hakkı üstün tutanlar ve Kuvveti üstün tutanlar diye iki ana topluluk olarak organize olmaktadır.

Hakkı üstün tutmak demek, Allah'ın insanlar için beğenip razı olduğu şeyi kabullenmek ve ona itiraz etmemektir. Allah(c.c)'in razı olduğu şey İSLAM'dır. Müslüman Allah ve resulünün emirlerine teslim olmuş kimsedir. İnsanlık ilk insan Hz Adem(a.s)'den günümüze kadar ancak İslam ile saadet bulmuştur, kaybettiği saadetini yine İslam ile bulacaktır.

Kuvveti üstün tutmak ise Allah'ın insanlar için beğenip razı olduğu şeyi reddetmektir ve yok saymaktır. Allah(c.c)'in razı olduğu şeyi reddetmek ise BATIL'dır. İnsanlık ne zaman Batıla yönelmiş ve önderlerinin arkasına düşmüş ise felaketlerden, zulüm ve darlıktan yakasını kurtaramamış ve yok olmakla karşı karşıya kalmıştır. İlim, tarih ve coğrafya bu gerçeği ispat eden delillerle doludur.

Hak-Batıl mücadelesi yukarıda tanımını yaptığımız bu zihniyetlere mensup iki topluluk arasında cereyan etmektedir. Hak ıslah eder. Batıl ifsat eder.

Dünya hayatının Hak-Batıl mücadelesi şeklinde tanzim edilmesi Allah(c.c)'in kullarına olan bir lutfudur. İnsan böyle bir mücadele ile imtihan edilmemiş olsa idi, kendisine verilen nimetleri hayır veya şer yolunda kullanma imkânı bulamazdı ve Hakkı yüceltmek Batılı engellemek için verdiği mücadele karşılığında, ahirette en büyük mükâfatlara nail olamazdı.

Bu zikrettiğimiz temel hususlar dünya hayatının gerçeğidir. Dünyayı ve hayatını bunun dışında değerlendirmek ve okumak insanoğlunun kendisine yapacağı en büyük kötülük olur. ***"Bilin ki dünya hayatı ancak bir oyun, eğlence, bir süs, aranızda bir övünme ve daha çok mal ve evlat sahibi olma isteğinden ibarettir. Tıpkı bir yağmur gibidir ki, bitirdiği ziraatçıların hoşuna gider. Sonra kurur da sen onun sapsarı olduğunu görürsün; sonra da çer çöp olur. Ahirette ise çetin bir azap vardır. Yine orada Allah'ın mağfireti ve rızası vardır. Dünya hayatı aldatıcı bir geçimlikten başka bir şey değildir."***(Hadid suresi: 20)

Biz Müslüman'ız ve olayları kendi temel esaslarımıza göre değerlendirmek zorundayız. Bütün insanlığın saadetini istemek ve onun için çalışmanın bir kulluk görevi olduğuna inanmak zorundayız. İnanmak, salih amel işlemek, hakkı tavsiye etmek ve bu görevleri yaparken karşılaşacağımız zorluklara sabretmek bizim ve bütün insanlığın tek kurtuluşudur.

Bilmemiz gereken bir husus da İslam bir hayat nizamıdır. Doğru yoldur. Aynı şekilde Batılın da bir hayat nizamı vardır. Eğri yoldur. Her iki hayat nizamının dayandığı inanç esasları, hak anlayışları, insan anlayışları, çevreye bakışları, elde etmek istedikleri sonuçlar farklı olduğu için aralarında çetin bir mücadele vardır. Bu mücadelede çok taraf yoktur, iki taraf vardır. Çok sonuç yoktur, iki sonuç vardır. Çok medeniyet yoktur, iki medeniyet vardır. İslam medeniyeti ve Batı medeniyeti.

İslam medeniyeti tevhidi esas aldığı, insanın günahsız temiz bir fıtratla yaratıldığını benimsediği, çevrenin Allah'ın insanlara verdiği bir emaneti saydığı için adaletin, barışın, dünya ve ahiret mutluluğunun tek çaresi olmuştur. Batı medeniyeti ise teslisi esas aldığı, insanın günahkâr ve suçlu olarak doğduğunu benimsediği, çevreyi ise kendilerine ait bir şey olarak gördükleri için tarih boyunca zulmün, kargaşanın, huzursuzluğun, terörün, kan ve gözyaşının, bütün bunalımların kaynağı olmuştur.

Batıl tarih boyunca Hakka karşı yürüttüğü mücadeleyi yok sayma, alay etme, dolaylı ikaz, teklif-tehdit, baskı-ıfrat veya tefrit, şiddet, ambargo, imha metotlarını kullanarak yürütmüştür.

Batı medeniyeti karakteri itibarıyla emperyalisttir. Ve kalkınma ve gelişmesini sömürüye ve zulme borçludur. Bunun için, dünya insanlığını ve özel olarak ta İslam âlemini mefhum ve fikir kirlenmesi, anarşi, terör, failli meçhul cinayetler ve iç savaşlar çıkararak, kurdukları IMF, DB ve DTÖ gibi iktisadi ve ekonomik kuruluş ve düzenlerle, işbirlikçi sermaye, medya organları, siyasetçi ve yöneticilerle ifsat etmektedirler.

Irak'ta, Filistin'de, Afrika'da, Afganistan'da, Türkmenistan'da ve dünyanın bütün sıcak bölgelerinde yaşananlar bu ifsat çalışmalarının sonucudur.

Maalesef bir İslam ülkesi olan Türkiye'miz de aynı tehditle karşı karşıyadır. Ülkemiz bu kesimler tarafından aç bırakılmak, borca esir edilmek, işsiz bırakılmak ve manevi köklerinden koparılmak istenmektedir. Türkiye Osmanlı'nın mirasçısı bir ülkedir. Ecdadımız bin yıl insanlığa hizmet etmiştir. Hakkı üstün tutan maruf ve münker düzeni ile insanlığa, helal ve haram düzeni ile de Müslüman ahalie hizmet etmişlerdir. Bunu bilen haçlılar ve ırkçı emperyalistler, Türkiye için özel projeler hazırlayıp uygulamaya koymaktadırlar. Bu projelerin en önemlilerinden bir tanesi de eğitimin yozlaştırılması, manevi değerlerden mahrum ve yoksun bırakılmış seküler bir neslin yetiştirilmesidir. Bununla yapılmak istenen ise; Türkiye'nin Osmanlı'nın mirasına sahip çıkacak güçlü bir ülke olarak, İslam âleminin ve mazlum milletlerin lideri olmasını engellemektir.

Türkiye'nin eğitim sistemi dâhil olmak üzere manevi değerlerinin tahribi ile zayıflaması görevi bu gün AB'ye ihale edilmiştir.

Bu gün ülkemizin içinde bulunduğu durumdan kimse memnun değildir. Güvenliğimiz tehdit altındadır, Eğitim sistemimiz yanlış tercihler yüzünden gayesiz, şuursuz nesiller yetiştirmektedir. Ahlak ve maneviyattan yoksun olarak yetiştirilen nesiller ülkemiz geleceği için en büyük tehlikedir. Toplumu ayakta tutan aile yapımız tahrip ve ifsat edilmektedir. Toplumumuzun İslam kaynaklı ahlaki yapısı çeşitli çalışmalarla tahrip edilmekte, çökertilmektedir.

Her şey gözümüzün önünde yürütülmektedir. Türkiye eğitim konusunda çok sıkıntılı dönemler geçirmiştir. Şeflik dönemi en sıkıntılı dönem olarak hafızalardaki yerini korumaktadır.

Milli Eğitimde görülen bu yanlış yönelişlere karşı sessiz kalmayan Ali Fuat Başgil, Necmettin Erbakan, Nurettin Topçu, Samiha Ayverdi, gibi milli şuur sahibi birçok fikir ve siyaset önderi aydınlar, ülke gençliğini kurtarmak, eğitim politikalarını millileştirmek için verdikleri mücadelede başarılı olmuşlardır. Bu çalışmalar sonunda eğitimin önündeki bir takım engeller kaldırılmış, şuurlu bir neslin yetişmesine sebep olunmuştur. Bu çalışmalarla aslına dönen Türkiye bir takım çevreleri ürkütmüş ve 28 Şubat müdahalesi ve uygulamaları ile yeniden sıkıntılı bir sürece girilmiştir. Bu dönemde her alanda büyük yıkımlar yaşanmıştır. En büyük yıkım ise din eğitimi alanında yapılmıştır. Önce 8 yıllık kesintisiz eğitime geçiş düzenlemesi yapılmış bununla İHL'lerin önü kesilmek istenmiştir. YÖK'ün

katsayı adaletsizliği uygulaması, Kur'an öğrenme yaşının 15 yaş olarak belirlenmesi, evde Kur'an eğitimine ceza uygulaması, kılık kıyafet sebebiyle eğitim imkânının daraltılması gibi uygulamalar bu dönemin ürünü olmuştur.

Bu gün ülkemizin içinde bulunduğu durumdan kimse memnun değildir. Güvenliğimiz tehdit altındadır, Eğitim sistemimiz yanlış tercihler yüzünden gayesiz, şuaursuz nesiller yetiştirmektedir. Ahlak ve maneviyattan yoksun olarak yetiştirilen nesiller ülkemiz geleceği için en büyük tehlikedir. Toplum ayakta tutan aile yapımız tahrip ve ifsat edilmektedir. Toplumumuzun İslam kaynaklı ahlaki yapısı çeşitli çalışmalarla tahrip edilmekte, çöktürilmektedir.

Ekonomik yapımız iflasın eşiğine gelmiştir. Devletimiz borçlandırılmıştır, kurumlarımız borçludur, kredi kartı üzerinden vatandaşlar, esnaf, çiftçi çeşitli şekillerde borçlu hale getirilmiştir.

Kumar, fuhuş, uyuşturucu kullanımı, hırsızlık, rüşvet her geçen gün artmaktadır. Tolum fertleri arasındaki güven kaybolmuş, yardımlaşma duygusu köreltilmiştir.

Yaşadığımız bu olaylar, karşılaştığımız sonuçlar kendi kendine oluyor değildir. Bu sonuçlar bir takım çalışmaların ürünü olarak karşımıza gelmektedir. Basını iyi takip edenler bilirler ki ülkemiz elimizden alınmak ve bölünmek isteniyor. Bunu kim istiyor bilmeyen yok.

Bu ülke bize şehitlerin emanetidir. Bu millet kurtuluş savaşını batılı devletlere ve batıla karşı yapmıştır. Cihat şuuru ile savaşmışlar, canlarını feda ederek bu ülkeyi bize emanet etmişlerdir. Sevr anlaşmasını zorla Osmanlıya imzalattıran batılı batıl güçlerin kafasında Anadolu toprakları üzerinde Türkiye Cumhuriyeti gibi bir devletin kurulması fikri yoktu.

Onlar Sevr anlaşmasını yürütmek ve Büyük İsrail'i kurmak için ülkemizi işgale geldiler. Bu işgale dedelerimiz direndi ve onları bu topraklardan kovdular. Bu savaşlarla belirlenen Misak-ı Milli sınırları içinde yaşadığımız bu devlet kurulmuş oldu. Onlar bizi şimdi siyaset yoluyla yok etmeye çalışıyorlar. Bunun için bu millet manevi değerlerinden uzaklaştırılıyor ki kendilerine karşı direnmesin, köleliği kabullensin ve böylelikle planları yürüsün.

Biz millet olarak açık tehditlere karşı uyanık oluyoruz da gizli tehditler karşısında niçin umursamaz haldeyiz. Bunun sebebi tarih ve siyasi şuur eksikliğimizdir. Bu eksiliğimizi telafi etmemiz lazım.

İşte Milli Görüş Yukarıda zikredilen hususlar istikametinde inanmanın, yaşamanın olaylara bu zaviyeden bakmanın, dostu, düşmanı fark ederek, ıslah için çalışmanın, ifsadı engellemenin şuurudur. Milli Eğitim ise inançlı, salih amel sahibi, hakkı tavsiye eden, sabırlı, yüksek ahlak sahibi, önder, hidayet, feraset, dirayet sahibi, gayesini gözetten, yaratıcısını, peygamberini, vatani ve insanları seven, maneviyatçı, şuurlu nesiller yetiştirmektedir. Bakanlığa Milli Eğitim Bakanlığı adının verilmesi bundandır.

Ülkemizde eğitim faaliyetleri devlet gözetiminde yürütülmektedir. Bu faaliyetin en önemli unsuru öğretmenlerdir. Öğretmenler, kendilerine emanet edilen öğrencilerin, yukarıda sayılan vasıflara sahip olarak yetiştirilmesinden, anne baba ile birlikte, hem hukuken hem de manen sorumludurlar. Şuurlu öğretmenlerin insanlığa en büyük hizmeti, böyle bir nesli yetiştirmek olacaktır. Eğitim sisteminin, öğretmenlerin, okulların üç vazifesi vardır:

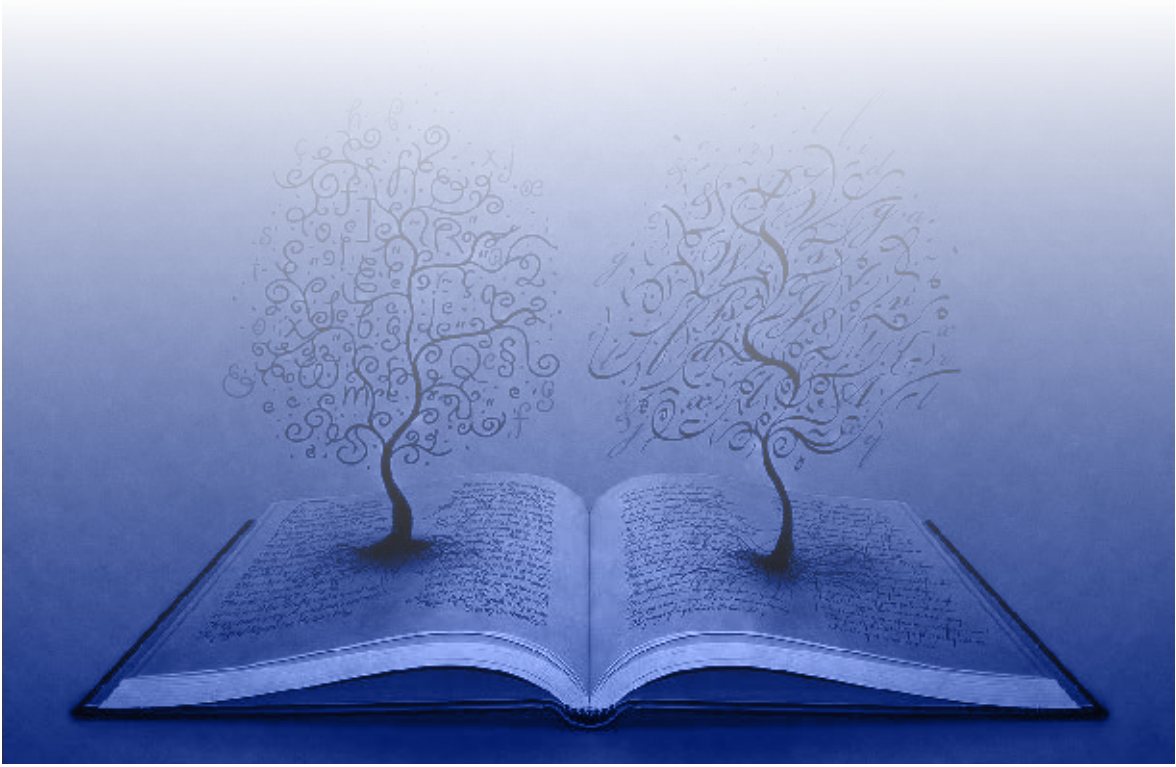
1. Bilgi, kültür ve inanç bakımından güçlü bir gençlik yetiştirmek.

2. Onlara bilginin yanında aksiyon yani ahlâk ve karakter terbiyesi vermek. Yani İslam dinini doğru bir şekilde öğretmek.

3. Estetik, sanat, güzellik boyutu kazandırmak. Doğru, iyi ve güzel, faydalı olan, adil olan ancak böyle elde edilir.

AB, ABD ve İsrail böyle istiyor diye, değerlerimize yabancı nesiller yetiştirerek harakiri yapmayalım.

“Dinlerine uymadıkça Yahudiler de Hristiyanlar da asla senden razı olmayacaklardır. De ki: Doğru yol, ancak Allah'ın yoludur. Sana gelen ilimden sonra onların arzularına uyacak olursan, andolsun ki, Allah'tan sana ne bir dost ne de bir yardımcı vardır.” (Bakara suresi:120) “(Yahudiler ve Hristiyanlar Müslümanlara:) Yahudi ya da Hristiyan olun ki, doğru yolu bulasınız, dediler. De ki: Hayır! Biz, Hanif olan İbrahim'in dinine uyarız. O, müşriklerden değildi.” (Bakara suresi:135)

Eğitime Eğitim Şart

Fatih BUDAK - Yavuz POSTALLI

www.fatihbudak.com

Bir merhabadan sonra işe bizce eğitim kavramını tanımlayarak başlayacak olursak, eğitim; hayatın her anında, nerede, ne zaman, niçin ve ne şekilde davranılacağını; hayata hangi perspektiften, hangi duygu ve düşüncelerle bakılacağını ortaya koyan ve insana dair bu duygu ve düşünceleri, inanç ve idealleri, bilim ve teknoloji ışığında gelecek nesillere aktaran, ekonomik, siyasi ve toplumsal açıdan insanlığın maddiyata yönelik öncelikli manevi gıdasıdır.

Dolayısıyla bu bağlamda ailelerin toplumları, toplumların milletleri, milletlerin devletleri, devletlerinse dünya üzerindeki insanlığı temsil ettiği varsayımıyla yola çıkacak olursak; eğitim, insanlık için en mühim mesele olarak karşımıza çıkmaktadır.

Malumunuzdur ki eğitimsiz bir insan, her türlü sapkın inanç ve davranışa açık bir insandır. Yani hayatında eğitimsel anlamda maddi ve manevi doygunluğa erişmemiş bir birey, bu açlığını kötülüklerle, yalanlarla, yanlışlarla,

Kanaatimizce, bilgiye sahip olmanın böylesine mühim ve elzem olduğu bir zamanda, adına bilgi dediğimiz cevhere kavuşmanın yolu, eğitim güzergâhından geçer. Ancak eğitim ile kendisine doğru biçimler verilmiş, yani önemli vasıflar kazandırılmış ve nitelikli insan sıfatına erişmiş bireyler, kendi toplumlarına katkı sağlayabilirler. Çünkü bilen, bildiğinin şuurunda olan ve onu kullanabilen bireyler ufuk sahibi olabilirler.

kişisel hayatında ve iş ortamındaki bilinçsizce ve şuursuzca sergilediği hal ve hareketlerle ortaya koyacaktır. Bu hal ve hareketlerin neticesinde ise hem bireyler hem de bireylerin oluşturduğu milletler ve devletler, siyasi ve ekonomik anlamda, maddi ve manevi olarak zarar göreceklerdir.

Ne yazık ki günümüzde bu ve benzeri örnekleri açıkça görmekteyiz. Annelerini bıçaklayarak öldüren üniversite öğrencilerinden tutun da, devlet dolandıran banka sahiplerine kadar; kendi eğitim sistemini eleştirmekle yetinip bu sistemi değiştirmek için gayret sarf etmeyen siyasetçilerden tutun da üniversite ortamında bir dönem boyunca kendi dersine bir kez olsun girmeyen ve sonrasında bir tek final sınavıyla öğrenciyi o dersten geçiren ya da sınıfta bırakan öğretim görevlilerine kadar tamamı, sistemsiz bir eğitimin ya da eğitimsiz bir sistemin ortaya çıkardığı zavallılıklardan başkası değildir. Bu örnekler öyle bizden ve çevremizden uzaklarda olan, bizim yaşadığımız örnekler değil. Aksine, her zaman ve mekânda karşımıza çıkan, gerek üniversite ortamında gerekse gündelik hayatta tıpkı sizler gibi bizzat bizlerin de yaşamakta olduğu-

muz hadiseler. Dolayısıyla etiketsel anlamda eğitimci olsun ya da olmasın, her vatandaş ilgilendiren, daha doğrusu ilgilendirmesi gereken bir konu: Eğitim sistemimizin sorunları

Eğitim Yolunda Sorun Teşkil Eden Dipnotlar

İnsanlık âleminin dününden yarınına doğru uzanan periyotta, bizler bugünü yaşıyoruz. Bu gidişat içerisinde birçok şey, bir şekilde kendini yenileme ile baş başa kalıyor. Tarih şeritlerinde gördüğümüz ve yazı ile başlayan çağlarda kendisini değişiklikler içerisinde buluveriyor. Her ne kadar şeritlerde hala bizler kendimizi yakın çağda görsek de, hayatın içinde bu uzay çağı, iletişim çağı olarak dilendiriliyor. Mamafih şimdilerde bu çağlar da kabul görmüyor. Şimdi her aklı selim, bu zamanı bilgi çağı olarak kabul ediyor. Çünkü artık kim bilgiye sahipse, o güçlü bir devlet ya da şahsiyet olarak biliniyor. Kaldı ki, göz önünde olan da bu.

Kanaatimizce, bilgiye sahip olmanın böylesine mühim ve elzem olduğu bir zamanda, adına bilgi dediğimiz cevhere kavuşmanın yolu, eğitim güzergâhından geçer. Ancak eğitim ile kendisine doğru biçimler verilmiş, yani önemli vasıflar kazandırılmış ve nitelikli insan sıfatına erişmiş bireyler, kendi toplumlarına katkı sağlayabilirler. Çünkü bilen, bildiğinin şuurunda olan ve onu kullanabilen bireyler ufuk sahibi olabilirler.

Eğitimin her toplum ve zamanda herhangi bir şekilde uygulandığı görülür. Toplamların eğitimden yararlanmaya çalışmalarına karşın, hepsinin de hedeflerine muvaffak oldukları söylenemez. O zaman akla gelen soru şudur. Uygulanmaya çalışılan eğitim kaliteli midir, değil midir? Aralarında muhakkak bir fark vardır ki, bu fark sonucu elde edilen ürün aynı değildir. İşte bu durumda her toplumun kendi eğitim sistemini nesnel manada sorgulaması elzem olmaktadır. Bu sorgulama ile bir arayışa girilir ve elde edilen buluntular neticesinde en iyiye ulaşmaya çalışılır. Bizim de bu yazıda ulaşmak istediğimiz sonuç, daha iyiye kavuşmak için yapılan bir - eğitimde kalite denilen- cevher arayışından başka bir şey değildir.

Eğitim, çok boyutlu bir oluşum olduğundan dolayı, genelini bir yazı ile değerlendirmek imkânsızdır. O açıdan burada biz seçme başlıkları ele alıp, özce değerlendirmeye çalışacağız.

Sorguda İlk Adres: Eğitim

Eğitimin kendisi ilk sorgulanması gereken husustur. Eğitim, insanlarda istendik yönde

kalıcı davranış değişikliği meydana getirme süreci olarak tanımlanır. Ancak, içerisinde bulunduğumuz sistemde ağırlığın öğretime verildiğine, eğitimin geri planda kaldığına şahit oluyoruz. Yani eğitimin tanımındaki en hassas ifade olan davranış değişikliği meydana getirme sürecinin uygulanmadığını görüyoruz. Sonuç olarak, öğrenim alan, ama eğitim alamayan kuşaklar ile karşılaşyoruz. Kendisini alanında yetiştirmiş kişiler elbette gereklidir. Ama bu yetişen nesillerimizin, bilgili olmalarının yanı sıra, terbiye çeşmesinden kana kana içmeleri de önemlidir. Çünkü tamamının üst düzey akademik eğitim alamadığı gençliğimizin, en azından tamamının ahlaki eğitimi içselleştirmesi gerekir. Bu bakımdan gençliğimizin edep bileziğini takması için eğitim hizmetine, en az öğretime verdiğimiz kadarı ile yer verilmelidir.

Eğitimde oturmuş bir düzenin olması önemlidir. Değişen ve gelişen dünyada şüphesiz yenilikleri takip etmek de gereklidir. Ve ancak, sağlam bir temel üzerine kurulmuş sistemin değişikliği fayda getirir. Eğer değişiklikler bir ana gövde çerçevesinde yapılmıyorsa, o zaman gerekli hedefe ulaşmak tam anlamıyla mümkün olmaz, olamaz. Eğitim sistemimizin karşılaştığı sorunlardan biri de işte budur. Tam anlamı ile kemikleşmiş bir sistemin var olmayışı, eğitim hizmetindeki kaliteyi olumsuz olarak etkilemektedir. Çünkü yeniliğe adapte olmakta sorun yaşayabilen eğitim çalışanları, daha bir öncekine uyum sağlayamadan diğer bir yenilik ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Yapılması gereken eğitim sisteminin temelini net bir biçimde belirleyip kuvvetlendirmek ve daha sonraları ihtiyaç duyulan değişiklikleri bir devlet politikası halinde yapmaktır.

Eğitimde Lider Yöneticiler Şart

Eğitimde ele alınması gerekli diğer bir husus ise, yetkisinden çok etkisini kullanarak yöneticilik yapan liderlerdir. Özellikle okullarda görev yapan yöneticilerin kendilerini iyi yetiştirmiş olmaları gerekmektedir. Her alanda yönetici konumu önemlidir, ama eğitimde daha da önemlidir. Çünkü eğitim yöneticileri, geleceği belirlemede aktif olan kişilerdir. Aynı zamanda eğitim yönetimi; öğretmen, öğrenci ve toplum boyutları içerisinde, insan merkezli bir yöneticiliktir. Aslında işin temelinde, eğitim yöneticiliğini öğretmenlikten ayrı bir meslek olarak kabul etmek gerekmektedir. Yani profesyonelleşmek. Ama ne yazık ki biz de böyle bir ayırım henüz yoktur. Eğitimde yöneticiliğin ayrı bir uzmanlık alanı olduğu kabul edilmeli ve kendini iyi yetiştirmiş nitelikli ve

lider özellikli yöneticilerin eğitim kurumlarının görev almaları sağlanmalıdır.

Tarih bilgimiz bir miktar varsa, biliriz ki çok sayıda bilim adamı yetiştirmiş bir milletiz. Ancak son asırlarda yetiştirdiğimiz, alanında dünyada öncü olan bilim adamı sayısı çok azdır. Bu gereksinimi giderecek yegâne yol da eğitimidir. İşte bu noktada eksikliklerimizi ivedi olarak tamamlamamız ve hazır bilgiyi tüketecek bireylerden öte, yeni bilgiler üretebilecek nesiller yetiştirmemiz gerekmektedir. Bunun için eğitimde ufuk sahibi eğitimciler, bu amaçlı programlara ve ilgili kurum ve kuruluşlardan gelecek olan desteğe ziyadesiyle ihtiyaç vardır.

Öğretmen Kalitesi

Sorgulamamız gereken meselelerden biri de, öğretmen yeterliliğidir. Öğretmen olmak maksadı ile alınan eğitim ile yıllar sonrasında hala eğiticilik yapmak isteyen kişiler elbette ki eğitimin kalitesini negatif etkileyen hususlardır. Kaldı ki, günümüz şartlarında bilimin ve teknolojinin hızla ilerlemesi ve ülkemizde sürekli ilgili mevzuatın değişmesi, öğretmenlerin kendilerini sürekli yenilemelerini, güncel söyleyişle (update) etmelerini zorunlu hale getirmiştir. Öğretmen kendisini en iyi şekilde yetiştirmeli ve her an için yeterlilik sıfatına sahip olmalıdır. Gerek alan bilgisi, gerek meslek bilgisi ve dahi genel kültür bilgisi bakımından en iyi olma mücadelesini her an vermelidir. Günümüz şartlarında bir öğretmen teknolojinin bütün imkânlarını tam manası ile kullanabilmelidir. Ayrıca öğretmenler, davranışları ile geleceğin büyükleri olan öğrencilere örnek olmalıdırlar. Yani açıkça söylemek gerekirse, bu memleketin eğitim sisteminde, maddi ve manevi olgunluğa erişmiş öğretmenlere ihtiyacımız vardır.

Eğitimde Kapsayıcı Toplum Bilinci

Eğitim aynı zamanda çevre ile sürekli iç içedir. Yani eğitimi toplumdan ayrı düşünmek mümkün değildir. Onun için eğitim denilince değerlendirilmesi gereken bir diğer mesele de çevredir. Çevrenin eğitim konusundaki yeterli bir bilince sahip olmaması ve öğrencinin okulda öğrendikleri ile çevrede gördüklerinin uyuşmaması, eğitimi olumsuz etkileyen diğer bir husustur. Bunun çözümü okul ile çevrenin tam manada uyuşmasıdır. Tabii ki bu neticeye kısa sürede ulaşmak zordur, lakin bu doğrultuda gayret göstermek gerekir. Topluma yönelik nitelikli eğitimler verilmeli ve bu noktada geleceğin nesillerini yetiştirecek olan anne babalar, yavrularından önce eğitilmelidir.

Eğitimde Medya Gerçeği

Medya her ne kadar çevre içerisinde değerlendirilebilir olsa da, kanaatimizce ayrı olarak ele alınması daha doğru olur. Özellikle günümüz öğrencilerinin hayatında televizyonun önemli bir yere sahip olduğu yadsınmaz bir gerçektir. Gününün bir çok saatini televizyon karşısında geçiren yeni nesil olumsuz örneklerle baş başa kalmakta, sonucunda ise öğrenci üzerinde okulda aldığı eğitim ile örtüşmeyen ve tesiri küçümsenemeyecek düzeydeki etkiler gözlemlenmektedir. Bu konunun çözümü ise gayet basittir. Medyanın da kendisini eğitim sistemi içerisinde bir yere oturtması ve yaptığı yayınlarda gerekli sorumluluğu üzerinde hissetmesi çözüme giden bir adım olacaktır. Eğitimsel kıymeti olan programlar yapmak medyanın üzerindeki vatani bir görevdir.

Şuurlu Ebeveynler

Eğitim açısından şuurlu ebeveynlerin azlığı, bir diğer ele alınması gerekli husustur. Ülkemizin birçok noktasında, - ister şehir, ister taşra olsun - çocuklarının eğitimini önemsemeyen, onlara okul öncesinde (0-7 yaş arası) gerekli hazırlığı sunmayan, okulu çocuğunun avutulduğu yer olarak gören birçok anne-babanın varlığı aşikârdır. Ebeveynlerin olması gerektiği şekilde çocukları ile ilgilenmeleri, eğitimin ta ki anne seçiminde başladığının bilincinde olmaları, onları eğitim alanında teşvik etmeleri, onlara her bakımdan destek olmaları, muhakkak ki eğitimde kalitenin artmasına vesile olacaktır. Bu açıdan yukarıda da ifade ettiğimiz gibi anne-babaların da maddi ve manevi açıdan eğitilmeleri, nitelikli eğitime ulaşma yolunda yararlı olacaktır.

Yeni Bilim Adamları İçin Rehberlik Şart

Bireylerin gelişiminin çok farklı yönlerde olduğu pedagojiden az çok haberdar olan herkesçe bilinir. İnsan yaşça ilerledikçe zihinsel, duyuşsal, moral vb. alanlarda gelişimler yaşar. Tabii olarak bu gelişimler ayrı ayrı eğitim süreci ister. Ülkemizde genel olarak bizler öğrencilerimizi zihinsel açıdan geliştirmeye çalışıyoruz. Gelecek nesillerimizin zihnen iyi yetişmiş olmaları mühim olmakla birlikte; fiziksel, moral, sosyal, duyuşsal anlamda da tam anlamda yetişmiş olmaları gereklidir. Şu an bizler bu noksanlıktan dolayı bir Mimar Sinan, bir Yunus Emre yetiştirmekte sıkıntılar yaşıyoruz. Bunun için nesillerimizin çok yönlü olarak yetiştirilmeleri gerekiyor.

Özel eğitim ve rehberlik hizmetleri eğitim içerisinde apayrı bir alandır. Zihinsel ve bedensel açıdan özürli olan bireyler ile üstün zekâlılar özel eğitim açısından ele alınmaktadır. Bu öğrencilere daha çok destek olmak, her türlü uygun şartları oluşturmak ve olabildiğince en üst düzeyde, vatan için bu öğrencilerden yararlanmak gereklidir. Üstün zekâlı öğrencilerin her türlü üstün özellikleri gün yüzüne çıkartılmalı, bunların geliştirilmesi sağlanmalı ve ihtiyaç duyduğumuz bilim adamları bu yolla karşılanmaya çalışılmalıdır. Rehberlik hizmetleri ise eğitimin kalitesi açısından oldukça önemlidir. Bu sayede öğrencilere bir kılavuzluk yapılmakta ve eğitim hayatında karşılaştığı sorunlar ayıklanmaya çalışılmaktadır. Ancak bu önemli hizmetten merkez eğitim kurumları kadar, taşrada bulunan okullarının da yararlanması sağlanmalıdır. Onların bu hizmete - belki de daha fazla - ihtiyaçları vardır.

Denge Noktası Olarak Okullar

Okulun en önemli görevlerinden biri de, yeni kuşaklara toplumun kültürünü sunarak onları şuurlu hale getirmek ve bununla beraber toplumun değer yargılarına uygun yeniliklere sahip olup, topluma örnek olmaktır. Yani toplum için okul, bir denge noktasıdır. Bu noktada yaşadığımız bazı sorunlar vardır. Öncelikle yeni kuşakları bilinçlendirme, tam anlamda yapılamadığı için toplumumuz gidecek kendi öz kimliğini unutuyor. Yeni değerleri sunmada yaşanan sorunlar neticesinde de; nesil, olması gerekeni değil de, şuursuzca, olmaması gerekenleri benimsiyor. Doğal olarak bu durum, toplumumuzda bir kimlik kargaşasına yol açıyor. Aslında bu durum, bizi bizden uzaklaştırıyor. Onun için eğitim kurumlarımızda eski ile yeni arasındaki hassas denge çok iyi ayarlanmalı ve geleceğimiz kaybolmamalıdır.

Sonuç olarak şunları diyebiliriz ki, eğitim bir milletin en önemli görevidir. Kesinlikle eğitim ve eğitimde karşılaşılan sorunlar görmezden gelinecek bir husus değildir. Eğitimde yaşanan sorunlar öncelikle tam olarak tespit edilmeli, sonra birer birer ele alınarak incelenmeli ve gecikmeden çözümleri sağlanmalıdır. Çözüme ulaşmak için görev yalnızca eğitim çalışanlarına bırakılmamalı ve her fert üzerine düşen görevi ziyadesi ile yerine getirmeyi kendisine bir ödev olarak görmelidir. Bir milletin geleceğinin aydın olmasının yolu yalnızca budur.

YENİ EĞİTİM PROGRAMLARININ ÇIKMAZI VE DEĞERLER EĞİTİMİ

Ramazan AKSOY
Konya BAŞAK Eğitim Kurumları Genel Müdürü

'Eğitimde Reform' olarak adlandırılıp önümüze sunulan eğitim programları çözüm getiriyor mu? Öğrencinin başarılı olması, sorumluluk duygusu kazanması, kendine güven duygusunun artması, disiplin kazanması ve mutluluğunun artması konularında bir şeyler yapılabiliyor mu? Programı uygulayan öğretmenlerin gayretlerinin, harcanan büyük bütçenin, oluşturulan teknolojik yeniliklerin ve yapılan eğitimin ve seminerlerin karşılığı alınılabiliyor mu? Görülen o ki öğretmen de, öğrenci de, veli de memnun değil. Demek ki yukarıdaki sorular olumlu cevap bulmuyor, eğitimde olumsuzluklar daha da artıyor, ilerleme kaydedilemiyor, gerileme devam ediyor.

Peki, bu gerilemeyi durdurmak ve ilerlemeyi sağlamak, kaynakların israfını önlemek, öğretmenin gayrete getirilmesi ve verimliliğinin artırılması, öğrencinin başarılı ve mutlu olması ve velilerin beklentilerine karşılık bulmak için ne yapmak lazım? Nelere dikkat etmek gerekir?

Daha işin başında, ortaya konan ve kabul edilen kriterlerin yanlış olma ihtimali çok yüksektir. Kabul edilen kriterler; doğal ilkelere, insan doğasına, eşyanın tabiatına uymuyor, sonuçta da elde edilen sonuçlar beklentileri karşılamıyor, hedeflenen gerçekleşmiyor.

İnsanın sadece zihnine, beynine, bedenine hitap eden; kalbini ve gönlünü ihmal eden zihin-beyin odaklı eğitim sistemleri ve buna bağlı olarak eğitim programlarındaki değişiklikler sorunlara çözüm getirmiyor, getirmesi de mümkün değil. Eksik bilgi ve yanlış başlangıç yapılması ve bu yaklaşımlara göre temel atılınca ortaya çıkan yeni sistem ve programlar bekleneni tam olarak karşılayamıyor.

Sadece bu dünya hayatını (doğumdan ölüme kadar) hedefleyen, bu dünyayı imar etme ve bu dünyada mutlu olmakla hedef sınırlayan Batı sistemleri, geçici ve parlatılmış bazı başarılar elde ediyor görünse bile

insanları mutlu ve huzurlu edemiyor. Hatta sonuçta çok büyük sapmalar, kırılmalar ve akla hayale gelmedik olumsuzluklar ve yanlışlıklara neden olabiliyor. Çoğu kez beklenenin ve hedeflenenin tam tersi durumlarla da karşılaşılabilir. Emekler boşa gidiyor, başta zaman olmak üzere birçok şey israf ediliyor. Bunu fark eden Batılı eğitim uzmanları da savundukları seküler eğitim programlarının açmazlarını fark edip çözüm olmadığını görerek "Değerler Eğitimi", "Karakter Eğitimi", "Duygusal Zekâ" gibi bazı kavramlarla çözüm bulma telaşına başladılar.

Eğitimde dinin önemli olmadığını kabul eden seküler eğitim programlarını uygulamak zorunda kalan eğitim kurumları çözüm yolu olarak bu kavramları kullanırken de kavramları birbirlerine karıştırmakta, kavram kargaşası oluşturmaktalar. Değer, erdem, karakter, kişilik, mizaç, huy, tabiat, seciye... gibi kavramlar ayrı anlamları ifade ettiği halde çoğu zaman birbirinin yerine kullanıldığı görülmektedir. "Evrensel değerler", "ortak değerler", "insani değerler" diyerek güçlü olanlar kendi değerlerini başkalarına hatta herkese kabul ettirmeye çalışıyorlar. Bunu laik sekülerlerin yeni bir oyunu olarak görebiliriz.

"Değer" ile "Erdem-fazilet" kavramlarının karıştırılması ise çok büyük yanlışlara neden olmaktadır. Hâlbuki değer farklı zamanlarda; kişiden kişiye, toplumdan topluma değişmek-

**Seküler eğitim programı
yapılan okullarda
değerler eğitimi
yapabilmek için önce bu
kavram kargaşasından
kurtulmak; sonra da kendi
inancımız, kültürümüz
ve medeniyetimiz
doğrultusunda değerler
ve erdemleri kategorize
edip öğrencilere tanıtmalı,
örnek aldırmalı ve
uygulatmalıyız.**

te iken, fazilet; her zaman aynı kalmakta, kişi ve topluma göre değişmemektedir. Bilgi, para, özgürlük... gibi kavramlar birer değer olmalarına rağmen birer erdem olarak kabul edilip elde edilmesi için her yol mubah görülmektedir. Hatta utanma duygusu, adalet, kahramanlık... gibi birçok erdem ise adeta gereksiz görülmektedir.

Seküler eğitim programı yapılan okullarda değerler eğitimi yapabilmek için önce bu kavram kargaşasından kurtulmak; sonra da kendi inancımız, kültürümüz ve medeniyetimiz doğrultusunda değerler ve erdemleri kategorize edip öğrencilere tanıtmalı, örnek aldırmalı ve uygulatmalıyız.

Konuları ve kavramları öğrenmek ve öğretmek için kategorize etmek birçok kolaylık sağlar. Kategorik farklılıklara dikkat edildiği zaman öğrenme ve kavrama kolaylaşır. Değer kavramı en genel manada maddi değerler ve manevi değerler olarak ayrıştırılıyor. Bazen de milli değerler ve manevi değerler olarak ayrıştırılıyor. Bu türden ayrıştırmalarla konunun yeterince anlaşılmasını sağlanması mümkün değildir.

Birçok bilim adamı kendince kategorizeler yaparak konuya açıklık getirmeye çalışmışlardır. Bilimsel, sosyal, siyasi, iktisadi, estetik ve dini değerler olarak ayrıştıranların yanında; içkin, aşkın ve normatif değerler olarak da ayrıştırılmıştır. Geleneksel, tarihsel, kültürel, felsefi ve dini değerler olarak sınıflandırılırken; bilimsel bakımdan da olumlu-olumsuz, değişken-mutlak ve öznel-nesnel olarak ta ayrıştırılmalar yapılmıştır.

Değerler eğitiminin sağlıklı yürümesi için içerik bakımından aşağıdaki şekilde yapılan tasnif daha yararlı olacaktır.

1-Nesnel Değerler: Faydalı, yararlı, kullanışlı, hoş değerlerdir. Kazanılması ile faydalı ile zararlının ayrımının farkına varılır.

2-Mantıki Değerler: Doğru değerlerdir. Kazanılması ile doğru ile yanlışın ayrımının farkına varılır.

3-Ahlaki Değerler: İyi değerlerdir. Kazanılması ile iyi ile kötünün ayrımının farkına varılır.

4-Estetik Değerler: Güzel değerlerdir. Kazanılması ile güzel ile çirkinin ayrımının farkına varılır.

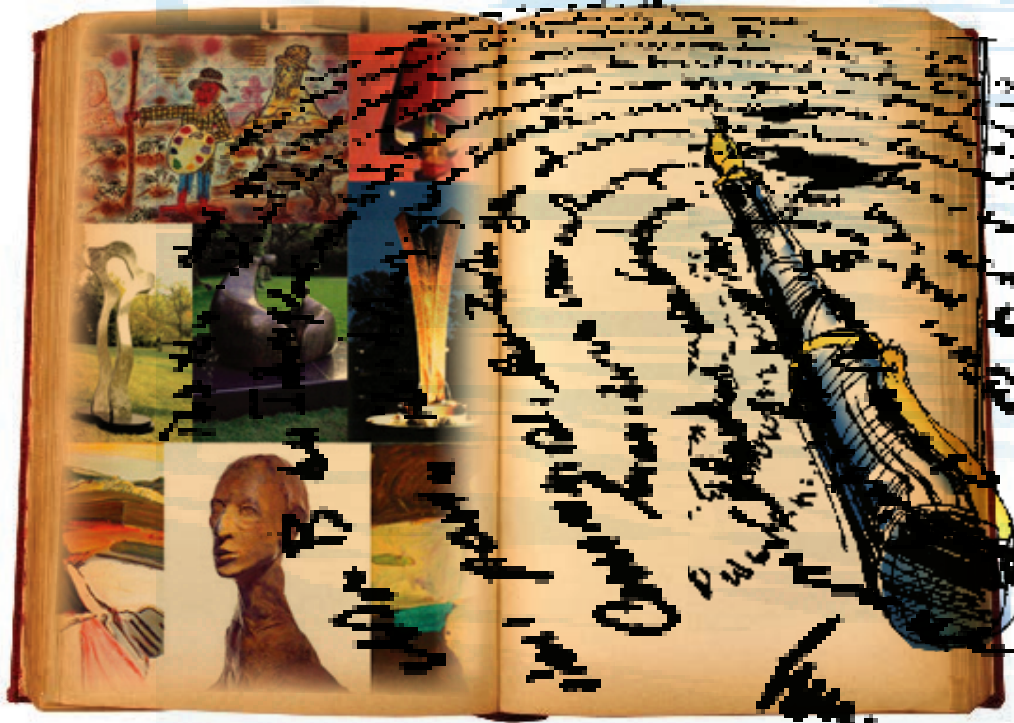
Değerler, insana bir hayat tarzı belirler. Bir kimsenin hayat felsefesi, yaşadığı değerler sistemidir. Karakter gelişiminin ve kişilik oluşumunun sağlıklı bir şekilde sağlanması; zorunlu hale gelen değişimin kargaşa ve yozlaşmaya dönüşmemesi için değerlerin sürekli değerlendirilmesi, geliştirilmesi gerekir. Yoğun ve hızlı değişim insanlarda, özellikle çocuklarda ve gençlerde belirsizlik ve güvensizliğe yol açar. Günümüzde gençlerimizin ve insanlarımızın devamlı bunalım içinde olmasının nedenlerini burada aramak gerekir.

İnsanı sadece dünyadaki sonlu hayata ve duyu organlarına hapsedmek; gücümüzü ve enerjimizi insanın sadece bir yönü üzerine toplayıp diğerlerini ihmal etmek anlamına gelen, insanın esas merkezi olan kalbin ihmaline, dolayısıyla ruhi ve gönül boyutunu unutmaya, fıtrata uygun olmayan alanlara sıkıştırmaya neden olur.

İnsanın çok boyutlu ve karmaşık bir yapıda olduğu bilinmedikçe ve tüm bu farklı boyutları göz önüne alıp, aralarındaki karmaşık ilişkiler kavranmadıkça, iyi bir eğitim sistemi oluşturmak ve program yapmak mümkün değildir.

Verimli bir değerler eğitimi programında, her bir öğrencinin mizaç özellikleri tespit edilir. Bunun üzerine uygun erdemlerin dengeli bir şekilde kazandırılmasıyla zengin bir karakter ve sağlam bir kişiliğe sahip olmasını sağlayacak **"Karakter Gelişim Eğitimi"** programı uygulanır. Böylece seküler eğitim programlarının eksikleri ve tahribatı giderilmeye çalışılabilir. Fakat aslolan verimli ve iyi planlanmış bir dini eğitimidir.

Vazgeçilmez değerlerimize sahip çıkmak dileğiyle...

SANAT VE EDEBİYATIMIZDAKİ KİRLLENME (2)

Ömer Faruk SİFİL
Edebiyat Öğretmeni

Geçen sayıdaki yazımızda, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde, yüzünü Batı'ya döndüren, aydın geçinen zevatın bilerek ve isteyerek edebiyatımızı ahlaka mugayir konularla doldurduğuna temas etmiştik. Kaldığımız yerden devam edelim.

XX. yüzyıla gelindiğinde kendi tarihi seyri içinde olağan bir evrim geçiren Batı'da ne yaşıyorsa, bizde de o değişme –adına eğer gelişme denirse, gelişme- Osmanlı toplumunda trajikomik bir şekilde akis buluyordu. Bir yandan Avrupalı yazarların eserleri Türkçeye çevriliyor diğer yandan da o eserlerin kötü bir

taklidi olmaktan öte gitmeyen yerli(!) eserler ortaya konuyordu. Dönemi eleştirel bir bakış açısıyla değerlendiren uzmanlar, hemen tüm eserlerin az veya çok Batıdaki başka eser veya eserlerin taklidi olduğu gerçeğinde birleşirler.

Sonuçta ister telif ister çeviri olsun bu eserler, Osmanlı toplumuna Avrupalı yaşam tarzını baş döndürücü bir hızla sokmuştur. Batı'da yaşanan medeniyet değişimi ve buna bağlı olarak yaşanan toplumsal değişimler, bizde hiçbir arka planı ve temeli olmadığından, çok ciddi kimlik bunalımları ortaya çıkar-

Biz diyoruz ki ahlaki bir temeli olmayan hiçbir sanat eseri, insana değer kazandıramaz. Müslüman bir sanatçı, sanatçı gözüyle gördüğü her objeyi, Müslüman'ca bir süzgeçten geçirip öyle yansıtır. Sanat eserlerinin bir yüzü estetiği yansıtırken diğer yüzü etiği yansıtır.

mıştır. Özellikle uzunca bir dönem azınlıkların tekelinde olan tiyatro kumpanyaları, Osmanlı toplumundaki bunalımların, kadın erkek ilişkilerindeki çürümenin nerdeyse baş aktörü konumundadır. Çünkü roman, hikâye gibi edebi türler yalnızca okuryazar kesimi tarafından ilgi görülürken; tiyatro, okuryazar takımının dışındaki geniş kitleleri kolayca etkileyebilecek konumdaydı. Azınlıklar, tiyatronun bu gücünü fark etmiş ve iyi kullanmışlardır.

Yerli tiyatrolarda durum çok farklı değildir. İlk tiyatro yapıtı olarak kabul edilen "Şair Evlenmesi"nde (Şinasi), küçük kardeşi gösterilip ablasıyla evlendirilen bir delikanlının trajikomik durumu anlatılmıştır. Kızın ailesi, mahalleli ve daha sonra işe karışan mahalle imamı tam bir kabalık, cahillik ve güya kurnazlık timsalidirler. Eserde sorun imamın rüşvet almasıyla tatlıya bağlanır ki sanat ve edebiyatımızda dini bütün insanlara biçilen tiplere, o gün bugündür maalesef aynı kalmıştır. Sonradan yazılan birçok roman, öykü ve tiyatro gibi eserlerde, sinema ve televizyon filmlerinde, parayı çok seven, gizliden gizliye cinsel sapkınlıkları olan, ellerine düşen kadınların, kızların iffetleri üzerine pazarlık yapan hacıhoca takımı tiplemesi epey kullanılmıştır. Yeri gelmişken söyleyelim, Batı kökenli filmlerin hemen tamamında ise rahip ve papaz efendiler herkesin saygı ve sevgisini kazanmış muhterem insanlar olarak gösterilir.

2. Meşrutiyet'le birlikte Sultan Abdülhamit Han'ın denetiminden kurtulan şehvetperest yazarlara gün doğmuştu. Örneğin o dönemde Şehabettin Süleyman tarafından kaleme alınan "Çıkmaz Sokak" adlı eserde

sanki başka bir konu kalmamış gibi kadınlar arasında eşcinsellik konusu işlenmiştir.

Milli Edebiyat dönemine gelindiğinde işler iyice çığırından çıkmıştır. Dönemin ünlü şairleri (Orhan Seyfi Orhon, Faruk Nafiz Çamlıbel, Yusuf Ziya Ortaç...) şiirlerinde sevgililerin saçlarını okşamaktan, dudaklarını öpmekten, belini sarmaktan vs. rahatça söz etmişlerdir.

Cumhuriyet dönemi, bütün yazar ve şairler tarafından alabildiğine özgür (!) davrandıkları bir dönemdir artık. Batılı modernist yazar ve şairlerin izinden giden sanatçılar, onların sentezinden kendilerine bir üslup oluşturma adına her türlü yola başvurmuşlardır. Geleneksel anlayışımızda hakikate ulaşmada bir araç hüviyetinde olan şiir, artık içine yük yüklenen bir gemidir. Şiire ve genel manada edebiyata bu gözle bakan zihniyet, o geminin içini insanımızın şuurunu bulandıracak, onu geleneklerinden, ahlak anlayışından yoksun bırakacak ne varsa onunla doldurmuşlardır. Örneğin, maalesef bugün neredeyse ortaöğrenim çağındaki hemen her öğrencinin bile aşına olduğu Fahriye Abı (Ahmet Muhip Dranas) tamamen cinsel objeler üstüne kurulu bir şiirdir.

Hafızalara rakı şişesinde balık olmayı isteyen şair olarak kaydolun Orhan Veli de şiirimize açılım sağlamak adına ne kadar yakası açılmadık ifade varsa şiirlerinde kullanmıştır.

İkinci Yeni şiirinin önde gelen temsilcilerinden Cemal Süreya'nın da söz konusu önemli katkıları(!) olmuştur.

Roman ve hikâye alanında durum çok daha içler acısıdır. Cumhuriyet dönemi edebiyatımızda özellikle 1980'den bu yana artık neredeyse uzmanlık alanları cinsel konulardan oluşan edebiyatçılar güruhu peyda olmuştur. Sadece aşağıya isimlerini alacağımız eserlerin eşcinsellik konusunu ele almış olduklarını belirtmemiz okuyucularımızın durumun vaha-

Bir Müslüman, hayata ve eşyaya Müslüman olmayandan farklı bakar ve bir Müslüman'ın elinden vücut bulan her eser, insanî kemale hizmet eder.

metini kavramaları açısından yeterli olacağı kanaatindeyiz:

1980 "Fena Halde Leman" Attila İlhan, 1981 "Dersaadette Sabah Ezanları" Attila İlhan, 1984 "Hacı Hanım Vay" Attila İlhan, 1990 "Bay Z Düşüncenin Cinselliği" Tufan Erbarıştıran, 1990 "Kılavuz" Bilge Karasu, 1992 "Leyla ile Şirin" Hülya Serap Doğaner, 1993 "Düşlerin Şarkısı Yok" Veysel Dikmen, 1996 "Şarlo, Bir Kara Kafa İçin Balad" Ahmet Haluk Ünal, 1997 "Cemil Şevket Bey - Aynalı Dolaba İki El Revolver" Selim İleri, 1998 "Cahide" Aysel Özdemir, 1999 "Romantik Salgın" İbrahim Altun, 2000 "Günahsız" İbrahim Altun, 2000 "Solmaz Hanım ve Kimsesiz Okurlar İçin" Selim İleri, 2000 "Sıvı" Turgut Yüksel, 2001 "Hayat Roman" Turgut Yüksel, 2002 "Bella" Stella Acıman, 2002 "Ben Kendimi Affediyorum Tanrım Ya Sen?" Tijen Kino, 2002 "Kilidi Sırlı Anahtar" Baki Koşar, 2002 "Travesti Pinokyo" Sibel Torunoğlu

2003 "Kırlangıçların Ömrü" Stella Acıman, 2003 "Deniz Kızı" Zeynep Aksoy, 2003 "Sığınak" Sadık Aslankara, 2003 "Üçüncü Tekil Şahıs" Mehmet Bilal, 2003 "Zarife" Deniz Kavukçuoğlu, 2003 "Kurtlu Elma Şekeri" Pınar Orhan Küzeci, 2003 "Şimdilik Kadın" Emine Saraçoğlu, 2003 "Jigolo Cinayetleri" Mehmet Murat Somer,

2003 "Peygamber Cinayetleri" Mehmet Murat Somer, 2003 "Buse Cinayetleri" Mehmet Murat Somer, 2003 "Hergele Âşıklar" Niyazi Zorlu...

Son dönemin popüler yazarlarından Ahmet Altan'ın "Aldatmak" isimli romanında da evli bir kadının bir erkekle yaşadığı aşk konu edinilmişti.

Sonuç olarak, Batılılaşma serüvenimizde sanat ve edebiyatımız oldukça önemli bir rol oynamıştır. Ortalama yüz yıllık bir tarihi süreç içinde yüzlerce yazar ve şairin sayısız eseri çoğu zaman maksatlı olarak bir zihniyet dönüşümü projesine hizmet etmiştir. Düşünce özgürlüğünün ardına saklanan sanatçılar, ahlak görecelidir, kimse kimseye şu düşünce doğrudur diye diretemez kabilinden herzelerle tozu dumanı katmışlardır.

Biz diyoruz ki ahlaki bir temeli olmayan hiçbir sanat eseri, insana değer kazandırmaz. Müslüman bir sanatçı, sanatçı gözüyle gördüğü her objeyi, Müslüman'ca bir süzgeçten geçirip öyle yansıtır. Sanat eserlerinin bir yüzü estetiği yansıtırken diğer yüzü etiği yansıtır. Bir Müslüman, hayata ve eşya ya Müslüman olmayandan farklı bakar ve bir Müslüman'ın elinden vücut bulan her eser, insanî kemale hizmet eder.

Bir başka yazıda buluşmak üzere Allah'a emanet olunuz.

ÖRNEK KARDEŞ

Hüseyin Yavuz

Eğitimci

hyavuz1962@hotmail.com

1	Kardeşinin İslami değerlere bağlı olması, muttaki bir kul olması için iyiliği emreder ve kötülükten uzaklaştırır.	15	Aile bireylerinin mutluluğu, huzuru için işbirliği içinde kardeşlerine destek vererek ve onların desteklerini alarak gerekli birliği sağlar.
2	Ebeveynlerine gerçek anlamda evlat olmasında yardımcı olur.	16	Hep kendi istek ve arzularının olması için gayret sarf etmez ve kardeşine de bu imkânı sağlar.
3	Asla onu kıskanmaz, maddi ve manevi yönden güzel değerlere sahip olmasını arzar.	17	Hep fedakârlığı ondan beklemes ve kendisi de fedakârlıktan kaçınmaz.
4	İyi işler yaptığında değer verir ve onore eder.	18	Onun iyi bir eğitim almasında katkısı olur.
5	İşlerini asla kavga ile halletme yoluna gitmez.	19	Onun aile bireylerini kabullenir.
6	Eğer kardeşi ile bir sıkıntısı olursa araya birilerini koymaz, dedikodulara asla fırsat vermez ve bizzat kendisi ile medenice halletme yoluna gider.	20	Aile içi problemlerinde hep yanında olur ve gidermek için çaba sarf eder.
7	Hayırdı, ibadette ve güzelliklerde onunla yarışır.	21	Miras için birbirlerine düşmez, adil olur ve bu konuda Allah'ın emirlerine uyar.
8	Kardeşini hep hayra yönlendirir ve hayırlı işler yapmasını teşvik eder.	22	Uzaklarda iseler sık sık arar, ziyaret eder ve istek ve arzularını sorar.
9	Kötü iş ve davranışlarda bulunmaması için önderlik yapar ve şer işler yapmasını engeller.	23	Kardeşlik bağlarını ve muhabbetini ne olursa olsun, ne kadar zaman geçerse geçsin kopartmaz ve pekiştirmeye devam eder.
10	İyi ve kötü günlerinde hep yanında olur.	24	Dualarında asla onu unutmaz.
11	Aile içinde kendine düşen görev ve yetkileri ailenin rızasını alarak yerine getirir. Kardeşine görevinde yardımcı olur.	25	Anne ve babasının yanında sevgi ve değeri olması için gereken rehberliği yapar.
12	Aileye ve kardeşine yük olmamak için elinden gelen gayreti gösterir.	26	Kardeşinin eşine ve onun akrabalarına kardeşi gibi değer verir, hayır işlerinde yanlarında olur.
13	Kardeşine karşı hep güler yüzlüdür.	27	Maddi ve manevi güç birliğini asla terk etmez.
14	Onu incitecek davranışlardan kaçınır.	28	Kardeşinde kırgınlık olsa dahi onu gidermek için var gücü ile çalışır. Özür dilemesini bilir.

Bu tablodan istifade etmenin yolları: 1-Ailelere dağıtılır 2.Basın - yayında sık sık işlenir. 3. Eğitim kurumlarında derslerde işlenir. 4- Uygulamaya teşvik edilir. 5-Aile büyüklerince uygulaması yapılarak rehberlik edilir.

EĞİTİM TARİHİMİZ - 7

Abbasiler Döneminde Eğitim Çalışmaları Tercüme Faaliyetleri

İbrahim Halil ER
Eğitimci, Yazar

le kurulan ilişki sonucu, Müslümanların kendi inanç ve düşüncelerini tutarlı bir şekilde savunma ihtiyacı da diğer bilimlerinin öğrenilmesine yol açmıştır.¹

Bütün bu sebeplerden ötürü antik dünyanın bilim ve felsefe eserlerinin Arapça'ya çevirisi ihtiyacı doğdu. İlk dönemlerde çeviri çalışmaları bireysel merak ve ilgi şeklinde başlamıştır. İlk tercüme faaliyeti Emevi halifesi Halid b. Yezid yapmıştır. Bu şekilde başlayan tercüme hareketi Abbasi halifesi Mansur döneminde alanı genişletilmiştir.

Abbasiler dönemindeki çeviri çalışmasını Me'mun öncesi ve Me'mun sonrası diye ikiye ayırmak daha doğru olmaktadır.

a) Me'mun öncesi çeviri çalışmaları

Abbasilerde ilk çeviriyi Abdullah b. Mukafa (759) gerçekleştirmiştir. Abdullah'ın en önemli çevirisi Hint edebiyatının önemli eseri ve aynı zamanda ilk fabl kitabı olan Keli-le ve Dimne'dir. Bu eser bir Arap edebiyatı başyapıtı haline gelmiştir. Ayrıca ibni Mukafa Aristo'nun Organon adlı mantık külliyyatının ilk üç kitabını da çevirmiştir. İbni Mukafa Porphyrius (ö.301) Aristo mantığına giriş olarak kaleme aldığı İsagoji'sini de çevirmiştir.² Ayrıca bu dönemde Hintli bir seyyahın beraberinde getirdiği matematik ve astronomi ile ilgili iki kitap tercüme edildi ve böylece Hint rakamları İslam kültür dünyasına girmiş oldu.

Halife Mansur döneminde tercüme çalışmalarında devlet desteği verildi. Harun Reşit zamanında da sistematik hale getirildi. Tercüme faaliyetlerinin sistematik hale getirilmesi Yuhanna b. Masaveyh ve Haccac b. Matar gerçekleştirdi.

b) Memun dönemi çalışmaları

Me'mun döneminde İslam medeniyeti en parlak seviyesine ulaştı. Bağdat, döneminin

Abbasiler döneminde eğitim çalışmalarında tercüme hareketlerine özel bir yer vermemiz gerekmektedir. Çünkü Abbasilerin yapmış oldukları bu çalışma bir anlamda İslam Rönesansının da doğmasına yol açmıştır. Ortaçağ, batı için karanlık bir dönem iken Müslümanlar için en aydınlık ve parlak dönem olmuştur. Çeviri çalışmaları ve onun sonucunda oluşturulmuş olan Beytül Hikme kütüphaneleri ile ilim meşalesinin Müslümanlarda parlamasına neden olmuştur.

Her ne kadar medeniyet tarihçileri tercüme çalışmalarını Abbasilerle başlatsalar da ilk tercüme çalışmaları İslam tarihinde Emeviler döneminde başlamıştır. Fakat tercüme çalışmaları Abbasiler döneminde bu ciddi bir devlet politikasına dönüştüğü gibi tercüme işi bir sisteme bağlanmıştır.

Tercüme çalışmalarını hızlandıran başlıca gelişme, Müslümanların sınırlarının gelişmesi ve diğer uygarlıklarla (Helenistik Yunan, Roma, İran, Hint, Çin) temasa geçmeleri sonucu bu uygarlıklara karşı bir ilgi ve merak uyanmış olmasıdır. Ayrıca, bu farklı kültürler-

Batılılar, İslam medeniyetinin sadece bir nakilci olduğunu, Yunan uygarlığını çevirilerle koruyarak asıl sahipleri olan batılılara verdiğini iddia etmektedirler. Bu düşünce yanlıştır. Çünkü Müslümanlar, sadece bu bilgileri çevirmekle kalmadılar. Zamanla bu bilgileri özümseyerek onları geçtiler ve kendilerine özgü bir uygarlık ortaya koydular. Günümüz Müslüman ülkelerinin de yapmaları gereken temel davranış bu olmalıdır. Batıyı batı yapan eserleri çevirerek anlamaya çalışmak ve bu eserleri kendi kültürleri ile yoğurarak yeni bir kültür ortaya koymaktır. Yani günümüz İslam dünyasının kurtuluşu geçmişte atalarının yapmış olduğu hareketlerde gizlidir. Sadece bir kopyacı ve taklitçi değil, o bilgilerden yeni şeyler türetmektir.

en büyük ilim merkezi haline getirildi. Halife, civar hükümdarlardan kitap istemeye başladı. Memun'un ilim hırsını gösteren şöyle bir olay anlatılır. Bizans İmparatoru Tuvel'i 830 yılında bir savaşta yendi. Savaş tazminatı olarak para veya toprak yerine onların elinde bulunan felsefe ve bilimsel eserleri istedi. Bu tazminat şekli daha önce görülmüş bir şey

değildi. Memun döneminin önemli mütercimleriyse Huneyn b. İshak, Sabit b. Kura ve Haccac b. Matar'dır. Me'mun döneminde ünlü çevirmenlerin maaşları 500 altındı. Bu da çeviriye dolayısıyla ilme verilen önemi göstermekteydi.

Batılılar, İslam medeniyetinin sadece bir nakilci olduğunu, Yunan uygarlığını çevirilerle koruyarak asıl sahipleri olan batılılara verdiğini iddia etmektedirler. Bu düşünce yanlıştır. Çünkü Müslümanlar, sadece bu bilgileri çevirmekle kalmadılar. Zamanla bu bilgileri özümseyerek onları geçtiler ve kendilerine özgü bir uygarlık ortaya koydular. Günümüz Müslüman ülkelerinin de yapmaları gereken temel davranış bu olmalıdır. Batıyı batı yapan eserleri çevirerek anlamaya çalışmak ve bu eserleri kendi kültürleri ile yoğurarak yeni bir kültür ortaya koymaktır. Yani günümüz İslam dünyasının kurtuluşu geçmişte atalarının yapmış olduğu hareketlerde gizlidir. Sadece bir kopyacı ve taklitçi değil, o bilgilerden yeni şeyler türetmektir.

Tercümelerde kullanılan yöntemlerde şunlardır: Öncelikle tercüme edilmek istenen kitabın farklı nüshaları elde edilir. Ardından bunların içinden en güvenilir olanı seçilir. Eğer kitabın daha önce yapılmış olan bir çevirisi varsa o da elde edilir. Bazen bir eserin Arapçaya çevrilmesi için birkaç dile çevrilmesi gerekiyordu. Bir mütercim Yunanca'dan Süryanice'ye, başka bir mütercim de Süryanice'den Arapça'ya çeviriyor, başka bir mütercim de bütün bu yazılanları tashih ediyordu.

Tercümeler iki şekilde yapılıyordu.

Lafzi tercüme: Bu tercüme kelime kelime yapılan tercümeydi. Yuhanna b. Bitrik ve Abdulmesih el Naime el Hımsi bu yöntemi kullanmışlardır.

Mana çevirisi: Huneyn b. İshak tarafından geliştirilmiştir. Burada kelimelere bağlı kalmadan manayı açık bir şekilde çevirmişlerdir.

Çeviri çalışmaları konusunda El-Biruni, (ö.1048) Kitab us Saydaliye adlı eserinin önsözünde şöyle der: "...Dünyanın her yerinden bilim kitaplarının Arapça'ya çevrilmesiyle Arapça zenginleşmiş, gönüllerde taht kurmuştur. Bu dilin güzelliği gönüllerden damarlara geçerek³ içine işlemiştir... Önceleri kitaplar ya Yunanca ya da Süryanice idi ki bunları yalnızca Hristiyanlar kullanıyorlardı. Bunlar Arapça'ya çevrildikten sonra Müslümanlar da paylarını alarak ilerlemeye başladılar ve içlerinden seçkin adamlar yetiştirdi."

Çeviri çalışmaları sonucu Arapların entelektüel birikimleri arttı. Böylece Arap kültürüne başka kültürler katıldığı gibi Arapların diğer uygarlıklarla ilişkileri de gelişti. Ayrıca, eğer Arapların yapmış olduğu bu çeviriler olmasaydı dünya bugün Yunan filozoflarını bilmecekti. Çünkü orijinal eserleri kaybolmuştu. Dünya o filozofların düşüncelerini Arapçaya çevrilmiş eserleri ile tanıdılar. Günümüz İslam dünyası da aynı yöntemleri izleyerek batıyı önce anlamaya, batı medeniyetinin dinamiklerini çözmeye ve ardından bir sentez yaparak batıyla rekabete girişmeye çalışmalıdır.⁴

Bu dönemde yapılan tercüme çalışmalarını basit birer çeviri olarak düşünmemek gerekir. Bu iki farklı kültürün tanışma ve kaynaşma serüvenidir. Aynı zamanda farklı bir kültürün başka bir uygarlık bölgesine nakli veya ilmin Müslümanlara geçişidir. Şu unutulmamalıdır ki batılılar da daha sonraki ilmi atılımlarını Müslümanlardan çeviriler yaparak gerçekleştirmişlerdir.

Arapların çeviri çalışmalarında karılaştıkları en önemli zorluk terminoloji sıkıntısıydı. Müslümanlar bu sorunu çeviri yaparken çözdüler. Yani yapılan bu çevirilerle birlikte matematik, gometri, kimya, felsefe vs... ilimleri ile ilgili terminolojilerde oluşturuldu ve böylece bir standart da ortaya konuldu.

Beytül Hikme (Darul Hikme)

İslam dünyasında henüz medreselerden önce ortaya çıkan müesseselerin başında Beytül Hikme gelmektedir. Beytül Hikme'nin kuruluşu ile ilgili şöyle bir hikâye anlatılır. İkinci Abbasi Halifesi Mansur (754-774) hastalanınca tedavi için Cündişapur'dan Circis b. Cebrail Bahtışuğ'u Bağdat'a davet eder. Bahtışuğ, halifeyi tedavi ettiği 7 yıl içinde sarayda tıpla ilgili kitapları toplayıp Hazinetül Kütüp adlı bir yere saklar. İşte burası Beytül Hikme'nin ilk çekirdeğini oluşturur. Daha sonra burası toplanan kitapları almayınca sarayda bunlar için daha geniş bir yer ayrılır.

Harun Reşid zamanında buranın Beytül Hikme diye anıldığı, Me'mun döneminde ise bu müessesenin Ca'fer b. Bermek'in Dicle kıyısındaki sarayına taşındığı ve Me'mun'un Beytül Hikme'ye büyük bir salon ve rasathane ilave ettirdiği anlaşılmaktadır. Me'mun bu müesseseye yeni bir şekil verirken (830) mü-

tercim, müstensih ve hizmetliler için yerler ayırmış ve bol gelirli vakıflar bağışlamıştır.⁵ Me'mun döneminde Beytül Hikme bir ilimler akademisi hüviyetine kavuşmuş oldu.

İbni Haldun, Beytül Hikme'nin orta çağların en önemli olaylarından biri olduğunu belirtmektedir. Orası, hem bir ilim merkezi, hem bir rasathane, hem de bir halk kütüphanesiydi. Beytül Hikme'de bir genel müdür, tercüme odaları, kitap çoğaltma odaları ve ciltçiler vardı.

Beytül Hikme sadece ilim adamlarına, araştırmacılara ve talebelere açık olan bir kütüphane ve medreseydi. Aynı zamanda tercüme faaliyetlerinin de yapıldığı bir yerdi. Bu kütüphane, ilim ve edebi çalışmalarının gelişmesine büyük katkılar sağladığı gibi, daha sonraki çalışmalara da örnek teşkil etmiştir.

Beytül Hikme'nin diğerlerinden ayırıcı özelliği bilimsel araştırmalarda kullandığı disiplindi. Burada bilinenden bilinmeyene ulaşma (Tümevarım), sonuçlardan sebeplere ulaşma ve kanıtlanmamış verileri kabul etmeme üzerine oturmuştu. Bu yöntemi kullanan Araplar büyük keşifler yapmışlardır.

Simon der ki: "Bağdat Medresesi sadece Avrupa'yı etkilememiş, orada okutulan İslami ilimler, Gazneli Mahmut öncülüğünde Hindistan'ı, Ömer Hayyam öncülüğünde Selçukluları, Merağhe Rasathanesi'ni kuran Nasirudini Tusi öncülüğünde Moğolistan'ı, Kubilay Han idaresindeki Çin'i, Uluğ Bey öncülüğünde Semerkandı dolayısıyla Asya kıtasını ve Osmanlı'yı etkilemiştir."⁶

1. Kaya Mahmut, DİB, Beytülhikme Md. C.6 s.89
2. Bu eser yüzlerce yıl İslam Medreselerinde temel mantık ders kitabı olarak okutulmuş, üzerinde şerhler yazılmıştır. Hala günümüz medrese eğitimi veren hocalar tarafından da ders kitabı olarak kullanılmaktadır. Bu durum, medreselerde felsefe ve pozitif bilimler okutulmuyor, tamamen geri bir eğitim veriliyordu iddialarına verilecek en önemli cevaptır.
3. Tez, Zeki, Ortaçağ Müslümanları, Nobel Yayınları, Ankara 2001, s.42
4. Ebu Halil Şevki, İslam ve Dünya Medeniyetleri Tarihi, Bilge Adam Yayınları, İstanbul 2005, s.371-372
5. Balacı, Cahid, İslam Medeniyeti Tarihi, İfav, İst.2005 s.113
6. Ebu Halil Şevki, age, s.373

İnşaat sektöründe kaliteli ve hızlı hizmet sunmak amacıyla 1990 yılında temelleri atılan AK-AY, her geçen gün gelişmesini sürdürerek her biri kendi alanında uzman firmalardan oluşan bir grup olmuştur. Bu gelişmenin temelinde müşteri odaklı olmak, kaliteli ve hızlı hizmet sunmak, ekip çalışması, projelerin tam zamanında teslimi ve çevreye duyarlılık yatmaktadır.

GRUP PROFİLİ

AK-AY İNŞAAT

BULGU İNŞAAT

SİNAN İNŞAAT

Altyapı, kanalizasyon, su deposu ve içme suyu inşaatları yapımında uzman olan Ak-Ay İnşaat ile başlayan faaliyetlerimiz; yol, köprü, kavşak inşaatlarıyla tanınan Sinan İnşaat ile devam etmiş ve konut inşaatlarına yeni bir soluk getiren Bulgu İnşaat'ın katılımıyla Ak-Ay Grup oluşmuştur. Ak-Ay Grup, taahhütlerini eksiksiz ve hızla tamamlayan güvenilir yapısı ve başarısıyla inşaat sektöründe yerini almıştır. Taahhütlerinin başarıyla tamamlanmasının ardında, kurduğu şantiyeleri ve profesyonel çalışma ekibi, inşaat makina ve ekipmanlarının zenginliği, gelişen teknolojinin kullanımı ve takibi yatmaktadır.

VİZYONUMUZ VE MİSYONUMUZ

VİZYONUMUZ; İnşaat sektöründeki her türlü teknolojik gelişme ve yeniliği üretimin tüm alanlarına yansıtarak ve optimum maliyetli çözümler üreterek insanlığın hizmetine en verimli, en temiz ve en kısa sürede sunmaktır. **MİSYONUMUZ;** Hızlı ve kaliteli üreterek toplumsal yaşam standartlarının iyileştirilmesine, geliştirilmesine hizmet etmek, hizmet sürekliliğini sağlayarak sektörde lider marka olmak

İLKELERİMİZ

- Araştırmacı ve yeniliklerin takipçisi olmak
- Taahhütlerimizi en kısa sürede ve en uygun şartlarla yerine getirmek
- Çevreye ve doğaya saygılı olmak
- Çalışanlarımıza saygı ve güven ortamı içerisinde çalışma imkanı sunmak

POLİTİKALARIMIZ

ÇEVRE, İŞ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ POLİTİKAMIZ

- Tüm üretim faaliyetlerini oluşabilecek çevre kirliliğini önleyecek şekilde planlamak
- İlgili Çevre İşçi Sağlığı ve Güvenliği yasal düzenlemelerine ve işveren idarenin öngördüğü düzenlemelere uymak
- İşçi sağlığı ve güvenliği konusunda gerekli tüm önlemleri alarak, çalışanlarına saygı içinde güvenli bir iş ortamı sağlamak

KALİTE POLİTİKAMIZ

- Projelerde ilgili standartlara, teknik şartnamelere, idari ve mevzuat şartlarına, inşa tekniklerine ve deprem yönetmeliğine uymak
- Taahhüt edilen süreye uygun hızlı üretim ve en kısa sürede projeyi teslim etmek

AK-AY İNŞAAT SAN. VE TİC. A.Ş.

Alemdag Caddesi Masaldan İş Merkezi 46/F K.3
ÇAMLICA / İSTANBUL

Tel : 0216 520 00 70

Faks : 0216 523 29 29

Email : info@ak-ay.com.tr

Mustafa Satı Bey'in Eğitim ve Öğretime Dair Görüşleri...

Fahrettin GÜN
Araştırmacı

"Satı Bey, Türkiye'de İkinci Meşrutiyet dönemi eğitim düşüncesi tarihinin dikkat çekici simalarındandır. Meşrutiyet döneminde Batı pedagojisinin temellerine dayanan ilmi karakterdeki yeni eğitim anlayışının Türkiye'de yerleşmesinde Satı Bey'in rolü oldukça mühimdir. Eğitime dair ilk yazılarını, Meşrutiyetten hemen sonra Sabri Cemil'in Üsküp'te çıkardığı "Yeni Mektep" adlı dergide yayınladı.

Satı Bey'in yazı hayatında ve fikirlerinin gelişiminde "tartışma" önemli bir yer tutar. Nitekim ilk yazılarının yayınlandığı bu dergide çocukların kabiliyetleri üzerine Mustafa Şekip'le tartışmaya girer. Daha sonraları çeşitli gazete ve dergilerde Emrullah Efendi başta olmak üzere, İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Mustafa Şekip Tunç ve Sadreddin Celâl Antel ve özellikle de Ziya Gökalp'le oldukça seviyeli tartışmalar yapar."*

Satı Bey ile Gökalp'in tartışmalarında, Gökalp, Durkheim'den esinlendiği görüşlerini "Eğitim, ferdin millî kültüre uyacak biçimde yetiştirilmesidir" şeklinde değerlendirirken, Mustafa Satı Bey, fikirlerini "Eğitim fertteki kişisel yeteneğin ortaya çıkarılmasıdır" görüşü üzerine temellendirmiştir.

Diğer taraftan "Satı Bey de kolektif şuuru kabul etmekle beraber, Durkheim'in anladığı tarzda ferdi şuuru gibi doğrudan doğruya idrak olunan ve ferdi şuurların dışında onların toplamı olmayan bir kalabalık şuurunun olduğunu reddederek, Ziya Gökalp'i eleştirir..."**

Yine Satı Bey, yazılarında Ziya Gökalp'in maarif sistemine dair fikirlerini de tenkid eder. Özellikle de Gökalp'in öne sürdüğü "İlkokulların öğretici, liselerin eğitici olduğu şeklindeki ayrımını kabul etmez. Çünkü duygular ve alışkanlıklar derin ve köklüdür. Çocukluk yaşına ait ilkokulları sırf öğretici saymak doğru olmaz. İlkokulların da liselerin de hem öğretici hem eğitici görevleri vardır. Birinci görevin ikinciye nisbeti ilklerde, liselerden çok daha büyüktür. Ziya'yı tersine düşünceye götüren, bir yandan eğitime pek sınırlı bir anlam vermesi, öte yandan lise öğrencilerinin ergenlik buhranı geçireceğini düşünmesidir. Şüphesiz

"... Şimdiye kadar, fazla sayıda Avrupalılarla temasta bulundum, görüştüm; onlarda bizden, daha fazla bir zekâ, daha büyük bir kabiliyet görmedim. Ancak iş hususunda, iş başında onların pek düşük zekâlı olanlarında bile oldukça büyük bir üstünlük buldum. Onlar daha verimli bir şekilde çalışıyor, daha işe dönük bir şekilde düşünüyor; bu sayede ve bu nedenle başarılı olup ilerleme kaydediyorlar. Onların başarı ve ilerlemeleri hep bundan, çalışmalarındaki düzen ve yöntemden kaynaklanıyor..."

erginlik yaşı bir buhran yaşı, duygu ile aklın çatışması zamanıdır. Fakat bu çatışmada duyguları yenilmeden kurtarmanın çarelerinden biri, onları çatışmaya başlamadan önce kuvvetlendirmek değil midir? Öyle ise bu görevin görülmesine ilköğretimden başlamak gerekmez mi? Çocuklukta eğitim, en çok duygular telkin etmek, alışkanlıklar vermek suretiyle, gençlikte ise fikirler vermek üzere olur. Çocukluk doğrudan doğruya eğitim, erginlik yaşı ise vasıtalı olarak, öğretim yolu ile eğitim zamanıdır. Bu bakımdan ilkokulları daha çok "eğitici", liseleri daha çok "öğretici" saymak zorunlu değil midir?***

Bu noktada hemen belirtelim ki, Sâtî Bey'in en çok iz bırakan eserlerinden biri, eğitime dair olan "Fenn-i Terbiye"dir. Bu eser "pedagoji ve eğitim ilminde" Türkiye'de ilk kitaptır. Yazar bu kitabında skolastik öğretime ve eski okul sistemine karşı çıkar. Maarifin öncülerinden bahseder. Eğitimin temelini beden, fikir ve ahlâkın oluşturduğunu belirtir.

Ayrıca Satı Bey, yetkin bir eğitim bilimci olarak eğitim konusunda idareciliğini de yaptığı Dârülmuallimin (Yüksek Öğretmen Okulu)'de konferanslar da verir. Bu konferanslardan birinde şu ifadeleri serdedir:

"... Şimdiye kadar, fazla sayıda Avrupalılarla temasta bulundum, görüştüm; onlarda bizden, daha fazla bir zekâ, daha büyük bir kabiliyet görmedim. Ancak iş hususunda, iş başında onların pek düşük zekâlı olanlarında bile oldukça büyük bir üstünlük buldum. Onlar daha verimli bir şekilde çalışıyor, daha işe dönük bir şekilde düşünüyor; bu sayede ve bu nedenle başarılı olup ilerleme kaydediyorlar. Onların başarı ve ilerlemeleri hep bundan, çalışmalarındaki düzen ve yöntemden kaynaklanıyor..."

Avrupa ülkelerine iki ay süren bir seyahatten sonra yine verdiği bir konferansta Satı Bey, eğitimin önemini şöyle dile getirir:

"Gittiğim, gördüğüm ülkelerin hepsinde eğitim için düşünülenlerin üstünde bir fedakârlıklar yapıp duruyor; oralarda o kadar zamandan beri çalışıldığı, çok miktarda paralar harcanarak o kadar büyük sonuçlar elde edildiği halde bile hâlâ "okul, eğitim, ıslahat" diye bağırlıyor; hâlâ eğitim meselesi hemen her gün basını, parlâmentoları, hükümetleri meşgul ediyor. Biz de ise bu hususta hemen hiçbir şey yapılmamış ve sonsuz denilebilecek kadar çok ihtiyaç karşısında bulunmakla beraber, hâlâ işin önemine uygun bir faaliyet gösterilmiyor, hatta bir dereceye kadar kayıtsız davranılıyor."

*"Paris'te bulunduğum sırada parlâmentoda eğitim bütçesinin görüşülmesine şahit olmuştum; bu görüşme sırasında mazbata sahibi "Eğitim için verilecek ödenek, Millî Savunma için istenecek harcamalar gibidir" demişti. Eğitim, Fransa için millî savunma araçlarından kabul edilince, hiç şüphe yok ki bizim için ölüm-kalım meselesinden sayılmak gerekir."*****

Görüldüğü üzere Satı Bey, sanki 1910 yılının Osmanlı Devleti'nde değil de, 2008'in Türkiye'sinde konuşuyor...

Öte yandan, Türk sosyolojisinin, pedagojisinin ve felsefesinin önde gelen bu siması, pek çok aydın gibi değeri bilinmemiş de bir şahsiyettir. Ne yazık ki yeni nesiller Satı Bey'in yayınladığı "eski harfli" kitap, makale ve diğer yazılarını okuyamamaktadır. Osman Kafadar'ın anlamlı betimlemesiyle: "Satı Bey'e verilen değer, bu açıdan Ziya Gökalp'in tamamen tersinedir. Kadırbilmezlik onun eserlerine eğilimi de etkilemiş olmalı ki, hiçbir Latin harfleriyle yayınlanmış değildir. Bu durum, Cumhuriyet döneminde adeta didik didik edilen Ziya Gökalp'e göre, Satı Bey'le oldukça sert tartışmalara giren (ve resmi ideoloji tarafından sahiplenilen) Ziya Gökalp'in olmuştur etkisini hatıra getiriyor."

Oysa Satı Bey'in 1910 (12 Temmuz 1326)'da Darülmuallimin'de söylemiş olduğu nutkun muhtevası yine onun maarif alanındaki hizmetini anlatması açısından önemli bir örnektir. Nitekim Satı Bey söz konusu nutkunun bir yerinde şöyle diyor:

*"Dârülmuallimin, öğretmen ve eğitimci yetiştirmek maksadıyla tesis edilmiştir. Bu sebeple bütün teşkilat ve öğretmenleri bu amaçla ayırt etmek, bu amaca yönelmek gerektir; öğretmenlik her şeyden önce eğitimcilik demektir. Eğitimcilik ise bir hünerdir, bir sanattır. Bu sanatın özel metodları, kuralları vardır. Öğretmen olmak için yalnız bilgi sahibi olmak yetmez; aynı zamanda, bu metod ve kuralları gerçekten bilmiş olmak, eğitimcilik sanat ve mesleği için hazırlanmış bulunmak da gerekir. Onun için Darülmualliminde genel eğitim ve bilgiden başka, meslekî eğitim ve bilginin de elde edilmesi amacıyla, programlarda fenn-i terbiye (pedagoji) ve usul-ü tedris (öğretim metodu) konularına önemli bir yer verildi."******

Muallim Mehmet Cevdet ise, 1332 tarih ve 32. sayılı Tedrisat Mecmuası'nda Mustafa Satı Bey'i konu edinerek, Satı Bey'in Dar'ul Muallimini ve memleketi ilelebet minnettar bırakan icraatlarını 16 madde halinde icmal eder. Bu maddelerden bazıları özetle şöyle-

dir:

1- Satı Bey, eski Darümualliminde olsun, ilk, orta ve liselerde olsun çocukların, gençlerin bedenlerinin mahvedildiğini görerek Darümuallimine /yüksek öğretmen okuluna gelir gelmez oraya Terbiye-i Bedeniye talimleri sokmuştur...

2- Bir nevi çocuk musikisi ihdasıdır. Satı Bey, bizde çocuklara ve gençlere mahsus nezih bir musiki olmadığını görerek bestekârlara müracaatla bu babta ilk Darümuallimin Musikisi'ni tesise muvaffak olmuştur.

3- Fennî esaslara uygun olarak "Elifba" öğretmiştir.

4- Çocuklarla rahat anlaşmak için memleketimizde Çocuk Edebiyatının tesisine girişmiş, Küçük Asker, Karınca ile Ağustos Böceği manzumelerinin, çocukların anlayacağı dilde yazılmasına öncülük etmiştir.

5- Elishleri'nin okullarımıza girmesine önayak olmuştur.

6- (...)

7- Konferans geleneğini hızlandırmış ve eğitimde uygulamalı eğitim yöntemini ilk o göstermiştir.

8, 9, 10, 11- (...)

12- Mekteplerde muallimlerin derslerdeki lakaytlıklarına sed çekmiş, tedrisat ve terbiyenin gelişmelerinden meslektaşlarını haberdar etmiş ve öğrenci-öğretmen arasındaki münasebetlerin artmasına katkıda bulunmuştur.

13- Darümuallimin Kongresi'nin düzenlenmesine öncülük etmiş, ayrıca bu mektepten mezun olanların mektep sonrasında birikimlerini ve tecrübelerini artırıcı faaliyetlerde bulunmuştur.

14- Satı Bey zamanına kadar bu Müslüman memleketinde İslâm eserleri ve abideler talebeye ziyaret ve tetkik ettirilmezdi. Talebe İstanbul'un müesseselerini, topografyasını, tarihi binalarını onun zamanında sevmiş ve kalbgâhı İslâm'ı sevmesi için camileri gezdirmiştir. Ayrıca müzeler, fabrikalar ziyareti ve kırlarda eğitim içerikli gezintileri yine o başlatmıştır.

15- (...)

16- Darümuallimin Kütüphanesi, müzesi ve Tedrisat mecmuası yine onun eserlerindendir...*****

Kısaca, Satı Bey Osmanlılık hareketinin bir müntesibi olarak Osmanlının çöküş sürecinde Osmanlının bekası için çaba sarf etmiş bir münevverdir. Bu noktada Osmanlı ülkesinde İslâmcılık hareketini "bir kalkınma ve

kurtuluş ideolojisi" olarak Osmanlılık hareketinin devamı olduğu dikkate alınırsa, Satı Bey'in fikir ve görüşleri daha doğru anlaşılabılır. Fakat Tanzimat ricalinin öne çıkardığı "Osmanlı milleti" fikri maalesef uzun ömürlü olamamıştır. Özellikle de Balkanlardaki ve Hristiyan Arapların başı çektiği Müslüman ülkelerdeki milliyetçilik hareketinin hız kazanması Osmanlılık hareketini akamete uğratmıştır. İşte bu noktada Mustafa Satı Bey'in görüşleriyle Türkçülüğü bir ideoloji olarak benimseyen ve savunan Gökâlp arasındaki anlaşmazlık ve fikirlerindeki önemli farklılık, hatta kalem tartışmalarının sebebi arka-planında bu temel algılama yatmaktadır. Ama bu noktada Sâtı Bey'e karşı resmi ideolojinin duruşunu ve kayıtsızlığını İslâmcıların da benimsemiş olmaları gerçekten kadirşinassızlık örneğidir. Hâlâ Satı Bey'in Türkiye'de iz bırakan pedagoji, eğitim bilimi ve felsefeye ilişkin sekiz konferansı ihtiva eden bir çalışmanın dışında- hiç bir eserinin yeniden yayımlanmamış olması oldukça düşündürücüdür.

Kimi aklievvelerin İslâmcılıktan rücû ettiğini söyleyerek şaklabanlığa giriştiği, kimi reveransçıların "İslâmcılık bitti" şeklinde teraneler kopardığı bu süreçte asıl yapılması gereken, "II. Meşrutiyet laboratuvarı"nı incelemeye girişmektir. Bu ise ciddi çabalar ve çalışmalar gerektiren bir husustur. Ama günümüz münevverlerinin istenildiği takdirde bu çalışmayı yapacak çapta ve güçte olduğunu belirtmeliyim. Önemli olan böyle bir niyeti paylaşıp yola koyulmalarıdır. Hiç şüphesiz ulaşacakları dokümantasyon ve eserler ciddi mânâda tahlil edildiğinde çok yol açıcı ve yönlendirici olacaktır. Belki o zaman M. Satı Bey gibi yüzlerce münevverin mazide kalan sesi daha yüksek bir şekilde duyulacak ve böylelikle o devasa çalışmaları boşa gitmemiş olacaktır.

* M. Sâtı Bey, *Eğitim ve Toplumsal Sorunlar üzerine Konferanslar*, Haz. O. Kafadar- F. Öztürk, Ankara 2002, s. 3.

** A.g.e., S. 4-5.

*** Hilmi Ziya Ülken, *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, 3. b. İstanbul 1992, s. 189.

**** M. Sâtı Bey, a.g.e., s. 25, 30

***** H. Ali Koçer, *Türkiye'de Modern Eğitimin Doğuşu ve gelişimi (1773-1923)*, İstanbul 1991, s. 175.

***** Osman Ergin, *Türk Maarif Tarihi*, c. I-II. İst. 1977, s. 583-585.

Büyükşehir Ankara Parkları

ANKARA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

Altınpark

İrfan Baştuğ Caddesi No: 142
Aydınlıkevler / ANKARA
T: 317 96 96
F: 0312 317 97 00
www.anfaaltinpark.com.tr

MoganParkı

Haymana Yolu Üzeri
Gölbasi / ANKARA
T: 0312 484 59 41
F: 0312 484 59 44

GöksuParkı

Şehit Osman Avcı Mah. T.B.B.M. Cad.
Göksu Parkı No: 2 Eryaman / ANKARA
T: 0312 280 69 00 Pbx
F: 0312 280 66 86
www.goksu.com.tr

DikmenVadisi

İlkadım Mah. Dikmen Vadisi
Serpemeler
Dikmen / ANKARA

HarikalarDiyarı

Yunus Emre Mah. Ayaş Yolu Cad.
12. Km. No: 300 Sincan / ANKARA
T: 0312 273 60 04 (pbx)
F: 0312 273 39 21
www.harikalardiari.com.tr

MaviGölParkı

Kayaş 1. Cad. Samsun Yolu
12. Km / ANKARA

Ebu Musa el- Eşarî

(ö.44/666 ?)

Dr. Nuh SAVAŞ

Ankara Üniv. İlahiyat Fak. Öğretim Görevlisi

Rasulullah tarafından tebliğci ve Kur'ân öğretmeni olarak görevlendirilen, öğretmen.

Aslen Yemenli olan Ebû Musa el-Eş'ari, Hz. Ali ile Muâviye arasındaki savaşta meşhur "hakem olayı"nda hakemlik yapmıştı. Asıl adı Abdullah'tır. Ailesi ile birlikte Rasûlullah (sav)'ı görmeden Yemen'deyken İslamı kabul etmiştir. Rasûlullah 'ın yanına gelmek üzere Yemen'den ayrılan Ebû Musa, Habeşistan'a gitmiş, orada Cafer b. Ebî Tâlib ve diğer Müslümanlarla görüşmüştür. Medine'ye ulaştıklarında Hayber'in fethi tamamlanmıştı. Hz. Muhammed (sav) Ebû Musa'yı harbe iştirak etmiş gibi ganimetten faydalandırmıştır.¹

Gazveleri

Ebû Musa el-Eş'arî, Mekke'nin Fethi, Huneyn Gazvesi gibi önemli savaşlara katılmıştır. Bu savaşlardan biri de, Havazin kabilesi ile yapılan savaştır. Rasûlullah(sav) Evtas vâdisinde toplanan Havazin kabilesini dağıtmak için, Ebû Âmir'i göndermişti. Buradaki çarpışmada yaralanan ve sonra şehid düşen Ebû Âmir, görevini Ebû Musa'ya devretmişti. Ebû Musa bunu Rasûlullah'a bildirdiği zaman Rasûlullah Ebû Âmir için duada bulunmuştu. Peygamberlerin dualarının reddedilmeyeceğini bilen Ebû Musa, Rasûlullah'a kendisi için de dua etmesini söylediğinde Rasûlullah (sav) de: "Ya Rabbi, Abdullah b. Kays'ın kusurlarını affet ve onu kıyamet günü güzellikle kabul buyur." diye dua etmişti. Ebû Musa, H. 9. yılda vuku bulan Tebük Seferine de katılmıştır.

Tebliğ Görevi ve Eğitimciliği

Rasûlullah (sav) , Tebük seferinden sonra Ebû Musa'yı Muaz b. Cebel ile birlikte Yemen'e tebliğe gönderdi. Onları yolcu ederken şöyle dedi: "Kolaylaştırınız güçleştirmeyiniz; müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz. Sarhoşluk veren her şey haramdır; içkiden men ediniz."²

Muaz ile Ebû Musa, Yemen'in her tarafında, İslâm'ı tebliğ etmişlerdir. Sonra aralarında, Kur'an okuma usulüne dair şöyle bir konuşma geçmiştir; Muaz: "Ya Abdullah, Kur'an'ı nasıl okuyorsun?" Ebû Musa: "Gece ve gündüz azar, azar okuyorum. Yani Kur'an'dan okumak istediğimi bir hamlede okumuyorum. Bu cevap üzerine Muaz da şöyle dedi: "Ben gecenin başında uyuyorum, uykumu aldıktan sonra uyanıyorum ve Allah'ın kitabından okuyacağımı okuyorum."

Ebu Musa'nın kalabalık bir cemaati vardı. Onlara Kur'an dersi verirken şöyle derdi: "Kur'an öyle bir şeydir ki, ona uyarmanız sizin için ecir, uymazsanız ağırlık ve yük olur. O halde ona uyunuz, o size uymasın. Zira Kur'an kendisine uyanları cennete götürür, uymayanları da yüzüstü cehenneme sürükler"³

Yukarıdaki ikili konuşmalardan ve Ebu Musa'nın nasihat dolu değerli sözlerinden anlıyoruz ki! Onlar, bu kutsal göreve çıkmadan önce, kendilerini birçok yönden yetiştirmişler ve bu nedenle de söz konusu kutsal görevi Rasûlullah (sav)'ın kendilerine tevdi etmesine hak kazanmışlardır. Dolayısıyla öğretmenliğin aynı zamanda öğretmenlere emanet edilmiş kutsal bir görev olduğu bilinci içerisinde, vatanımıza, ülkede bize emanet edilen bu genç dimağlara hizmet etmeliyiz. Bu hizmette bulunurken de liyakat noktasının en uç noktasında olmaya çalışmalıyız. Çünkü ülkedeki çocuklarımızın buna her zamankinden daha fazla ihtiyacı vardır. Zira dini bilgilerden ve ahlaktan yoksun yavrularımızın anne - baba katilleri olduğunu, son günlerde sıkça müşahade eder olduk. Bunun sebebi, biraz önce zikrettiğimiz gibi, dini eğitim ve dini ahlak eksikliğidir. Eğer öğretmenler olarak onlara, Yüce Allah'ın buyruğu olan: (...onlara "öf" bile demeyin...) ve Rasûlullah'ın: "Cennet annelerin ayağının altındadır." sözlerini hatırla-

latabilirsek ve onlarda bir davranış biçimine dönüşmesini sağlayabilirsek emin olun ki bu cehalet ve bu vahşet kısa zamanda tamamıyla kesilecek ve yok olup gidecektir.

Son ikametgahi

Yemen'de tebliğ görevini tamamlayan Ebû Musa, Vedâ Haccı'na katıldıktan sonra, Yemen'de ortaya çıkan Esvedü'l-Ansî adlı yalancı peygamber yüzünden, Medine'de yerleşti ve bir daha da Yemen'e dönmedi.

İdari Görevleri ve Fetihleri

Hz. Ömer devrinde Hadramut'a emir olarak tayin edildi, ancak Irak'ın fethine çıkan İslâm ordusuna katılmak için emirliği bırakıp, orduya katıldı.

Sonra Nusaybin'in fethiyle görevlendirildi ve burayı fethetti.⁴ Daha sonra, Hz. Ömer onu Basra valiliğine tâyin etti. Valiliğinin ilk döneminde Menâzir ve Susi illerini fethetti.

İslâm devletine karşı isyan eden Hürmüzan'ı yendi ve Hürmüzan, kalesine çekilmek zorunda kaldı. Hürmüzan, Hz. Ömer'e teslim olmak şartıyla Medine'ye gönderildi.⁵

Suster'den sonra Cünd-i Sabur ilini de teslim alan Ebû Musa, Huzistan'da tam güvenliği sağladı. İranlılar Huzistan'ı kaybettikleri için intikam almak ist-

tedilerse de, Nihavend meydan savaşı diye meşhur muhârebede Müslümanların karşısında yenilgiye uğradılar.⁶

Bir takım olaylar üzerine Hz. Ömer, Kûfe valisi Ammar'ı azlederek, Ebû Musa'yı Kûfe 'ye vali tâyin etmiştir. Kûfelilerin ondan şikâyeti üzerine Ebû Musa tekrar Basra valiliğine getirildi.

Kûfeliler' in şikâyetlerini soruşturan Hz. Ömer, hiçbirinin doğru olmadığını tespit edince Ebû Musa'yı görevine iade etti. H. 23. yılda Ebû Musa İsfahan'ın fethine yardım etti. Basra'nın susuzluğunu gidermek için kendi adıyla anılan bir kanal yaptırarak şehrin su problemini giderdi.

Hz. Ömer şehid edildikten sonra yerine geçen Hz. Osman zamanında altı yıl daha Basra valiliği yaptı. 29 H. yılda halkın şikâyeti üzerine Hz. Osman onu azletti ve yerine Abdullah b. Âmir'i atadı.

İslam'da peygamber ilk muallimdi. Öğreten O, inandıran O, yürüten O idi. Devlet ve mektep işini birleştirmiş, devleti mektep haline getirmiştir.

“Cenazemi süratle götürünüz. Peşimden kimse gelmesin, mezarımda vücudumla toprak arasına bir şey konmasın. Kabrimin üstüne bir türbe yapılmasın. Saçını başını yolarak ağlayan kadınları uzaklaştırınız.”

Daha sonra H. 34 yılında fitne ve fesadla dolu olan Kûfe'ye tayin edildi. Ebû Musa burada halkı Rasûlullah (sav)'ın sünnetine dâvet etmesine rağmen, Hz. Osman'ın şehid edilmesini önleyemedi. Sonra fitne büyüdükçe büyüdü, Müslümanlar iki kampa ayrıldı. Hz. Ali, oğlu Hz. Hasan'ı Ebû Musa'ya yollayıp yardım istedi. Ebû Musa, Hasan'a şöyle dedi: "Rasûlullah (sav)'tan duydum: 'Öyle bir fitne kopacak ki, o zaman oturan ayakta durandan, ayakta duran yürüyenden hayırlıdır.' diyordu." Ammâr'ın, Ebû Musa'ya sataşması üzerine, Ebû Musa şöyle konuştu: "Ey insanlar, fitne çok fena bir şeydir. Fitne karnı aç, haris ve obur bir canavardır. Ben size emrediyorum. Kılıçlarınızı kınlarına sokunuz. Evlerinize çekiliniz. Biliniz ki, ben sizin iyiliğinizi istiyorum; siz de benim iyiliğimi isteyiniz. Ben sizi aldatmıyorum; siz de beni âldatmayınız. Bana itaat ediniz, dininizi de dünyanızı da kurtarırsınız. Bu fitnenin ateşinde onu, o ateşi yakanlar yanar." Fakat kimse onu bu nasihatına kulak asmayınca, Cemel ve Sıffîn' hadiseleri meydana geldi ve Müslümanlar arasında kanlı çarpışmalar yaşandı sonra da o meşhur hakem olayı zuhur etti.

Hâdise ve çatışmaların dışında kalan Ebû Musa'nın hakemliğini, Hz. Ali istememesine rağmen; kendisine tâbi olanlar Ebû Musa'da ısrar edince o da kabul etmek zorunda kalmıştır. Ebû Musa'nın savunduğu görüş, fitnede iki tarafın da haksızlığı ve Hz. Osman'ın mazlum olarak katledildiği idi.

Ebû Musa, Abdullah b. Ömer'in devlet başkanlığına getirilmesini önerdi. Ancak Muâviye'nin hakemi Amr b. el-Âs bunu kabul etmedi. Ebû Musa, hilâfetin şûra ile yani halkın seçimine bırakılması ile olmasını istediği zaman iki taraf da bu teklifi kabul etti. Ancak Amr b. Âs, Ebû Musa'nın kararına uymamış, onu aldatarak fitneyi tekrar körük-

lemiştir. Bunun üzerine Ebû Musa, Mekke'ye dönerek inzivâya çekilmiştir.

Tevazuu

Ebû Musa, valilik görevinde bulunmasına rağmen, hiçbir zaman servete, mala, mülke itibar etmedi, daima fakirlik içinde mütevâzî bir hayat yaşadı.⁷ Ümmetin hayır ve menfaatinden başka bir şey düşünmedi. Fitnelerin dışında kalmayı tercih ettiği için, Cemel ve Sıffîn muhârebelerinin dışında kâldı. Ebû Musa ilmin yayılmasına ve değer kazanmasına özellikle önem verir, halkı ilme teşvik etmek için hutbeler okurdu. Rasûlullah (sav)'ın en yakın arkadaşlarından biriydi. O, Rasûlullah (sav)'dan birçok şeyler öğrenerek başkalarına aktarırdı. Rasûlullah (sav) zamanında fetvâ vermek için icâzet aldığı da söylenir⁸ Ebû Musa'nın sesi çok güzeldi. Kur'an okurken herkes büyülenirdi. Rasûlullah (sav) onu dinlemekten hoşlanırdı.⁹

Muhaddisliği

Ebû Musa, aynı zamanda bir muhaddistir. Üçyüzaltmış civarında hadis rivâyet etmiştir. Buhârî ve Müslim elli kadar hadisini müşterek olarak nakletmişlerdir. Ebû Musa, hayatında her zaman Rasûlullah (sav)'ı örnek almıştır. Gördüğünü ve duyduğunu aynen tatbik etmiştir. Takvâyâ son derece önem veren Ebû Musa, hayâ ve temizliğe bilhassa çok itina gösterirdi. Fitneye karışan kardeşi Ebû Rahm'e şöyle demiştir: "Rasûlullah (sav)'tan şöyle dediğini duydum: 'İki müslüman kılıçları ile karşılaşacak olurlar da biri diğerini katlerse ikisi de cehennemlik olur'"¹⁰

Ölümü

Ebû Musa'nın ölümü hakkında iki rivâyet vardır. Birisine göre H. 42 Mekke'de, diğer bir rivâyete göre 44 senesinde Kûfe'de vefât etmiştir.¹¹ Ölmeden önce şöyle bir vasiyette bulunmuştur: "Cenazemi süratle götürünüz. Peşimden kimse gelmesin, mezarımda vücudumla toprak arasına bir şey konmasın. Kabrimin üstüne bir türbe yapılmasın. Saçını başını yolarak ağlayan kadınları uzaklaştırınız." Bunu Rasûlû Ekrem'den naklediyorum"¹²

1. İbnü'l-Esir, Üsdü'l-Ğâbe, II, 30, 235, 245.
2. Buhârî, Cihad, 164; Meğazî, 60.
3. El-Hilye, 1, 257.
4. Taberî, 2506
5. Taberî, 2518.
6. Taberî, 2518.
7. İbnü'l-Esir, 111, 143.
8. Tezkiretü'l-Huffâz, I, 21.
9. İbn Sa'd, Tabakat,, IV/I, 80.
10. Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV, 403.
11. Tezkiretü'l-Huffâz, I, 21.
12. Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV, 397.

EMRİ BİL MA'RUF HAYRA HARCAYIN

"Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak yerden size çıkardıklarımızdan hayra harcadığınız veritse, gözünüzü yummadan alamayacağınız kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın. Biliniz ki Allah zengindir, övgüye layıktır.

Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size cimriliği telkin eder. Allah ise size katından bir mağfiret ve bir lütuf vaat eder. Allah her şeyi ihata eden ve her şeyi bilendir."

(Bakara suresi: 267. 268.)

NEHYİ ANİL MÜNKER FAİZ YİYENLER

"Faiz yiyenler (kafirlerinden), şeytan çarpmış kimselerin cinnet nöbetinden kalktığı gibi kalkarlar. Bu hal onların "Alım-satım tıpkı faiz gibidir" demeleri yüzündendir. Hâlbuki Allah, alım-satımı helal, faizi haram kılmıştır. Bundan sonra kime Rabbinden bir öğüt gelir de faizden vazgeçerse, geçmişte olan kendisinin ve artık onun işi Allah'a kalmıştır. Kim tekrar faize dönerse, işte onlar cehennemliktir, orada devamlı kalırlar.

Allah faizi yok eder, sadakaları ise bereketlendirir, artırır. Allah küfürde ve günahıta ısrar eden hiç kimseyi sevmez."

(Bakara suresi:275. 276.)

KUR'ANI KERİM İLE İLİŞKİMİZ

A. Mecit DÖNMEZBİLEK
Eğitimci

Bizler, Kur'an-ı Kerim'in aslına uygun olarak, tecvidine, tilavetine dikkat edilerek okunması hususunda büyük gayretler gösteren bir milletiz. Ancak; manasının anlaşılması, emrettiklerinin yapılması, yasakladıklarından titizlikle sakınılması hususunu ikinci planda tutmuşuz. Bazı zamanlar bu ilişki güçlenmiş, bazı zamanlar da bir takım güçlerin de etkisiyle bu ilişki zayıflatılmış. Kur'an-ı Kerimle ilgilenmek irticai faaliyetler kategorisi içerisine sokulmak istenmiştir.

Kur'an-ı Kerimle Buluşma Zorunluluğu

Yüce Rabbimiz İsra Suresi'nin 14. ayetinde "Kitabını oku..." Alak suresinin ilk ayetinde de "Oku" beyanı ile bizlerin Kur'an-ı Kerim ile buluşmamızı istemektedir, bunu emretmektedir.

Her Müslüman Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek, anlamak, üzerinde düşünmek, bildiğini başkalarına açıklamak ile yükümlüdür. Sevgili Peygamberimiz (sav): "Sizin hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir." ¹ buyurarak bunun bir zaruret olduğunu ifade etmiştir.

Akıllı ve ergenlik çağına gelmiş kadın ve erkek her Müslümana namazda okuyacak kadar sure veya ayetleri ezbere bilmesi farz-ı ayındır. Kur'an-ı Kerim'in tamamını ezberleyerek "hafızlık veya hafizelik" şerefine erişmesi

ise farz-ı kifayedir. Namazın farz olması gibi namazda okunacak sureleri ezberlemek de farzdır, Yüce Rabbimizin emridir.

Sevgili Peygamberimiz (sav) Kur'an-ı Kerim'in korunması ve yayılması için ezberlenmesini ve yayılmasını istemiştir. Ashabının Kur'an ile buluşmasını arzulamıştır. Bazı hafızların şehit edilmesi onu çok üzmüş, vahiy kâtiplerine gelen sure ve ayetleri yazdırarak kıyamete kadar ulaşmasını sağlamıştır. Yüce Allah da "O'nu biz indirdik O'nu biz koruyacağız." vadinde bulunmuştur.

Kur'anı Kerimi Okuma Metod ve Biçimi

Yüce Rabbimiz, Müzemmil Suresi 4. ayette "Kur'an'ı tertil ile (her harfin hakkını vererek, tane tane) ağır ağır oku." buyurmuştur. Kur'an ağır ağır okunarak akıllara ve gönüllere sindirilmelidir. Hızlıca okuyup bir kenara bırakılmamalıdır.

Kur'an'ı, peşin fikirlerden arınarak cemaat taassubundan uzak, eskilerin etkisinde kalmayarak, kafayı tam vererek, Kur'an'a odaklanarak ve O'na kilitlenerek kalbimizle bağlantı kurarak okumalıyız.

Sevgili Peygamberimiz (sav); "Kur'an'ı öyle oku ki seni kötülüklerden men etsin; eğer seni kötülüklerden men etmiyorsa, sen onu oku-

muş sayılmazsı.”² diyerek her ayetin üzerinde derin derin düşünüp hayatımıza tatbik etmek, davranış etmek düşüncesiyle okunmasını istemiştir. Öğüt almak için Kur’an’ı okumalı ve hayatımıza hâkim kılmalıyız.

Peygamberimiz “Kur’anı seslerinizle süsleyiniz.”³ buyurarak Kur’an’ın gönüllere ve kalplere sindirilmesini de arzu etmiştir. Abdussamed, Sadien gibi Kur’an karilerinin insanımızı nasıl duygu seline döndürdüğüne çoklarımız şahit olmuştur. Karileri dinleyenlerin nasıl hıçkırarak ağladığına Türkiye’mizin en büyük gençlik teşkilatı Anadolu Gençlik Derneği’nin düzenlediği programlarda şuur sahibi insanlarımız tanık olmuşlardır.

Kur’an’ı okurken Yasin, Mülk sureleri gibi eski alışkanlık üzere sadece belli sure ve ayetleri belirli gün ve zamanlarda değil; Kur’an’ı baştan başlayıp sonuna kadar azar azar da olsa devamlı olarak bütününü okumaya çalışmalıyız.

Kur’an’ı okumak yetmez, sure ve ayetler üzerinde düşünme gerekir. Araştırma yaparak anlama gayesiyle ağır ağır okumalıyız. Sevgili Peygamberimizin “...Kur’an’ı daima okuyup müzakere ediniz.”⁴ buyurması da bundandır.

Okunan ayetlere uyulmalı, hatırımızda tutmaya çalışmalı, aklımızda ve gönlümüzde Kur’an’dan örnekler bulunmalıdır. Mümin Kur’an’dan feyz almasını bildiği, bu maksatla okuduğu, dinlediği için Kur’an ayetleri kendisi için şifa ve rahmet vesilesi olacaktır.

Kur’an-ı Kerimi Okumaktan Maksat

Yüce Rabbimizin bize söylediklerini öğrenmek bilgimizi artırmak, ilahi öğütleri bilmek ve uygulamak için Kur’an’ı okumalıyız.

Kur’an okumaktan maksadımız, Yüce Rabbimizin bizleri yaratmasındaki gayeye uygun olarak ibadet etmek, kulluk görevimizi yerine getirmek olmalıdır.

Hayat mücadelemizde bizlere ölçü olması, destek vermesi, maddi ve manevi sıkıntılarımıza ilaç olması, hayatımızı anlamlandırması, mutlu ve huzurlu bir hayat yaşamak niyetiyle Kur’an okumalıyız.

“Her harfine on sevap” müjdesi ile sevap kazanmak da Kur’an okuma maksatlarımızdan birisi olmalıdır. Aksini söyleyenler olsa da ölmüş müminlere dua etmek sevabının onlara göndermek niyetiyle de Kur’an okumalıyız.

Unutmayalım ki Kur’an sağ olan insanları uyarmak, ikaz atmak için inmiştir. Merhum Mehmet Akif’in uyarısını da dikkate alarak okumak her Müslümanın asıl amacı olmalıdır.

Arapça aslından orijinal metni okumak sevaptır. Ancak; tercümesini anlayarak okumak daha sevaptır. Güzel olan her ikisini birlikte okumaktır. Hanefiler her çeşit tercümeyi caiz görmüşlerdir. Peygamberimiz (sav) zamanında İranlılar Selman-ı Farisi’den Fatiha süresinin tercümesini istemişlerdir. O’nun izni ve onayı ile bu tercüme işi gerçekleşmiştir. Sevgili Peygamberimiz (sav) din anlaşılсын diye ashabından bazılarına yabancı dil öğrenmelerini teşvik etmiştir. Örneğin, Zeyd b.Sabit’e Peygamberimiz Yahudilerin dilini konuşup yazacak şekilde öğrenmesini emretmiştir.

Dergimizin 6. sayısında arkadaşımız Hamit Kaya hangi tercüme ve meallerin okunmasının daha uygun olacağını belirttiğinden biz bu konuda detaya girmek istemiyoruz.

Sonuç olarak, Kur’an okurken orijinal Arapça metne nasıl saygı gösteriyorsak, tercüme veya mealine de aynı saygıyı göstermemiz gerektiğini bir kez daha hatırlatmayı uygun görüyorum.

Kur’an-ı Kerim İle İlişkide Dikkat Edilmesi Gerekenler

Kur’anı Kerimi okumasını bilenler, abdest alıp orjinalini okur, mealinden de o bölümü okuyup anlamaya çalışır.

Arapça dilini bilenler, orjinalinden anlayarak okumaya çalışmalıdırlar.

Orjinalinden Kur’an okumasını bilmeyenler, ihtiyaten abdest alıp tercümesini veya mealini sevap amacı ile okurlar.

Bilen kişilerin para karşılığı Kur’an okumaları günahdır.

Kur’an okumak aynı namaz gibi, oruç gibi bir ibadettir. Kur’an okurken Yüce Rabbimizin huzurunda ayetler yeni nazil oluyormuş gibi, ihlâs ile okumaya özen göstermeliyiz. Kur’ansız bir hayatın insanları mutsuz kılacağını, toplumun saadetten mahrum bir hayata duçar olacağı şuuruyla hareket ederek günümüzü Kur’an ile aydınlatmaya gayret göstermeliyiz.

Ne mutlu Kur’an ile barışık yaşayanlara

Ne mutlu Kur’an’ı ölçü kabul edenlere

Ne mutlu Kur’an nurunu dünyaya hâkim kılanlara

Zebidi, Tecrid c.11, s.240 no:1175

Buhari, sahih c.6, s.198

Ebu Davut al-Sünen c.2, s.74

Zebidi, Tecrid c.11, s.242 no:1178

Amaçsız Eğitim ya da Hedefsiz Sefer

“Çocuk hele bi okusun, ileride bakarız”

Erol ERDOĞAN

Eğitimci

catizokul@yahoo.com.tr

Çocuğunun eğitimi- ni planlama noktasında ailelerin çok farklı yaklaşımları olmasına rağmen iki aile tipinin çok yaygın olduğunu söylemek mümkündür.

Birinci aile tipi: Eğitimle ilgili her aşamayı planlamaya çalışır, hedefler belirler, ona göre de çocuğuna yol çizer.

İkinci tip aile ise, hiçbir şey planlamayıp “çocuk hele bi okusun, ileride bakarız” anlayışıyla hareket eder.

Her iki aile tipi / davranışla ilgili analizler yapma gereği olsa da ben bu yazımda bir tanesine değineceğim.

“Çocuk hele bi okusun, ileride bakarız” tavrı, eğitim ve iş hayatıyla ilgili sıkıntıların sebep olduğu çaresizliklerin etkisini yansı-

“Çocuk hele bi okusun, ileride bakarız” tavrı, eğitim ve iş hayatıyla ilgili sıkıntıların sebep olduğu çaresizliklerin etkisini yansıtmakla beraber, kişinin hayatı yorumlayışını da ortaya koymaktadır.

makla beraber, kişinin hayatı yorumlayışını da ortaya koymaktadır.

Amaçsızlık içeren bu davranışın/sözün tevekkül ile bağdaşık bir yönü bulunmadığı açıktır. Çünkü tevekkül, bir işe başlarken amacın kesin belli edilmesinden ve bu amaca ulaşmaya dair niyet ve eylemin (esbaba tevessül) ortaya konulmasından sonraki bir hal'dir; bir anlamda so-

nuç almaya dönük bir dua ve çıkacak sonuca teslimiyet ilanıdır.

Her işe başlarken niyet edilmesi ve bismillah denilmesi, amaçsız bir gayretin ve çalışmanın olmaması gerektiğini ortaya koyan en genel delillerdir.

Amellerin niyete göre değer kazanması ve insanın kendi çalışmasından başka bir şeyin

olmaması “ben öylesine çalışayım, Allah isterse beni hedefe ulaştırır, benim sorumluluğum çalışmakla biter” anlayışının yanlışlığını ortaya koymaktadır. Fıkıh kitaplarında “niyet” bahsinin ne kadar ince işlendiğini bilenler için, amaçsız bir işe başlamanın ve o amaca uygun bir çaba ortaya koymamanın yanlışlığını izah etmeye gerek yoktur.

Sonuç alınmayan çabanın, başarılabilen sınavın ve zaferle sonuçlanmayan cehdin sonunda hesap ve kitabın ortaya konulması, yanlışların belirlenmesi ve buna göre yöntemin yeni baştan belirlenmesi gerekir ki, hatalar tekrar edilmesin.

Dolayısıyla o kadar masraf ederek çocuğunu okula gönderen ailenin, “saldım çayı-

Her aile ve tabii ki eğitim yoluna çıkan genç, bir ibadete başlar gibi eğitimle ilgili önce amacı belirlemeli, bu amaca uygun kararlar almalı, yolunu aşama aşama planlamalı ve niyetini yapıp sefere koyulmalıdır.

ra” tarzında eğitim konusuna yaklaşması ve “çocuk hele bi okusun, ileride bakarız” gibi amaçsız bir anlayışı benimsemesi kabul edilemez. Bu, zaten baştan hedefe ulaşmamayı kabullenmektir. Çocuğunu bu şekilde okullara gönderen bir ailenin yıllar sonra “ne yapalım, elimizden geleni yaptık, ama olmadı” gibi bir avuntuya düşme ihtimali de az değildir.

Her aile ve tabii ki eğitim yoluna çıkan genç, bir ibadete başlar gibi eğitimle ilgili önce amacı belirlemeli, bu amaca uygun kararlar almalı, yolunu aşama aşama planlamalı ve niyetini yapıp sefere koyulmalıdır.

Amaçsız, niyetsiz, plansız iş yapılmaz, eğitim ise hiç olmaz.

EĞİTİM DİLİ

Abdulkadir TURAN
Eğitimci-Yazar

Eğitimin niçin yapılacağı konusunda tarih boyunca tartışmalar yapılmıştır. Kimine göre eğitimin amacı rahat bir yaşam; kimine göre erdemli ve mutlu bir yaşamdır. Kimine göre eğitimde önemli olan akıl ve bilgidir, kimine göre kişilik kazandırmadır.

Eğitimin nasıl yapılacağı konusunda da tartışmalar hiçbir zaman neticelenmemiştir. Bazı ortak noktalar olmakla beraber hemen hemen her felsefi sistemin kendine özgü bir eğitim programı vardır.

Eğitimde bütün felsefi akımların ve sistem kurucularının üzerinde birleştikleri bir ilke var: Dilin eğitimin asli unsuru olması. Ancak bu dilin nasıl olacağı tartışma konusudur.

Kelimelerin belirli alanlara göre kullanılışı dil içinde birtakım sınıflaşmalara yol açmıştır. Şiir dili, bilim dili, halk dili, oyun dili, gazete dili... Acaba eğitim için de bir dilden söz edilebilir mi? Daha doğrusu "eğitim dili" diye bir dil var mıdır?

Eğitim, örgün yapı içinde kendine ait sınırları olan bir etkinliktir. Örgün eğitimin bir yeri, zamanı, programı ve o programı yürütmekle görevli personelleri vardır. Bu durum ortaya bir eğitim dünyası ve o dünya içinde yer alan eğitim camiası çıkarır. Bu dünya ve camia istese de istemese de kendine ait kelimeler, kavramlar üretir ve dolayısıyla bir dil oluşur. Bu dil nasıl olmalıdır?

**Eğitim dili ne
anlaşılmayacak kadar eski
kelimelerle yüklü olmalı ne
de Türkçeye güzellik katan
kimi eski kelimelerden
arındırılmalıdır. Türkçenin
tarihi ve güncel
güzelliklerini yansıtmalı,
eğitim gibi asil bir
etkinliğe uygun olgunlukta
olmalı. Eğitimcinin
Batı yayılcılığına
karşı hassasiyetini de
göstermelidir.**

Eğitim dili, her şeyden önce eğitimin amaçlarının gerçekleşmesine hizmet etmeli? Eğitilenle eğitilen arasındaki iletişimi doğru ve eksiksiz sağlamalıdır. Eğitilenle eğitilen arasındaki bağlantıyı zayıflatacak, eğitimin amacına ulaşmasını engelleyecek veya geciktirecek bir dil, eğitim dili olamaz. Ancak iletişimi sağlaması, eğitim dili için yeterli değildir.

Eğitim, bireye, dolayısıyla topluma yön veren bir etkinliktir. Eğitimcinin dil tercihi, eğitilenin de dil tercihini etkiler. Bu durum eğitimde mükemmel bir dil kullanmayı gerektirir.

Eğitim dili, ne toplumun uzağına düşmeli ne de günlük dilin argosundan etkilenmeli. Belki bu konudaki en öncü örnek Yunus Emre'nin dilidir. Yunus Emre, hem toplumun anlayabileceği bir dil kullanmış hem de dizelerine, kaba denebilecek, alt kültür düzeyindeki kişilere ait kelimeleri almamıştır.

Yunus'un çağının Anadolu Türkçesiyle söylediği şu dizeler bu konuda yol göstericidir:

Sözünü bilen kişinin
Yüzünü ak ede bir söz
Sözü pişirip diyenin
İşini sağ ede bir söz
Söz ola kese savaşı
Söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşı

Bal ile yağ ede bir söz
Kişi bile söz demini
Demeye sözün kemini
Bu cihan cehennemini
Sekiz uçmağ ede bir söz

Dilde İfrat ve Tefrit

Osmanlı döneminde Türkçe; Arapça ve Farsçanın etkisiyle bir yandan zenginleşirken öte yandan gündün güne ağırlaşmış ve toplumun anlamayacağı bir kimliğe bürünmüştür. Naili-i Kadim'in

"Fıraşım seng-i hara püşişim şevk-i kıtad olsun

Yerim beytû'l hazen kârım figan-ı girye-zad olsun"

dizelerinin veya Şeyh Galip'e ait

"Fakr u fena vü aşk-ı hüner ber-karâr idi

Her şeb misal şem benimle yanar idi"

dizelerin değil sıradan bir Osmanlı, orta kültür düzeyindeki bir Osmanlı tarafından bile anlaşılması güçtür.

Bu dilin Osmanlı Devleti'yle tabası arasında bir iletişim sorunu doğurduğu inkâr edilemez. Bir sanat dili olarak harikalar meydana getiren Osmanlı dili, toplumla devlet; okumuşla okumamış arasındaki iletişimi sağlama konusunda göz ardı edilemeyecek kadar zayıf ve sorunludur.

Tanzimat aydınları dili sadeleştirmek istediler; ama bu konuda eski alışkanlıklarının da etkisiyle başarılı olmadılar. Ziya Paşa'nın

"Bevval-i çeh-i Zemzem-i lanetle anar halk

Sen Kâbe gibi kendini hürmetle be-nam et"

dizelerindeki dil ile Divan şairlerinin dili arasında bir farktan söz etmek mümkün değildir.

Türkçenin en ağır biçimini kullananlar ise edebiyatımızda Batı yanlılığı ve taklitçiliği konusunda en aşırı grup olan Edebiyat-ı Cedide sanatçılarıdır. Cenap Şahabettin'in

"Destinde ey sema-yı şita tüde tüdedir

Berk-i semen, cenah-ı kebüter, sehab-ı ter"

dizelerinde bir tek Türkçe kelime bile yok.

Milli Edebiyatçılar, Türkçe konusunda bir orta yol önerdiler, denebilir. Ömer Seyfettin

Yeni bir eğitim yılına girerken çocuk ve gençlerimizi en güzel şekilde karşılamak, inandığımız medeniyetin güzelliklerini onlara güzel bir dille göstermek zorundayız.

tin ünlü Yeni Lisan makalesinde yazı dilinin konuşma diline yaklaştırılmasını önermekte, Türkçenin yapısına uymayan yabancı sözcüklerden arındırılması gerektiğini belirtirken Türkçenin yapısına uyum sağlamış kelimelerle terimlerin Türkçede kalabileceğini dile getirmektedir. Bu düşünce, neredeyse bütün Milli Edebiyatçılarca kabul görmüş, dönemin yazarları eserlerini sade denebilecek bir dille yazmışlardır. Bu da toplumla edebiyat arasında bir bağın kurulmasını ve toplumun daha çok okumasını sağlamıştır.

20. yüzyılın ikinci çeyreğinde Milli Edebiyatın dil anlayışı üzerinde bina edildiği iddia edilen ve "Öz Türkçecilik" denen akımın dil anlayışı, Türkçenin zenginliklerini törpüleyen, Türkçeyi yoksullaştıran bir yapıya sahiptir. Bu anlayış Türkçede tam anlamıyla bir kelime katliamına dönüşmüş ve Türkçecilik adına Türkçeden uzaklaşmıştır. Akımın temellerinde Türkçeyi içinde boy verdiği medeniyetten uzaklaştırma ve uyduruk bir dile dönüştürme isteği vardır. "cevap" yerine "yanıt", "hâkim" yerine "yarıç", "kadar" yerine "değin", "cümle" yerine "tümce", daha da kötüsü "edebiyat" yerine "yazın" sözcüğünü önermenin daha da ötesi devlet gücünden yararlanarak dayatmanın başka bir izahı yoktur. Türkçenin "has, sami-

mi, kuvvet, hürmet, muhabbet" gibi kelimelerle hiçbir zaman sorunu olmamıştır. Aksine bu kelimeler Türkçedeki güzel ifade biçimiyle özdeşleşmiştir.

Öz Türkçe akımına karşı Cumhuriyet döneminde kendi değerlerine yabancılaşmamış şair ve yazarlar tarafından "konuşulan Türkçe" önerilmiş, bu öneride Türkçenin anlaşılabilen Arapça ve Farsça tamlamalardan arındırılması gerektiği kabul edilirken Türkçe için bir zenginlik olan ve hislerimizi daha güzel ifade etmemizi sağlayan Arapça, Farsça kelimelerin korunması, ayrıca Türkçeye Batı dillerinden gelen yabancı sözcükler konusunda da hassas davranılması gerektiği belirtilmiştir. Bu akımın dile getirdiği düşünceler, eğitim dili için en uygunu gibidir.

Eğitim dili ne anlaşılmayacak kadar eski kelimelerle yüklü olmalı ne de Türkçeye güzellik katan kimi eski kelimelerden arındırılmalıdır. Türkçenin tarihi ve güncel güzelliklerini yansıtmalı, eğitim gibi asil bir etkinliğe uygun olgunlukta olmalı. Eğitimcinin Batı yayılmacılığına karşı hassasiyetini de göstermelidir.

Yeni bir eğitim yılına girerken çocuk ve gençlerimizi en güzel şekilde karşılamak, inandığımız medeniyetin güzelliklerini onlara güzel bir dille göstermek zorundayız. Tanzimat'tan bu yana, kendi değerlerine bağlı

öğretmen, roman, hikâye, oyun ve filmlerde hep kaba, anlaşılmaz eski sözcüklere düşkün, halden anlamayan, kurallara aşırı bağlı, dile getirdiklerine kendisi de tam inanmayan, somurtkan bir tip olarak anlatılmış. Kendi değerlerine bağlı öğretmenle öğrenci arasında psikolojik bir duvar örülmüştür.

Kendimizi bütün değerlerimizle ortaya koyarak bu psikolojik duvarı yıkmak zorundayız. Güzel bir dil ve inancımıza uygun bir davranış biçimi bu duvarı yıkmamızda en önemli destekçimiz olacaktır.

Sözün Gücü

Mustafa AYDIN
Eğitimci

Ahireti unutan, heder olur.

(Hz. Ebu Bekir)

Çocuğunu kendin için sev,
insanlara hizmet için yetiştir.

(Hz. Ali)

Cömertlikte, yardım etmede akarsu gibi ol. Şefkât ve merhamette güneş gibi ol. Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol. Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol. Tevâzu ve alçakgönüllülükte toprak gibi ol. Hoşgörülükte deniz gibi ol. Ya olduğun gibi görün, ya da görüldüğün gibi ol.

(Mevlânâ)

Edep öğrenilmeden ilim öğrenilmez.

(Süfyan Servi)

İlim dini beslemek içindir. Dünyayı yemek için değil.

(Sadi)

Dost'um, Kahrın da Hoş, Lütfun da Hoş

Meryem YERTÜRK (ÇETİNKAYA)*

Gülümseyen bir güneş vardı. Bazı insanlar da güneş gibi gülümsüyorlardı. Sıcacık bakışlar ortamı ısıtıyor, çevresindekilere mutluluk veriyordu. Allah kâinatı sevgi üzerine kurmuş muydu? Sevgi; insana kâinatta mutluluk ve bir tebessüm, sıcacık duygular veriyordu.

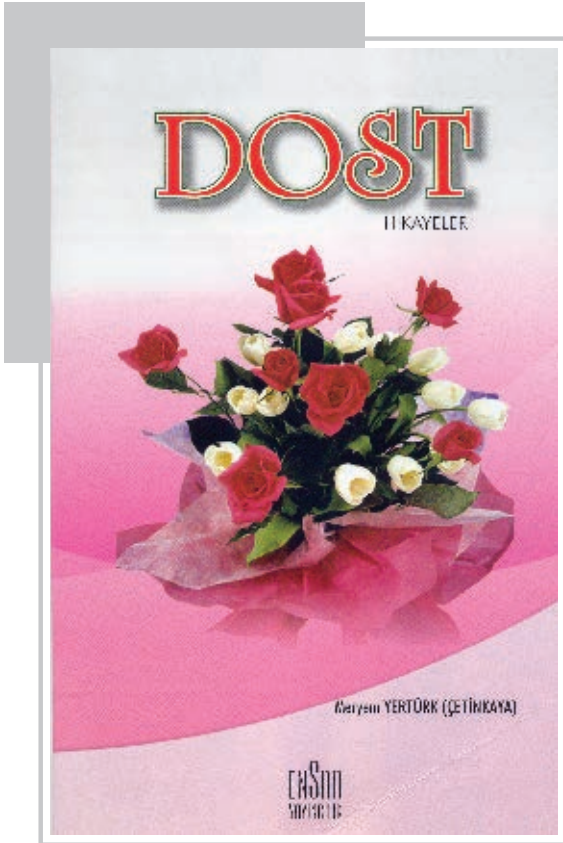
Sevgiye rağmen çeşitli dertleri ve istekleri olan ızdırablar duyardı. Çoğu da ızdırabların en büyüğünü yaşadığına inanırdı... Yoksul adam; en yoksul insanın kendisi olduğuna, çocuğu hasta olan kadın; en kötü hastalığa çocuğunun yakalandığına, borçlu olan; borçlular içinde en sıkıntılının kendisi olduğuna, doğum yapacak olan kadın; en zor hamileliği kendisinin geçirdiğine, başkalarının bakımına

“Her şey boştur... Zenginlik boştur... Dünya boştur... Mal boştur... Bütün mesele insanın kendisini Allah'ın sevdiği bir kul haline getirmesidir. Hayatın sonun da söylenen en mühim söz budur.”

M. Zahid KOTKU

muhtaç olan; bakıma en çok kendisinin ihtiyacı olduğunu, sınıfta kalan çocuk; en başarısız ve tembel insanın kendisi olduğuna inanır ve öyle sıkıntılı yaşar. Dertlerin çeşidi sayılamayacak kadar çoktur. Bununla beraber bu dertlere müptela olan insanların sayısı da öylesine çoktur. Her derdin bir dermanı vardır. Derdi yaratan dermanı da yaratmıştır. Maalesef kederle bu yönden bakanlar bir elin parmak sayısı kadar azdır.

Meltem de illetli bir hastalığa yakalanmıştı. Sonra ameliyat olmuştu. Ağır, sıkıntılı geçen bir ilaç tedavisi görüyordu. Her hücreğine kadar işleterek yıpratın, şüpheli gördüğü her hücreyi yararlı da olsa yok eden bu ilaç tedavisi sırasında gözlerinin ferinin söndüğü, beyindeki her hücrenin dağılıp düşüncelerini toparlayamadığı, hatta hayat ışığının söneceğini düşündüğü zamanlarda bile; uzaklarda, ufkun yerle birleştiği noktada; ona hayat vere, umut veren bir ışık huzmesinin varlığını hep hissetti. Her derdin yanında dermanının da, her çaresizliğin içinde bir çare olduğuna, yalnızlığın yanında bir dostun olduğunu hissetti.

Vücudunun her hücresinin uzayın en uzak ve farklı köşelerine dağılıp gittiği vakitlerin birinde; o, aciz bir insanın olmanın verdiği çaresizlikle için için, dolu dolu, damla damla ağladı.

Dostuna; "Senden gelen her şeye razıyım. Kahrın da hoş, lütfun da... Her şeyin en iyisini sen bilirsin. Sabır ver, güç ver, isyan ettirme... Affet, imtihanımı kolay kıl. Seni çok seviyorum. Bu sevgiyi benden alma... Afiyet ver." diye dua etti.

İhsan, eşinin yaşadıklarını görüyor, için için üzülmüyordu. Eşine bir şey belli etmemeye çalışıyordu ama başlarına gelen bu ani hastalık onu ve hayatını altüst etmişti. Onu kaybedebileceğini hiç düşünmemişti. İçinde bir kurt onu kemirip duruyordu. Acaba eşinin bu hastalığa yakalanmasında kendisinin suçu var mıydı? Yedi yıllık evlilikleri boyunca çok sıkıntılar yaşamışlardı. İçindeki fırtınaları hasta eşine hissettirmemek için çok uğraşıyordu. Bir anda her şey nasıl değişebilirdi? Her şeyin kıymetini çok iyi bilmek gerekiyordu. Çünkü her an insanın elinden uçup gidebiliyordu.

İhsan, eşinin bu sıkıntılı halinde bile her zaman Dostu'na sığınmasına hayret ediyor, onların bu güçlü sevgi bağından kuvvet buluyordu. Dayanma gücü artıyor, eşine yardım etme ve sahip çıkma arzusu duyuyordu. Meğer eşini çok seviyormuş. Bilmeden ona çok bağlanmış. Kendisine ve Allah'a söz verdi. Her zaman eşinin yanında olacak ve ona yardım edecekti.

Meltem rahatsızlığın ve ilacın etkisiyle kendinden geçip çevresinden habersiz olduğu anlarda Dostu'nun güçlü ellerinden her zaman haberdar olurdu. Kendisine gelip gözünü biraz açtığı anda, yattığı yatağın karşısındaki duvarda asılı duran panoda Dostu'nun ismini gördüğünde muhabbeti daha da artar, göğsündeki bu iletici yenme arzusu kuvvetlenirdi. Dostu'na dolu dolu ağlardı. Ondan yardım ister, sabır ister, şifa isterdi. Onunla yaptığı bu muhabbetler Meltem'e güç verir, şikâyet etme isteğini yok ederdi. Kendisine yardım edecek asıl merciden kuvvet alınca halini hiç kimseye anlatmaz, asla şikâyet etmezdi. Ziyaretine gelenleri gülerek karşılardı. Onun ziyaretine korku ve acı dolu bakışlarla gelenler, ümit ve huzur dolu bakışlarla geri giderlerdi.

Muhammet annesinin acılı zamanında küçük kalbinde büyük fırtınalar yaşar, annesinin için için ağladığı vakitlerde onu neşelendirme-ye çalışırdı. Minicik ağzını eğer, dilini çıkarır,

ellerini kulaklarına dayayıp parmaklarını öne arkaya doğru sallardı. Büyüklerin konuşmalarından duymuş olmalıydı ki bir gün annesine: "Anne, Allah seni çok seviyor." dediğinde, annesi: "Nereden biliyorsun?" diye sordu. Muhammet: "Sen hastasın ya... Allah sevdiğini hasta edermiş ya..."

Onun masum, bir o kadar da sevimli cevabına annesi gülümseyerek cevap vermişti. Daralan kalbine bu tatlı söz ferahlık vermişti.

Meltemin hastalığını kabul edemeyenlerin başında annesi geliyordu. Fatma Hanım'ın ciğerleri sanki alev almış cayır cayır yanıyordu. Kızının hastalığını öğrendiğinde sinir krizleri geçirmiş, hastahaneyi ayağa kaldırmıştı. Adeta anneliğin şefkatinden kaynaklanan duygulardan dolayı hastalığa direniyor, içini yakan ateşi bastırmaya çalışıyordu. Bastırmaya çalıştıkça da ateşi büyüyor, sanki vücudunun tamamını kaplıyordu.

Herkes kendince davranış gösteriyordu. Hepsisi de Dost'un verdiği duyguları yaşıyordu. Meltem Allah'ı dost edinmişti. Onu seviyordu. İnsana sevgiliden gelen her şey hoştur. Kahr da lütuf da...

En iyi vasi Allah'tır. Hepimizin sahibi odur.

Evladına olan sevgi ve şefkat duygusu veren Allah'tır. O yarattığı her şeyden daha merhametli ve Vedud'dur.

Yaratıcı sevmek ve merhamet etmek his-sini dostuna verir.

Çocuk, saflığı ve nuru yaşar. Asıl ve bitmez olan nura sahip olan Rab'dir. Bu güzel duyguların sonsuzu ondadır. Bunları insanlara veren odur.

Bunların kıymetini bilip taşkınlık etmeyen, hayırda kullanan ne bahtiyardır.

O'nu dost bilip dost olan kıymeti biçilmez, bir eşi daha bulunmaz bir dost bulmuştur.

* Edebiyat Öğretmeni. Ankara DTCF Edebiyat Bölümünü bitirdi. Kadın ve Aile Dergisi'nde hikâyeler ve makaleler yazdı. "Zorlu Yol" adlı şiir kitabı var. Ölmeden önce hikâyelerini ve hastalığı esnasındaki duygularını yazdığı "Dost" adlı kitabı yazdı. Sekiz yıl süren hastalığı neticesinde kanseri yenemedi, Dostu'na kavuştu. Yukarıdaki yazı ölmeden bir süre önce yazdığı Yaradan'ına karşı duygularını ifade ettiği bir yazısıdır.

ER RAMAZAN'I KURTARMAK!

Tarık Sezai KARATEPE
Eğitimci

İpsala'nın dere köyünde, çığlık çığlığa dünyaya gelen gül kokulu yavruya, Silistre gazisi dedesinin adını vermişler. Gürbüz çocuk, kırlarda koşuyor, yorulunca da terli bedenini Meriç'in serin sularına bırakıyormuş.

Bir vakit sonra, tarlada çalışmaktan eli nasır bağlamış; yedisine basınca siyah önlüğünü giymiş, kolalı yakalı, ütülü mendili; kendinden ağır sırt çantasıyla okulun yolunu tutmuştu.

Sıradışı davranıyor; soruyor, soruyor... Öğretmeni, yasaksavar cevaplar veriyor; lakin kuşkularını artırmaktan, içindeki yangını körüklemekten öteye gitmiyormuş. "Tarladan kabzımla verdiğimiz, pazarda üç katına çıkıyor; köyümüzün asfaltı yine gecikti, neden?"

Öğretmeni, soluğu Ramazan'ın evinde almış: "Bu çocuk başıma iş çıkaracak? Dayak yasak olmasa ben bilirim yapacağımı, neyse..." Anası, okula her yollayışında, tatlı sert uyarıyor; lakin nasihat kar etmiyormuş.

Beşi bir olup, bir çocuğu kıstıranlar, onu görünce tüyüyor; yakaladığının pestilini çı-

karıyormuş. Amansız gücüyle, kimsesizlerin kimi, çaresizlerin çaresiymiş.

Akşam ajansı başlamaya görsün, kimseye rahat vermiyor; zincirleme sorular, yorgun argın eve düşen babayı canından bezdiriyor-muş:

“Sakarya depreminde, Acil’in bayan doktoruna, ‘Bu halinle hastaneye giremezsin!’ demişler... Dovcons endeksi, ülkeleri Büyük Beyaz Reis’e mahkûm etmiş; neden? Okulda öğrendiği resmi tarihmiş, bir de gayri resmi varmış. Niçin ‘giden gelmiyor’muş, ‘acep ne işmiş’?

Meriç’in, Ardahan’ın ötesine ne olmuş; Batum, Kremlin’e; On İki Adalar, Helen’e; Bağdat, Britanya’ya; ‘çevresi mübarek kılınmış şehir’, ‘peygamberlerini şehit eden kavme’... nasıl peşkeş çekilmiş? En çok Abdülhamit seviliyormuş, oralarda; bir daha da gelmemiş öylesi.

O, rayları Pay-i taht’tan Şam’a, oradan Kudüs’e, son durak Mekke’ye uzatırken nasıl da, asırlar ötesini gören bir vizyona sahipmiş? Sahi, Otuz Bir Mart, Perapalas’ta zil zurna demlenen pırpırlıların marifeti miymiş? Kızıl Sultan(!) orada mı mimlenmiş?

İsrail’i ilk, Cezayir’i en son tanıyan hari-ciye, kimin hesabına çalışıyormuş; Nahcivan kan ağlarken niye susma hakkını kullanmış? Milyonlarcası Firdevs’e uğurlanan Uygun-lunun cellâtlarına ‘devlet üstün hizmet ödülü’ vermek hangi değerle örtüşürmüştü?

Kafkasya’da, sadece kendileri için değil, Anadolu için de vuruşan Şamil’in torunları, görüldükleri yerde gizli servise peşkeş çekilip, apar topar Sibiry’a yollanacakmış; bu kararda da, anlı şanlı Turancıların parmağı varmış, neden?

Dedesinin kırk yıldır elinden bırakmadığı eski(meyen) yazıya ne olmuş; muhtar, ilçeye indiğinde bir yerlere uğrarmış da ser verip sır vermemiş. Bir seferinde kaymakam, ahaliyi köy meydanına toplayıp, “Reyinizi bu adama verdiniz verdiniz; yoksa!”

On beşinde, babası elinden tutup, liseye yazdırmış. İlçeye ikinci gelişiymiş; ilkinde, ateşler içinde cayır cayır yanarken, ille de “Senet yaptır; yoksa bakmayız; ya da diler-sen Sosyal Yardım’dan kağıt getir!” diyerek; kocaman adamı, manifaturacıdan, yalvar yakar beş yüz lira dilenmeye mahkûm etmişler; bu da Ramazan’ın içine oturmuştu.

Köylüleriyle bir evde kalıyor; ilk günlerde canına tak diyen hasretlik, zamanla yerini ru-

tin duygulara bırakıyormuş; eline ne geçerse okuyor, takvim yapraklarını su gibi içiyor-muş.

“Bu kavga niye; yaratılıştan eş, secdede kardeş yüzlerin toprağına fitne tohumunu kim ekti; hangi etik değer(!), seçmediği meziyet-ten dolayı ötekini köleleştirebilir? Renklerin ve dillerin üstünlüğü, şirk değil de nedir?

Benim istediğim kadar hürsün; biz üstün-üz, siz teba; Çanakkale’de bizimle savaş-mışsın, doğru; hatta, Malazgirt’te de ordunun yarısı senin; Hamidiye alayları da... hepsini al, senin olsun; biz artık, yepyeni bir ulusuz!

Taşnak, Posof’tan Midyat’a yakıp yıkar... taş üstünde taş, kelle üstünde baş komaz-ken, mertçe canını siper eden de sendin; ama şartlar değişti, kusura kalma; biz yolumuza böyle devam edeceğiz; işine gelirse...!” ay-mazlığı hangi izmin çöplüğünden çıkmış?

Ramazan, okulunun gözdesiymiş; akran-ları, nerde bir eğlence koşup dururken; o, gözleri kan çanağına dönmüş halde, elinde-ki “Yalan Söyleyen Tarih Utansın!”la uyuyakalır-mış. “Uluslararası ilişkiler okuyacağım; Telaviv’in ipliğini pazara çıkaracağım!” diye ahdetmiş.

Çözüm, özgüven, cesaret, ilim, ahlak... onda toplanmış; ‘Bütün kitapların bir tek Kitap’ı anlamak için yazıldığı’ engin bir lima-na demir atmış.

Acı haber tez zamanda yayılmış, Üsküp Şairi’nin:

“Hiç bitmeyecek bir zevk verirken beste / Bir tel kopar, ahenk ebediyyen kesilir!” di-zeleri sanki onun için yazılmıştı. Artık, evin direği-ydi Ramazan. Babasının yokluğunu his-settirmeyecek, çalışıp sabır yumağı anasına, iki de karındaşına bakacaktı.

“Olsun, ben de ilçeye reis olurum; bu da bir şeref; hem sonra, ‘halka hizmet, Hakk’a hizmet’ olduktan sonra!” diye kendini avutu-yordu. Nice sonra nişanladılar onu. Hayatın yükünü, iyiden iyiye omuzlarında hissediyor, birkaç yıl sonrasının hesabını yapıyordu.

Teskere dönüşü İpsala’da gazete çıkara-cak, nerde bir hak ihlali varsa tepesine binecek, “Haksız, haklıya, hakkını verene kadar benim yanımda zayıf; haklı, haksızdan hak-kını alana dek benim yanımda güçlü!” Ömer buyruğunu burçlara dikecek, zor gün dostu olacaktı.

Gün oldu; eline kına yakıldı. Bir daha da haber alınamadı.

Din

Nasihattir

Din

Eğitimidir

Halil İbrahim KABAK
Eğitimci - ÖĞ-DER Kayseri Şube Başkanı

Gençlerimiz helal kazanç getirecek meslekler seçmeye ve rızklarını helalinden talep etmeye özen göstermeli.

Zira Kur'an'a göre aklın, imanın, marifetullah ve muhabbetullahın merkezi kalptir.

İnsanların insanlığını unuttuğu bir ortamda dünyamızı şerefliendiren kâinatın efendisi (sav), hayat veren nasihatleriyle yepyeni bir toplum ve o toplumla yepyeni bir medeniyet inşa etmiştir. O toplumu bizzat eğiten ve tüm insanlık için model toplum haline getiren Allah Resulü (sav), bu eğitimin sırrını "Din nasihattir." buyurarak açıklıyor, yüce Rabbimiz de "Sen yine de öğüt ver, zira öğüt müminlere fayda verir." (zâriyât sûresi, 55) buyura-

rak resulünü teyit ediyordu. Böylece bu toplum öyle bir şuur seviyesine erişti ki; her bir fert kendisine öğüt veren kardeşine "Sana ne..." "Benim özel hayatıma karışma..." "Günahsa bana günah tasası sana mı kaldı..." vs. demeye hakkının olmadığını biliyordu. Çünkü İnsanların tecrübesi ne kadar çok, yaşı kaç olursa olsun öğüde, nasihate hep ihtiyaçları vardır. Hatta bu nasihatler bazen bildiklerimizin tekrarı da olsa, bazen bilgi ve yaş

itibariyle bizden küçük olanlardan bile gelse almak lazımdır, altın değerindedir.

Toplumumuzun da yozlaşmadan kurtulması ve şuurlu bir nesil meydana gelmesi için yeniden aynı eğitim metoduna ne kadar çok ihtiyacı var. Bu ihtiyaçtan hareketle gençlerimizin hayat boyu kullaklarına küpe etmeleri gereken birkaç kısa nasihatı sırlamak istiyorum.

- İnsanoğlunun ömrü tüm doğru ve yanlışların hepsini, her şeyi yaşayarak tecrübe edinip öğrenecek kadar uzun değildir. Bu sebeple, akıllı insan, başkasının da bildiklerinden ve tecrübeleden yararlanmasını bilendir.
- İnsanı, eşref-i mahlûk (yaratılmışların en şerefli) yapan onun İslam'la şerefli olmasıdır, Allah'ın yeryüzündeki halifesi kimliğidir ve akıllı bir varlık olmasıdır. Bunları kaybeden Esfel-i safiline (aşağıların aşağısına) gider. "hayvandan daha aşağılık olur." (*Furkan suresi; 44*), Alçalır ve küçülür. Hiçbir zaman unutmamalıdır ki, hem fiziksel hem de karakter olarak küçük insanların büyümesi kuvvetle muhtemeldir. Ancak, aklını kullanmayarak kimlik ve karakterlerini kaybedip küçülen insanların büyümesi gerçekten çok zordur.
- Taklitçilik mükemmel ya da en mükemmel taklit edildiği zaman, güzel ve faydalı bir davranış olur. Aksi halde maymunluktur. Hatta daha aşağılık bir davranıştır. Çünkü maymunlar akılsız ve bilinçsiz varlıklar olmalarına rağmen kendisinden ve tüm yaratılmışlardan daha üstün ve mükemmel bir varlık olan insanı taklit ederler. Hâlbuki bazı insanlar aşağılık kompleksiyle ve şuursuzca, değer yargıları, kültür, karakter, inanç ve kimlik bakımlarından kendilerinden çok daha gerilerde olan birtakım aşağılık kişi ya da toplumları taklit ederek maymunlardan daha aşağı bir davranış sergilerler. Oysa, kainatı ve tüm mahlukatı yoktan var eden yüce Hâlikımızın bize taklit edilmek üzere örnek olarak sunduğu en mükemmel model sevgili peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (sav)'dır. Yaşantımız, ahlakımız, inancımız hayata ba-

Nasihatler bazen bildiklerimizin tekrarı da olsa, bazen bilgi ve yaş itibariyle bizden küçük olanlardan bile gelse almak lazımdır, altın değerindedir.

kışımızla velhasıl her yönümüzle O'na benzedikçe mükemmele ulaşabilir, kâmil insan olabiliriz, benzemedikçe de değerlerimizi kişiliğimizi ve kimliğimizi kaybeder, insanlıktan bile uzaklaşırız. Zaten insan-ı kâmil olmadan adam olabilmek ne mümkün... Adam olmadan diğer canlılardan ne farkı olur insanın?

- Çalışmak; bir amaca, bir hedefe ve ideale ulaşmaya kadar uğraşmaya, mücadele etmeye devam etmek demektir. Hedefe ulaşmadan yarıda bırakılan uğraşma boşa giden emektir. Ayrıca, çalışırken başaracağına inanarak çalışmak da başarıya götüren en önemli faktördür. Bu açıdan; "Çalışıyorum ama olmuyor." sözü doğru bir söz değildir. İnsanlar Ferhat'tan dağı delmesini istediklerinde o, başaracağına inanmasaydı bu işi başarabilir miydi? Yüce Rabbimiz de yarıda bırakılmadan azimle sürdürülen her türlü çalışmayı karşılıksız bırakmayacaktır.
- Dindar olmak için sadece dinin zorunlu kıldığı ibadetleri yapmak yeterli değildir. Dindar olmak aynı zamanda kötü huyları terk edip güzel bir ahlakla da ahlaklanmaktır. Yapılan ibadetler ahlaki güzelleştiremiyorsa o ibadet şuurla yapılan gerçek bir kulluk düzeyine ulaşmadan yapılmış demek olacağı için iman, ibadet ve ahlak bir bütün olarak algılanmalı ibadetsiz dindarlık olamayacağı gibi, ahlaksız da dindarlığın olamayacağı iyi bilinmelidir.
- Gençlerimiz helal kazanç getirecek meslekler seçmeye ve rızklarını helalinden talep etmeye özen göstermeli.

Allah aşkıyla yanmış, peygamber sevgisiyle tutuşmuş, ebediyete inanmış, tarihin gidişini değiştirecek insanımızın ve tüm insanlığın geleceğinin kefili tek gençliktir.

Zira Kur'an'a göre aklın, imanın, marifetullah ve muhabbetullahın merkezi kalptir. Yenilmesi, içilmesi haram olan ve haram yollarla kazanılmış gıdalar-dan oluşan kanı pompalayıp duran kalpte bu saydıklarımız kendisine nasıl yer bulabilecek? Böyle bir kalp nasıl yumuşayacak da Rabbi'nin kendisi için hayat nizamı olarak bildirdiği ilahi vahyi şuurla idrak edebilecek? Hz. Peygamber (sav)'in sevgisi böyle bir kalbin neresinde yer bulup yerleşebilecek? Öyle değil mi?

- Günümüzdeki karma eğitim sisteminin getirdiği önemli sorunlardan birisi de; İslam'ın tolerans sınırlarını çok fazlaca aşan kız-erkek arkadaşlıkları ve flörttür. Hatta son zamanlarda okullarda cereyan eden şiddet olaylarının büyük çoğunluğunun kız meselesi yüzünden vuku bulduğu herkesin malumudur. Kız olsun erkek olsun, imanlı ve şuurlu bir gence yakışan; yaptığı bütün işlerinde ve bütün amellerinde "Hudûdullah"ı (Allah'ın koyduğu sınırları) iyi bilmek ve onu çiğnememek, asla ve asla bu sınırları aşmaya yanaşmamaktır.
- Hasetlik (kıskançlık) zamanında içimizden atılmadığı takdirde yüce önderimiz sevgili Peygamberimiz(sav)'in buyurduğu gibi; "Ateşin odunu yakıp bitirdiği gibi güzel amellerimizi yok eden" kötü bir huy olmakla beraber zamanla akıl ve ruh sağlığını bozan, insanı psikolojik rahatsızlığa götüren bir illete dönüşür. Böyle olmasaydı Kabil sağlıklı bir ruh haliyle kardeşi Habil'i öldürebilir miydi? Hz. Yusuf'un kardeşleri sağlam bir ruh haliyle onu kuyuya atabilir miydi?

- İnançlı, dindar, vatanını, milletini seven, ülkesine hizmet ideali taşıyan bir nesil yetiştirmek biz öğretmenler ve anne-babalar için vatan savunması kadar önemli ve mukaddestir. Zira vatan sevgisi, millete ve tüm insanlığa menfaat beklentisi olmadan hizmet aşkı ve ideali, sırf Allah'ın rızasını ve cennetini kazanabilme arzusuyla mümkündür. Allah için böyle bir ideal uğruna mücadelede candan geçebilmeye, şereflerin en yücesi olan şehadeti ve ebedi saadeti vaat eden İslam'dan başka ne bir ideoloji ne de bir inanç vardır. Ecdadımızı üç kıtaya hâkim olup dünyayı adaletle yönetti-ren bu ruhtu. Paparazzi ve magazin kültürüyle yetişen, şehvetin, şöhretin ve paranın peşinden koşup onların esiri olan, kafası ve kalbi boş ve idealsiz insanların vatanına göz diken düşmanlar karşısında direnebilmesi zordur. Allah sevgisi, peygamber aşkıyla gönlü yanıp tutuşan, Allah yolunda şehit olma arzusuyla ölüm korkusunu yenmiş yüreği imanla çarpan vatan evladının karşısında tutunabilecek bir güç de yoktur.

Gözlerimiz arkada kalmadan geleceğimizi emanet edebileceğimiz, ufkumuzda görmeyi hayal ettiğimiz ideal gençliğin özelliklerini şöyle özetleyebiliriz;

Bu gençlik; dindar, takva ve istikamet sahibi, vatansever, gerçekçi, doğruya susamış, yürekli, aşklı bir gençliktir.

Bu gençlik, İslam'ın ışıklarını dünyaya yansıtan, asla zulmetmeyen ve zulme de boyun eğmeyen örnek ve ideal gençliktir.

Bu gençlik; yüksek ahlaklı, sağlam karakterli, bilgili ve şuurlu ateşten geçmiş, çelikleşmiş bir gençliktir. Verimli ve yapıcıdır. Yerinde susar, yerinde konuşur.

O, Allah aşkıyla yanmış, peygamber sevgisiyle tutuşmuş, ebediyete inanmış, tarihin gidişini değiştirecek insanımızın ve tüm insanlığın geleceğinin kefili tek gençliktir.

Rabbimiz gayretlerimizi ve dileklerimizi boş çevirmesin.

Peygamberimiz'den Hayat Suyu

Bir gün Peygamberimizin huzuruna bir genç geldi. Sıkıntılı bir hâli vardı.

- Ey Allahın Resulü, zina etmem için bana izin ver. Artık tahammülüm kalmadı dedi.

Oradabulunanlar, gencin bu fena isteğinden dolayı, hiddete geldiler. Bazıları onu şiddetle azarlarken, kalkıp ağzını kapatmak için üzerine hücum edenler oldu. Suratına bir tokat aşk etmek arzusuyla yerinden fırlayanlar bile vardı. Ancak, o şefkatli Nebi, bunların hiçbirine izin vermediği gibi susup genci dinledi. Sonra yanına çağırdı ve onu dizlerinin dibine oturtup sordu:

Böyle bir şeyin senin annenle yapılmasını ister miydin?

Genç:

- Anam babam sana feda olsun ya Resulallah! Elbette istemezdim.

Peygamber Aleyhisselam:

- Hiçbir insan, annesine böyle bir şey yapılmasını istemez buyurdu

ve

- Peki senin bir kızın olsaydı, ona böyle bir şey yapılmasını ister miydin? diye sordu.

Genç adam bu soruya da;

- Canım sana feda ey Allah'ın Resulü, istemezdim diye cevap verdi.

Hz. Peygamber Aleyhisselam;

- Hiçbir insan, kızına böyle bir şeyin yapılmasını istemez buyurdu.

Ardından da;

- Halanla veyahut teyzenle böyle bir şey yapılmasını ister miydin? dedi.

Genç:

- Hayır, ya Resulallah! dedi

Resulallah:

- Bir başkasının kız kardeşinle zina etmesini ister miydin? dedi.

Genç:

- Hayır! Hayır, istemezdim! diye cevap verdi.

Ve Hz. Peygamber (sav) sözlerini şöyle bitirdi:

- Hiç kimse, halasıyla, teyzesiyle, kız kardeşiyle zina edilmesini istemez. Sonra da, o gence dua buyurdu:

Allah'ım bunun günahını bağışla, kalbini temizle ve namusunu koru.

(Hayat üs Sahabe)

"Zina eden kişi zina ettiği sırada (tam ve olgun) mümin olduğu halde zina etmez." **(Buhari)**

"Sizin için en çok korktuğum şey zinadır." **(Taberani)**

"İlmin kaldırılması, cehaletin kökleşmesi, şarabın içilmesi, zinanın çoğalması kıyamet alametlerindendir." **(Buhari)**

"Nikâh benim sünnetimdir. Kim benim sünnetimle amel etmezse benden değildir" **(İbni Mace)**

"Bir yerde, zina ve faiz çoğalırsa, o yerin halkı, belaya maruz kalır." **(Hâkim)**

"Yemin ederim ki, birinin başına demir çivi sokulması, yabancı bir kadına dokunmasından daha hafiftir." **(Buhari)**

"Ey gençler, namusunuzu koruyun, zina etmeyin. İyi bilin ki namusunu koruyana Cennet vardır." **(Müslim)**

"Zina edenin yüzü Cehennemde ateşle yanar." **(Ebu Davud)**

Velayeti Hak Ediyor muyum?

Uzm. Psk. Efser SELÂMET

Milli Gazete Yazarı

editor@sosyalpsikolog.com

Haricinizdeki bir başka kişinin sorumluluğunu taşımak ve bu sorumluluğun gereklerini layıkıyla yerine getirebilmek, görüldüğü kadar kolay değildir. Sizlere verilen emanettir çocuklarınız. Onların hem maddi hem de manevi normlara uygun olarak yetişmesi sağlanmalı ve ihtiyaçları karşılanmalıdır. Evde yetiştirdiğimiz çiçeklerden bile mesul olduğumuzu düşünürsek, çocuklarımıza hakkıyla velayet edemediğimiz takdirde kendimizi, altından kalkamayacağımız veballerin içerisinde buluvermek de var.

SORULAR

1. Çocuğunuzun kışlık bir ayakkabıya ihtiyacı var. Sizin de önemli bir ihtiyacınız belirdi fakat elinizdeki para, birinden birini almaya yeterli alırım.
 - a. Kendi ihtiyacımı
 - b. Çocuğumun ihtiyacını
 - c. En acil hangisi ise onu
2. Çocuğunuz ders çalışmak istemiyor ve sürekli kaytarmanın yollarını arıyor.....
 - a. Oturur konuşurum
 - b. Onunla ders çalışırım
 - c. Cezalandırırım
3. Çocuğunuz tatilde bir yerlere gitmek istiyor. Sizin de çok mühim ve yoğun işleriniz var.....götürürüm
 - a. En azından bir yere
 - b. Bir başka tatilde
 - c. Ne yapar eder
4. Günler geçiyor ve siz çocuğunuzun bir tane dahi istediğiniz seviyede kitap okuduğunu görmediniz.....
 - a. Okuduğu kitap başına ödül veririm
 - b. Birlikte okumayı öneririm
 - c. Kitap okuyarak örnek olurum
5. Dikkatli olmasını sürekli söylemenize rağmen çocuğunuz kendisine dikkat etmedi ve rahatsızlandı.....
 - a. Söz dinlemesinin önemini hatırlatırım
 - b. Gerekli tedaviye başlarım
 - c. Ben sana söylemiştim derim
6. Çocuğumun, sporda ve sanatsal alanlarda aktif olmasını.....
 - a. Yoğun olmaması kaydıyla isterim
 - b. Hiç istemem
 - c. Çok isterim

7. Çocuğunuz evde pek çok oyuncacı olduğu halde, yeni oyuncak almanızı istiyor.....
 - a. Kesinlikle almam
 - b. Diğer oyuncaklarını arkadaşlarına verirse alırım
 - c. Biriktirdiği paralarla alabilir
8. Çocuğunuz sözünüzü dinlememeye başladı. Ne deseniz tersini yapıyor.....
 - a. Nedenini kendimde ararım
 - b. Uzman danışmana giderim
 - c. Haddini bildiririm
9. Çocuğunuz evde oyun oynarken, çok sevdiğiniz ve değer verdiğiniz bir eşyanızı, telafisi mümkün olmayacak bir şekilde kırdı.....
 - a. Beni ne kadar üzdüğünü söylerim
 - b. Ben de onun değerli bir eşyasına el koyarım
 - c. Canı sağ olsun derim
10. Çocuğunuz, lüzumsuz şeyler almaya ve gereğinden fazla para harcamaya başladı.....
 - a. Parasını keserim
 - b. Paramız varsa harcasın
 - c. İhtiyacı olanı almasını öğütlerim

Değerlendirme

16 puan ve altı

İyi bir veli olabilmek için gayretlisiniz ve aşırı fedakârlık yapmakta üstünüze yok. Fedakârlık anlayışınız üzerinde biraz daha kafa yormanızda fayda var. Yaptığınız fedakârlık ile çocuğunuzu şımartıyor ve zorluklardan yalıtılmış, suni bir ortamda yetiştiriyor olmanız da mevzubahis. Zorlandığınız, içinden çıkamadığınız durumlarda, uzman yardımı almaktan çekinmemelisiniz. Herkes her şeyi bilemez. Hele söz konusu olan, muammadan fark-sız çocuklar olunca, profesyonel yardımı almak kaçınılmaz oluyor. Çocuğunuzla olan problemlerinizi karşılıklı konuşarak çözmeye çalışmanız çok güzel bir davranış fakat taviz veren bir üslup içerisinde olmanız, -açık noktaları keşfetmek hususunda başarılı olan çocuklara- koz vermenizi sağlıyor. Şunu unutmayın ki; onu kollamanız içgüdüsel olsa da ona en çok zarar veren yine bu yönünüz olabilir...

17–23 puan

Çocuğunuzla olan ilişkinizi profesyonel yapmanız ve hiçbir noktayı atlamamanız sizi bu zorlu yolda daha rahat kılıyor. Onunla sürekli bir arkadaş gibi fakat mesafeyi kapatmadan konuşmanız ve mantık çerçevesini tecrübesiz hafızasında şekillendirmeniz hakikaten hoş. Bir söz

söylerken arkasında olmanız ve tutamayacağınız sözleri vermeniz de çok önemlidir. Çünkü çocuklar böyle hataları hiç affetmezler ve anında yakalarlar. Aklın yolu birdir diyerek mantıkçı bir davranış sergilemenizin engelinin; her doğrunun herkese uymayacağı gerçeği olduğunu unutmayın. A kapısını açan bir anahtar B kapısını açmayabilir. Her öğrendiğiniz doğruyu çocuğunuzda uygulamaya çalışırsanız yanılabilirsiniz. Çocuğunuzun kişilik fotoğrafını dikkatlice çekmeli ve bu fotoğrafa uygun verilerle ona yaklaşmalısınız. Çocuğunuzun şifrelerini çözdükten sonra da kim tutar sizi...

24 puan ve üstü

Çocuğunuz size verilmiş en güzel emanet ve de hediyedir. Çocuğu olmayan ve derman arayan o kadar çok kişi var ki. İlk önce bunları düşünmeli ve şükretmelisiniz. Daha sonra da çocuğunuzu kabullenmelisiniz. Diyeceksiniz ki bu ne demek oluyor. Onu kimliğiniz altına almanız kabul etmeniz için yeterli değildir. Onun da kişiliği, duygu ve düşünceleri olduğunu da kabullenmelisiniz. Ruhlarınızın aynı yaşta olduğunu düşünerek olursanız, aranızdaki tek farkın dünya yaşı olduğunu göreceksiniz. Dozu olmayan cezalarla ve yasaklarla çocuğunuzu manen kaybetmekten başka bir şey yapmış olmazsınız. Bu disiplini elden bırakın anlamına gelmiyor. Elbette kurallar olmalı ve uyulması sağlanmalıdır ama yöntem burada çok önemlidir. Size kesinlikle bu konuda bir profesyonel uzmandan yardım almanızı öneriyorum. Ama ben de çocuğumda bu durumdan memnun diyorsanız, alan da veren de razı olduktan sonra diyecek pek bir şey kalmıyor. Yine de şunu demeden edemeyeceğim; Siz bulunduğunuz durumu yine de bir düşünün...

Puan tablosu

	a	b	c
1.	3	1	2
2.	1	2	3
3.	2	3	1
4.	3	1	2
5.	1	2	3
6.	2	3	1
7.	3	1	2
8.	1	2	3
9.	2	3	1
10.	3	1	2

2009 - 2008 yılında

Enderun Koleji

hizmette

MEB

"Yılın Kaliteli Okulu"

**Konya 1.si
Gençlik
İlköğretim
Okulu (*)**

(*) Üç yıl üst üste MEB
"Yılın Kaliteli Okulu"
Konya birincisi
seçilmiştir.

(**) İki yıl üst üste
MEB "Yılın Kaliteli
Okulu" Karatay birincisi
seçilmiştir. Enderun
Lisesi ve Fen Lisesi

**Konya 2.si
Enderun
Okulları(**)**

Genel Merkez

Adres : Alnaddin Cad. Vircan Ap.
No: 67/1 Meram/KONYA 42040
Tel & Fax : 0.332 350 91 55
E-mail : bilgi@gencegitim.com.tr
Web : www.gencegitim.com.tr

Gençlik Dershanesi

Adres : Nımar Muzaffer Cad. No : 50
Tahir Paşa Camii Karşısı
Meram/KONYA 42200
Tel&Fax : 0.332 350 79 13 - 14
E-mail : derslane@gencegitim.com.tr

Gençlik İlköğretim

Adres : Durunday Mah. Ağabey Sok.
No : 1 Meram/KONYA 42090
(Marın son durak)
Tel : 0.332 325 25 59
Fax : 0.332 325 27 71
E-mail : genioa@gencegitim.com.tr

Enderun Okulları

Adres : Kernağın Mah. Ataç Sok. No : 1
(Emniyet Civarı)
Karatay/KONYA 42050
Tel&Fax : 0.332 233 33 01 & 237 61 08 - 09
E-mail : end@gencegitim.com.tr

Dünyanın Umudu IYFO

Mustafa ALKAN

Eğitimci

mustafaalkan@gmail.com

ULUSLARARASI GENÇLİK FORUMU
INTERNATIONAL YOUTH FORUM

المنتدى الشبابي الدولي

Türkiye / 13-15 August 2008

Son 600 yılı baktığımızda Osmanlı İmparatorluğunun kuruluşundan yıkılışına kadar geçen sürede insanlık, adaletli, hoşgörülü ve mutlu bir yaşam sürmüştür. Osmanlının çöküşünden bu yana geçen yüz yıllık süreçte mazlum/yetim duruma düşen dünya insanlığı, batılı sömürgecilerin azgın arzu ve isteklerine ayrıca dayanılmaz baskılarına maruz kalmış, özellikle Müslüman coğrafyada patlak veren Birinci Dünya Savaşı ve sonrasında tamamen alabora olmuştur. Birinci dünya savaşında imanlı halk, varını, yoğunu ve canını ortaya koyarak verdiği milli mücadele sonrasında dalı budağı kesilmiş Osmanlı çınarı yeniden düştüğü yerden taze filizler vermeye başlamıştır.

Osmanlının kucakladığı milletlerin birçoğu, Birinci Dünya Savaşı sonrasında batılı sömürgecilerin yönetiminde uzun yıllar inim inim inlemiş, özellikle Müslüman halk çok büyük eziyetler görmüştür.

Yirminci yüzyılın ortalarından itibaren yavaş yavaş uyanmaya başlayan İslam alemi gördüğü baskılara karşı ilk olarak şuurlanma çalışmaları ile gençliğini, daha sonrada halkına yönelik çalışmalara hız vererek tohumlarını ekmişlerdir.

Batılı sömürgecilerin desteğine rağmen yüz yıllardır emellerine ulaşamayan Yahudiler 1948 yılında ellerine geçen ilk fırsatı değerlendirerek İslam âleminin kalbine hançer gibi yerleşerek İsrail devletini kurmuşlardır. Bu tarihten sonra artık dünya içinden çıkılmaz bir kaostan içine girmiştir. İsrail'in güdümündeki Amerika tüm dünyada kanlı emellerini gerçekleştirmek için Müslümanlar üzerine olan baskılarını artırmış, oluk oluk Müslüman kanı akmıştır/akmaktadır. Günümüzde İslam Âlemi tarihinin en kritik ve en badireli döneminden geçmektedir. Filistin, Keşmir, Afganistan, Irak, Çeçenistan ve birçok İslam ülkesinde zulümler artarak devam etmektedir.

Dünya kapitalizminin çarkları arasında maden ve manen ezilen tüm insanlık için, bu gidişe son vermek ve yeniden adil bir düzenin kurulması için tohumları yıllar önce atılan Şuurlu Müslüman Gençlik harekete geçmiştir. Bunun ilk örneği iki yıl önce gerçekleşen Uluslararası Gençlik Formu (IYFO) toplantısı ile başlamıştır.

Dünya kapitalizminin çarkları arasında maden ve manen ezilen tüm insanlık için, bu gidişe son vermek ve yeniden adil bir düzenin kurulması için tohumları yıllar önce atılan Şuurlu Müslüman Gençlik harekete geçmiştir. Bunun ilk örneği iki yıl önce gerçekleşen Uluslararası Gençlik Formu (IYFO) toplantısı ile başlamıştır.

Uluslararası Gençlik Formu (IYFO) tarafından bu yıl üçüncüsü düzenlenen Müslüman Gençler Kültürel İşbirliği Toplantısı 13-15 Ağustos tarihleri arasında İstanbul'da yapıldı. Toplantıya 50 ülkeden 75 sivil toplum kuruluşunun gençlik teşkilatlarını temsilen yurt dışından 101 delege olmak üzere toplam 184 kişi katılmıştır. Gençlik liderlerinin katıldığı toplantı "**Yeni Bir Dünyanın İnşaasında Müslüman Gençliğin Rolü**" ana gündemi ile bir araya geldi. Günümüz dünyasının sorunları ve çözüm önerilerini masaya yatıran Müslüman gençlik liderleri "**Eğitim-Kültür, Siyaset, Medya, Bilim-Teknoloji ve İnsan Hakları**" konulu oturumlarla görüş ve önerilerini dile getirmişlerdir.

İnsanlığının sorunlarının masaya yatırıldığı toplantıda sadece Müslüman gençliğin sorunları değil tüm insanlığın sorunları dile getirilmiştir.

Müslüman ülke halkları arasındaki kardeşlik bağlarının daha da güçlenmesine neden olan toplantıda rengi, dili, coğrafyası farklı ortak kalplere Sayın Recai Kutan'ın "Bir toplumun gücü, öncelikle, tankı, topu, uçağı değil, iyi yetişmiş,

inançlı, manevi ve ahlaki değerlere sahip gençleridir” sözü bize toplantının amacı hakkında fikir vermekte ve yol göstermektedir.

Ankara da kurulan Uluslararası Gençlik Forumu (IYFO); yeryüzünde ifsada karşı ıslah için çalışan gençlik ve öğrenci kuruluşlarının başkanları ve yöneticileri arasında tanışma ve kaynaşmayı sağlamak; ayrıca karşılaşılan sorunlara karşı birlikte mücadele etmek için atılması gereken adımları planlamak ve koordine etmek üzere kurulmuş bir gençlik kuruluşudur.

İslam dünyasını tehdit eden İrkçı Emperyalizm ve onun işbirlikçileri ile kurmuş olduğu mevcut dünya düzenine karşı barışın hâkim olduğu **“Yeni ve Adil Bir Dünya”**’yı kuracak olan gençlik ve talebe teşkilatlarının birbirleriyle ahenk içerisinde çalışmalarını hedefleyen müstakil bir uluslararası sivil toplum kuruluşudur.

Uluslararası Gençlik Formu (IYFO), “İçinizden iyiliği emreden ve kötülükten sakındıran bir topluluk bulunsun ” emrinin ifası olarak “Rabbinin yoluna güzel söz ve hikmetle davet et” üslubunu benimseyen bir gençlik organizasyonudur.

Milli ve manevi değerlerimizin ve Müslüman kimliğimizin korunmasına vurgu yaparak, gençlik hareketlerinin geleceğini belirlemek ve tarihi birikim ve tecrübelerden istifade etmek maksadıyla üçüncüsü düzenlenen **Uluslararası Müslüman Gençler Kültürel İşbirliği Toplantısı**; dünyada meydana gelen olayları doğru ve şuurlu bir şekilde tahlil ederek İslam ülkelerindeki fiziksel ve zihinsel işgale son verecek ve Müslümanların sömürülmesine dur demek için atılacak adımları müzakere etmeyi hedeflemektedir.

İrkçı emperyalizmin ekonomik, siyasî, sosyal ve kültürel bir aşaması olan küreselleşme, yaşadığımız çağın en belirgin özelliği olan teknolojik yeniliklerde yaşanan baş döndürücü hızı, genelde insanlığın, özelde ise Müslümanların aleyhine sunmaktadır. İşte bu noktada **insan ile hakikat arasındaki engelleri kaldırmak**, ırkçı emperyalizmin ifsat faaliyetlerini etkisiz kılacak yegâne çözümdür.

Savaşın değil barışın, çatışmanın değil diyalogun, sömürünün değil adil bölüşümün, çifte standardın değil adaletin, tekebbürün değil eşitliğin, baskı ve işgallerin değil insan haklarının hâkim olduğu **“Yeni Bir Dünya”** vizyonu taşıyan **Müslüman Gençler**, siyasi ve iktisadi güçlerini birleştirerek “Hakkı üstün tutan” bir anlayışa dayalı olarak kuracakları **“Yeni Bir Dünya”** ile yeryüzüne huzur, barış ve adaleti tekrar getireceklerdir.

IYFO Sonuç Bildirisi

İrkçı, tekeli ve sömürgeci mihrakların sinsi planları sonucu ifsat edilen yeryüzünde, yapılacak müspet ve başarılı çalışmalar sonucu adil bir dünya düzeni ve yeni bir dünya kurulmalıdır.

İrkçı emperyalizmin ifsat çalışmaları karşısında yapılacak ıslah çalışmaları öngörülmüş ve bu amaçla Müslümanların siyaset, bilim ve teknoloji, eğitim ve kültür, insan hakları, medya konularında tebliğler sunulmuş, müzakereler yapılmış ve başarılı teklifler ortaya konulmuştur.

Mevcut menfi dünya düzeninin İslam coğrafyasını oldukça olumsuz etkilediği, ayrıca kültür emperyalizmi yoluyla, yöneticilerimizin de kendi değerlerinden uzaklaştırıldığı, emperyalizme teslim olmayı çare gördükleri tespit edilmiştir.

Kuvveti hak sebebi kabul eden bir zihniyetin ürünü olan mevcut dünya düzeninin hâkimiyetine son verilmesi ve yerine hak ve adaleti esas alan yeni bir dünya’nın kurulması çalışmalarında en büyük görev Müslüman gençlere düşmektedir. Bu yolda aktif rol alarak düzenli ve başarılı çalışmaların ortaya konması kararlaştırılmıştır.

Yeni bir dünyanın kurulmasında Müslüman gençlerin sorumluluk ve görevleri ile ilgili ilkeleri belirlenmiş ve bu ilkelerin dünya dillerine çevrilerek dünyanın her yerine ulaştırılması kararlaştırılmıştır.

Müslüman gençliğin sorumluluğu, yaratılış gayesine uygun olarak yaşamayı gaye edinmek, Hz. Muhammed’i (sav) rehber edinmek, Yaratıcıya tazim ve yaratılana şefkat ile yeryüzünde adaleti sağlamak için çalışmaktır.

Müslüman gençlik, siyaset, medya, eğitim ve kültür, bilim ve teknoloji, insan hakları alanlarında başarılı çalışmalar yapmalıdırlar.

İrkçı emperyalizmin dünyayı ifsat ettiği, artık bütün dünyada Müslümanlar dışındaki halklar tarafından da haykırılmaktadır. Bu durumda Müslüman gençler olarak insanlığın saadeti yolunda takatimizin sonuna kadar çalışmaya ve özlenen adil yeni bir dünya kurulmasına yardımcı olmaya kararlıyız.

Edebiyat Dersi Kitapları Sevdirmiyor Nefret Ettiriyor...

Hasan Ş. KURT

Eğitimci

hasaneekurt@mynet.com

Bazı hatırlatmalar:

Elimde yaklaşık elli yıllık periyoda yayılmış, birkaç farklı edebiyat ders kitabı var. Bunların en eskileri, Nihat Sami Banarlı'ya ait olanlar... İçerikleri o kadar dolu ki, bugün, değil lise öğrencileri, edebiyat bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının bile bu eserlere vâkıf olması mümkün görünmüyor bana. Gerçi dilleri yer yer Banarlı üstadın o enfes üslubunu inkâr etse de sebebini tahmin etmek hiç de zor değil. Zira biliyoruz ki 60 darbesi yalnız milli iradeye değil, aynı zamanda bu milli iradenin diline de çekidüzen vermek için

ders kitaplarının kelimelerine kadar müdahale etmeyi "devrim" in görevlerinden bilmmişti.

Gariptir, bilhassa on yıl öncesinde öğretmen olanlar iyi hatırlayacaktır, benzer bir müdahale 28 Şubat sonrası da yaşanmıştı. Okullara gönderilen bir genelgeyle "şimden geru dergâhta, bargâhta" kelime, millet, edebiyat gibi birtakım "irticai" "sözcüklerin" kullanılması yasaklanmıştı. Hatta bununla da kalmamış, divan edebiyatını müfredattan çıkarmak da dahil olmak üzere, Türk edebiyatını devirlere ayırmada İslamiyet öncesi, İslamiyet sonrası gibi "İslam" ı eksen alan bir

Her ciddi ve köklü eğitim anlayışında olduğu gibi elbette gerekli bilgiler kavratılmalı, öğretilmeli ve tabi ki gerekiyorsa ezberletilmeli. Ancak amaç, bu verileri kullanarak düşünmek, araştırmak, muhakeme etmek; sanatımız, kendimiz, toplumumuz ve dünyamızla ilgili birtakım sonuçlara ulaşmak; bazı konularla ilgili duyarlılığımızı yaşamıza, eğitim seviyemize göre geliştirmek olmalıdır.

anlayıştan kurtularak Cumhuriyetten önce, Cumhuriyetten sonra gibi laikliği baz alan yaklaşımlar geliştirilmeye çalışılmıştı; ama yazık(!) bu siyasi çizginin ömrü vefa etmedi. Eee, haklarıydı tabi, onların başları kel miydi? Postmodern mostmodern onlarınki de kendi çapında bir darbe değil miydi?

Mehmet Kaplan, Mustafa Nihat Özön'le Kemal Demiray, Behçet kemal Çağlar'la Ekrem Yirmibeş gibi ünlü isimlerin de zamanında okutulmuş edebiyat ders kitapları var. Ama bizim nesil herhalde en çok, okulların açıldığı ilk günlerde kitapçıların önünde oluşan iftar çadırı kalabalığına benzer sıra kendisine geldiğinde 'ya kalmamışsa' endişesiyle istediği "Ö. Sarıca, M. Ünlü, Ö. Özcan"ın kitaplarına aşınadır. Tıpkı E. Oktay'ın tarih kitabına aşına olduğu gibi.

Hiç parlak bir talebe değildik, şimdi düşünüyorum da o kötü, sevimsiz, albenisiz kitaplara rağmen nasıl oluyordu da bazı arkadaşlar çalışkan olabiliyor, o işi zevkle yapıyormuş gibi görünebiliyorlardı, sahiden hayret. Bir de şuna hayret ediyorum ki nasıl olmuş da 12 Eylül'den hemen sonra olmasına rağmen "Konsey" ders kitaplarına nizam intizam verme zevkinden nefisini alıkoymamış?

Giriş:

Eğitim sistemimizin yapboz tahtası olduğuna dair klişe bir söz vardır. Bu klişe en çok doksanlar ve sonrası için geçerlidir kanaatindeyim. Doksanların hemen başında geçilen ders geçme ve kredi sistemi kendi ders kitaplarını da beraberinde getirdi. Dört farklı ve bağımsız döneme göre kitaplar hazırlandı. Tabi yine gençlere edebiyatı, şiiri öz kültürümüzü sevdirmekten uzak sevimsiz, kuru kitaplar...

Birkaç yıl içinde bu kredili sistemin mahzurları ortaya çıkınca bundan vazgeçildi. Mevcut kitaplar kırılıp kırılıp yıldız yapıldı. Konu ağırlıkları dikkate alınmadan dört dönemde okutulan kitaplar rastgele birleştirilerek üç yılda okutulacak hâle getirildi. Kötü kitaplardı bunlar. İçlerindeki bir sürü bilgi yanlışının yanında sayfa düzeniyle, zevksiz metinleriyle, görseelliğin neredeyse kutsandığı(!) bir çağda gençlerin göz zevkiyle alay eden basit, berbat resimleriyle, kısaca her şeyiyle kötü... Ayrıca bu dönemde alan ve bölüme dayalı olarak, edebi metinler, edebiyat tarihi, seçmeli edebi sanatlar, seçmeli Türk dili, seçmeli kütüphanecilik gibi yeni dersler ihdas edildi.

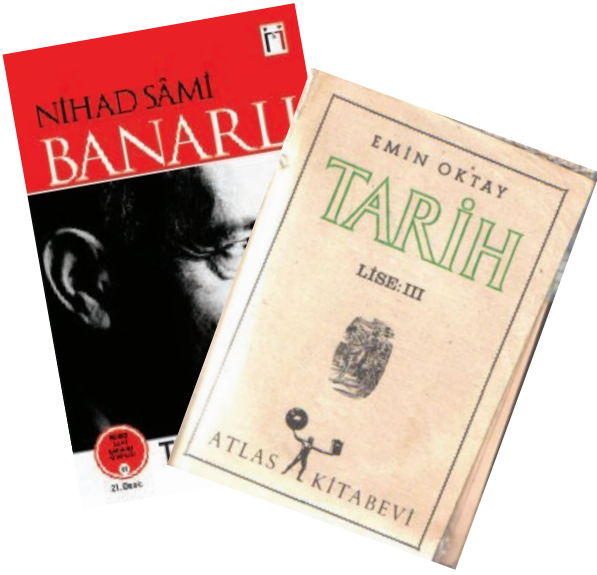
1998'den sonra ÖSS'de edebiyatla ilgili soru sorulmaması öğrencilerin başta edebiyat olmak üzere bu alanla ilgili bütün derslere karşı kolektif bir ilgisizlik geliştirmesine sebep oldu. Hatta en üst düzeydeki yöneticilerin bile çaresizce izlemekten başka bir şey yapamadığı bir biçimde lise üçüncü sınıflar, fiilen ortadan kalktı. Toplu sahte rapor furyası, -yetkililer de dâhil- herkes tarafından olağan kabul edilir oldu.

Bu durumda derse giren öğretmenler için de bunca ilgisiz öğrenciye kimsenin dinlemeye, öğrenmeye niyetinin olmadığı birtakım paket bilgileri aktarmanın nasıl bir işkenceye dönüştüğünü söylemeye gerek yok tabi.

Gelelim bugüne:

2005-2006 Öğretim yılıyla birlikte ders kitapları geleneksel olarak yine değişti ve ücretsiz dağıtılmaya başlandı. Tabi bu arada edebi metinler, edebiyat tarihi, edebi sanatlar, müfredatı bile belirsiz kütüphanecilik gibi dersler de kaldırıldı. İşte burada kayda geçiriyorum yeni edebiyat ders kitapları da çeşitli sakıncaları görülerek üç beş sene sonra ya tamamen değiştirilecek ya da ciddi mânâda revize edilecektir.

Hiçbir ideolojik önyargımız olmadığını peşinen söyleyelim. Meseleye sadece edebiyatı ve bunun eğitimini kendisine dert edinen bir

insan olarak yaklaşıyoruz. Peki, nedir daha mürekkebi kurumamış bu kitapların kusuru? Onlarca yazar ve uzmandan oluşan komisyonun son derece iyi niyetle ve idealist beklentilerle yola çıktığına ve buna uygun bir ürün ortaya koymaya çalıştığına şüphemiz yok. Ancak pilot uygulamasının yapılmaması bu girişimin en büyük eksiği. Pilot uygulamanın yapıp yapılmadığını araştırmadan nasıl bu kadar kesin konuşabiliyorum? Çünkü bir ders saatlik uygulama bile bu kitapların, edebiyat eğitimini değil geliştirmek, âdeta bu dersten soğutmak amacına hizmet edeceğini anlamaya yetirdi.

Kitapların temel felsefesi, çıkış noktası ezberci eğitim anlayışını yıkmak, öğrencileri araştırmaya yönlendirmek, aktif kılmak. Bunun için kitaplardan bilgiyi çıkarmakla başlanmış işe. Peki bilgi yok da ne var? Görsel olarak iyi tasarlanmamış sayfa düzeninde nerede başlayıp nerede bittiği belli olmayan metinler, onlardan önce ve onları takip eden lüzumlu lüzumsuz bir yığın biktirici etkinlik, hazırlık çalışması, ölçme değerlendirme soruları vs.

Bizim gibi gelişmekte olan ülkelerin en büyük komplekslerinden biri ezberci eğitimden kurtulmak... Buna emperyalist Batı tarafından mahkûm edildiğimiz safsatasına hemen herkes bir şekilde inandırılmıştır. Bu konu gündeme geldiğinde çürük sakız gibi Hindistan'da bütün öğrencilere işkence olsun diye logaritma cetveli ezberletildiği tekrarlanır durulur. Bizde de en klasik örnek kurbağanın sindirim sisteminin öğretiliyor olmasıdır mesela.

Mesele tabi ki ne öğretildiğinden çok öğrenilenlerle ne yaptırıldığı, ne yapıldığıdır. Sınavlarda öğrenciye kurbağanın sindirim sistemini sormak yerine amaç, bu bilgilerden hareketle öğrencinin canlıların ortak özellikleri ile ilgili çıkarımlar yapmasını sağlamak ve bu gayretiyle insanı, doğayı daha iyi anlama coşkusunu duymasına yardımcı olmak değil midir? Yani problem, kökleşmiş ve zaman içinde tabii bir biçimde kendini dönüştürebilme yeteneğine sahip bir eğitim sistemimizin olmayışında. Sürekli ve önceki dönemden bağımsız bir biçimde değişen eğitim sistemleri, öğretmenleri belirsizliklerle dolu huzursuz bir ortama mahkûm ediyor. Bugün birçok öğretmenin, içinden çıkamadığı etkinliklere dayalı bu sistem yerine, ders kitabını tamamen devreden çıkararak kendi notlarından, ÖSS hazırlık kitaplarından ders işlediğini duyuyoruz. Çaresizlik karşısında herkes, doğru yanlış kendi eğitimci vicdanını rahatlatmanın bir yolunu bulmaya çalışıyor anlaşılan.

Sahi öğretmen ne yapsın? Şiirin şekil özelliklerini kavratmadan içi nasıl rahat ederek araştırma ödevi verecek? Bunlar okul dışı etkinlikle kavranabilecek konular değil. Öğrenci araştırırsa bile yüzlerce farklı ve yer yer birbiriyle çelişen kaynaktan derlenen bilgilerden hangisini esas alacak? Amaç bunları öğretmek değil, çocukta edebi heyecan uyandırmak gibi bir itiraz da boştur. Çünkü sınırlı ders saati içinde kitabın yönlendirdiği gibi ikide bir sınıfı gruplara ayırarak öğrencilerin can sıkıntısından öğürdüğü bir şeyleri tartıştırmak, onlarca etkinliği takip ederek kimini madde madde tahtaya sıralamak vs. nasıl yetiştirilecektir? Besbelli ki bu etkinliklerin takibinin bile öğrencilerde yol açacağı bıkkınlık duygusu hiç hesap edilmemiş kitaplar hazırlanırken.

Ne yapılmalı? Her ciddi ve köklü eğitim anlayışında olduğu gibi elbette gerekli bilgiler kavratılmalı, öğretilmeli ve tabi ki gerekiyorsa ezberletilmeli. Ancak amaç, bu verileri kullanarak düşünmek, araştırmak, muhakeme etmek; sanatımız, kendimiz, toplumumuz ve dünyamızla ilgili birtakım sonuçlara ulaşmak; bazı konularla ilgili duyarlılığımızı yaşımıza, eğitim seviyemize göre geliştirmek olmalıdır. Mesela, tabi ki çocuğa şiirin şekil özellikleri sınıfta öğretmen tarafından ve gerekirse not tutturularak verilmeli. Ancak amacın bu olmadığı, bu bilgileri kullanmak olduğu unutulmamalıdır. Nasıl? İşte etkinliklerin devreye girmesi gereken nokta burasıdır. Çocuk şiirin

Her ciddi ve köklü eğitim anlayışında olduğu gibi elbette gerekli bilgiler kavratılmalı, öğretilmeli ve tabi ki gerekiyorsa ezberletilmeli.

şekil özelliklerini tarihsel arka planıyla birlikte kavradıktan sonra aile çevresinde, mahallesinde toplumun şiirden ne anladığı ile ilgili bir araştırma yapabilir. Ve mesela yaptığı araştırmayla insanların şiir dendiğinde neden hâlâ imgeye dayalı modern şiirden haberi olmadığını, ölçsüz, uyaksız, nazım birimsiz şiiri adam yerine koymadığını ders kitabımızın o çok sevdiği yöntemle artık sınıfı gruplara ayırarak tartışabiliriz.

Yeni edebiyat ders kitaplarının yanı sıra belki bir parça dil ve anlatım dersi üzerinde de durmak icap ediyor. Bu ders, geçmişte Türk dili ve edebiyatı dersi içinde yer alan Türk dili ve kompozisyon derslerinin birleşmesiyle oluşturulmuş ve artık bağımsız bir ders... Bu ders de bazı başlıklarıyla öğrencilerin alay ettiği, onların ilgi ve beklentisinin çok dışında yığınla teorik konuyla doldurulmuş. Müfredat-süre dengesi hiç gözetilmemiş. Lise birinci sınıfta dağ gibi konuya ayrılan iki saat karşılık, mesela eşit ağırlık ya da sözel lise üçüncü sınıflarda haftalık iki saatle çok rahat işlenebilecek konulara beş saat ayrılması, nasıl bir planlamanın ürünüdür, anlamak mümkün değil.

Yeni edebiyat ile dil ve anlatım ders kitaplarının pek çok olumsuzluğu yanında takdire şayan vasıfları olduğunu söylemek de gerekiyor. Bunlardan en önemlisi sanatçı seçiminde ideolojik önyargıların çok az rol oynamış olması. Hiç diyemeyeceğim, çünkü gereksiz bir denge gözetilmeye çalışıldığı dikkatlerden kaçmıyor. İkinci bir olumlu taraf ise görsellikte eskiye oranla daha estetik endişeyle hareket edilmiş olması. Kitapta öğrencilerin yerli ve yabancı sanatçılara ait seçkin resim ve fotoğraf örnekleriyle karşılaştırılmaya çalışılması güzel. Gerçi yer yer insanın kendisine ve öğrencilerine hakaret gibi kabul etmesinin pek ala mümkün olduğu özgün(!) çalışmalar da yok değil.

Kısaca:

Günter Wallraf'ın "En Alttakiler" kitabında Almanya'nın en büyük ilaç firmalarından birinin, geliştirdiği yeni ilaçların yan etkilerini kaçak işçiler, bilhassa Türkler üzerinde denediğini (tabi parasıyla canım) okuruz vahşi kapitalizme ve emperyalizme ilenerek. Bugün yaşadığımız pek çok sorunun aslında bu örnek olayla izahının mümkün olduğunu düşünüyorum. Bilhassa akademik gelişimi için Batı'ya gönderdiğimiz kavruk Anadolu delikanlıları, orada ortaya atılan her teoriyi, Tur dağından inen Hz. Musa peygamber gibi taşımıştır memlekete. Adı üzerinde teori... Durun bakalım madem çok faydalı, önce onlar içsinler bu hapları da bir kez olsun başkaları üzerinde biz görelim yan etkilerini. Sonra, yararı varsa elbette aceleyle getirmeden biz de uyguluyoruz. Çoklu zeka kuramı böyle bir şey, öğrenci merkezli eğitim böyle bir şey... Bu teoriler çok büyük buluşlarsa mesela neden üniversitelerde uygulanmıyor? Oksford, Harvard, ODTÜ, Bilkent falan öğrenci merkezli, çoklu zekâ kuramlı eğitim sistemine geçti de biz mi haberdar olmadık? Yoksa bu teoriler yalnızca ilk ve orta öğretim için mi geçerli? Öyle ya, üniversitede, herkesin aynı oranda eğitilebileceği palavrasına gerek yok, değil mi? Mademki zorunlu eğitim 12 yıl olacak o zaman herkesi mezun etmenin tek bir yolu var: öğrenciyi merkeze almak... Sonuçta bir başarısızlık olursa bunun suçunu da bilimsel bir kılıfla, sınıftaki birçok farklı zekâ tipine uygun ders anlatmayı başaramayan öğretmene yüklersin olur biter. Daha da olmazsa herkes sınıf geçirecek babacan kararlar almak da mümkün tabi...

Tamam, da öyleyse ne gerek var bunca gayrete, allı pullu kitaplara?

Sonuç:

Dergimizin bize ayrılan sınırlı sayfaları içinde böylesine önemli ve detaylandırılması gereken bir konuyu enine boyuna ele almak çok zor. Hatta imkânsız. Gönül isterdi ki eleştirdiğimiz hususlara bir sürü örnek sıralayalım. Ancak bunun için kitap hacminde bir çalışma yapmak gerekiyor. Örneklerin eksik olmasının bu yazının inandırıcılığını zedelemesinden korkarım. Birilerinin 'Bak bir sürü iddia ve ithamda bulunmuş; ama tek misal verememiş.' diyerek ortaya çıkması hayırlı bir tartışmayı başlatacak ve belki de benimle aynı endişeleri paylaşan bazı insanların çok daha kapsamlı çalışmalar yapmasına vesile olacaktır temenisiyle bitirmek istiyorum yazımı.

DOSTA DÜŞMANA DİL VE DERİNLİK

Metin MERCAN
Eğitimci, Yazar

Çinli düşünür Kun'a sormuşlar:

Bir ülkeyi yönetmeye çağrılıysanız, ilk işiniz ne olurdu?

Kun, ibretlik bir cevap vermiş:

"Önce dili gözden geçirmekle işe başladım. Çünkü dil kusurlu olursa düşünceler iyi anlatılmaz. Düşünceler iyi anlatılmazsa, yapılması gereken işler doğru yapılamaz. İşler doğru yapılamayınca da ülkenin töresi ve kültürü bozulur, adalet yanlış yola sapar, halk şaşırır, ne yapacağını bilemez. İşte hiçbir varlık dil kadar önemli değildir.

Yıllardır çektiğimiz sıkıntının sebebi...

Dilimize gereken önemi, değeri vermiyoruz.

Sorun bugünün sorunu değil, yüzyılların sorunu.

Bir zamanlar Arapça, Farsçaya duyulan hayranlık, Fransızcaya şimdi de İngilizceye... 21 yaşında çağ açıp çağ kapayan Fatih'in pek çok yabancı dil bilmesiyle, birçok yabancı dili çorba yapıp Tarzanca konuşan bizler arasında çağlar var. Bir dili bilmek farklı, ana diline katıp karıştırıp onu çorba yapmak farklı.

İşte iki güzel uydurmaca;

Duygusal ve tensel işlevlerini çeşitli komplikasyonlarla salt kendi inanına angaje etmiş kişilerden oluşan bir toplum, oligarşik yasaların tutsağı olup kendilerini yineleyemedikleri için dinsel tabulara sarılmaktan kurtulamazlar."

Veya

"Osmanlı mazimizin İstanbul'u iman ve zarafet aşkının namütenahi enginliğinde şerayan eden bir ruhun yegâne istinatgâhıydı. Şimdiyse İstanbul'da İstanbulsuz kalan gönül

andelibinin hazin iniltileri yankılanıyor Yedi Tepe'de"

Ne derler buna:

Al birinden vur ötekine

İkisi de fevkalâde özentî kokuyor.

Peki, bu çılgınlığa kim dur diyecek?

"Bu günden sonra divanda, dergâhta, dergâhta mecliste ve meydanda Türkçeden başka dil kullanılmayacak." diyen Karamanoğlu Mehmet Bey'in feryadını duyanınız yok mu?

İşte bu çılgınlığa dur diyen bir çılgın!

Dilimizdeki yabancı sözcük istilas ve bunları kullanma özentisi (uydurmaca) günümüzün sorunu değil, yüzyıllar öncesine dayanıyor bu problem.

XII. yy. Yusuf Has Hacib (Kutadgu Bilig (Mutluluk veren Bilgi) adlı kitabında yabancı sözcük oranı %1-2

Yunus Emre Divanında %22

Baki'de %65

Şemsettin Sami'nin "Kamus-ı Türki" adlı sözlüğünde Türkçe sözcük oranı %34'tür.

"Türk diline kimseler bakmaz idi.

Türklerle asla gönül akmaz idi." diyen 14.yy Divan şairi Âşık Paşa asırlar öncesinden görmüştü bu sorunu.

Hey gidi hey!

Aynı tas aynı hamam. Değişen hiçbir şey yok.

Yüzyılların ihmalidir bu.

Shakespeare'in eserlerini anlamayan; bir İngiliz Rousseau'nun dilinden anlamayan

Şakespeare'in eserlerini anlamayan; bir İngiliz Rousseau'nun dilinden anlamayan bir Fransız göremezsiniz. Fakat Fuzuli'nin, Baki'nin şiirlerine boş ve anlamsız gözlerle bakan pek çok Türk genci görürsünüz. Değil yüzyıllar önceki metinleri yarım yüzyıl önceki eserleri bile anlamakta zorlanan bir yığınla karşı karşıyayız.

bir Fransız göremezsiniz. Fakat Fuzuli'nin, Baki'nin şiirlerine boş ve anlamsız gözlerle bakan pek çok Türk genci görürsünüz. Değil yüzyıllar önceki metinleri yarım yüzyıl önceki eserleri bile anlamakta zorlanan bir yığınla karşı karşıyayız.

Fuzuli'nin şiirlerine Fuzuli (boş, gereksiz) sıfatını konduran bir gençlik var karşımızda. İstanbul Üniversitesi'ni kazanmak için can atan ama üniversitenin kapısındaki yazıyı dahi okuyamayan milyonlar var içimizde.

Dedesini anlamayan bir torun, torununu anlamayan bir dede...

Kopmuşluk ve bitmişlik...

Tanzimatın ilk yıllarında alafranga giyinen, yarı Türkçe, yarı Fransızca konuşmaya çalışanlara züppe denirdi.

Şimdi züppenin adı oldu çağdaş.

Örfüne, âdetine, kültürüne, diline ve dini-ne bağlılar da çağdışı ve yobaz...

Dünya tersine dönüyor.

Peki, ne yapalım da bu yozlaşmaya, bu dil yozlaşmasına dur diyelim.

İşte bir çözüm yolu:

"Fransız Millet Meclisi, 1997 sonbaharında Fransızcadaki İngilizce kelime istilasını durdurmak için bir kanun çıkardı:

"İşyerlerine Fransızcadan başka bir isim konmayacak"

Yeterli olmasa da bir çözüm yolu.

Yabancı dilde eğitim yapan üniversiteleri-miz var. Neymiş İngilizce dünya diliymiş, bilim diliymiş. Büyük bir yutturma...

Hangi Batılı gelişmiş Ülke gördünüz kendi dilini bırakıp başka dilde eğitim yapan? Adam dükkân tabelalarını bile yabancı sözcüklerden temizleyebilmek için kanunlar çıkarıyor.

"Dünya dili İngilizcedir; propagandasını Türkiye'deki dâhili bedhahlar hariç kimse yutmadı. Hala ne diye sömürge gibi davranıyoruz bilmem ki..." diyen Sinanoğlu'na hak vermemek mümkün mü?

Vay be Afrika'ya bak nasıl da İngilizce konuşuyor, hele şu Tunuslu Cezayirli şakır şakır Fransızca biliyor. Helal olsun, helal!

Bre gafiller bu adam tabî ki İngilizce, Fransızca konuşacak çünkü yüzlerce yıl sömürge olmuşlar. Kültürlerini, dinlerini, dillerini unutmuşlar.

İliklerine kadar sömürülmüşler, sömürülmüşler, sömürülmüşler...

Ya bizler, yaratana şükür bu kadar değiliz.

İçimizde birkaç kiralık beyin haricinde bu cılgınlığa dur diyen pek çok insanımız var.

Teşhis doğru da tedavi

Bence;

En önemlisi hedef, toplum olarak bir hedefimiz yok!

Evim olsun, arabam olsun gibi kişisel hedeflerimiz var. Hesaplarımız küçük.

Ortak bir dil hedefimiz var mı? Yabancı sözcükleri ballandıra ballandıra kullanırken, dükkânımıza Shoes

House

Shop

Garden

Toys

gibi sözcükler kullanarak isim verirken ne yaptığımızın farkında mıyız?

Peki, buna dur diyebilecek resmi bir güç yok mu?

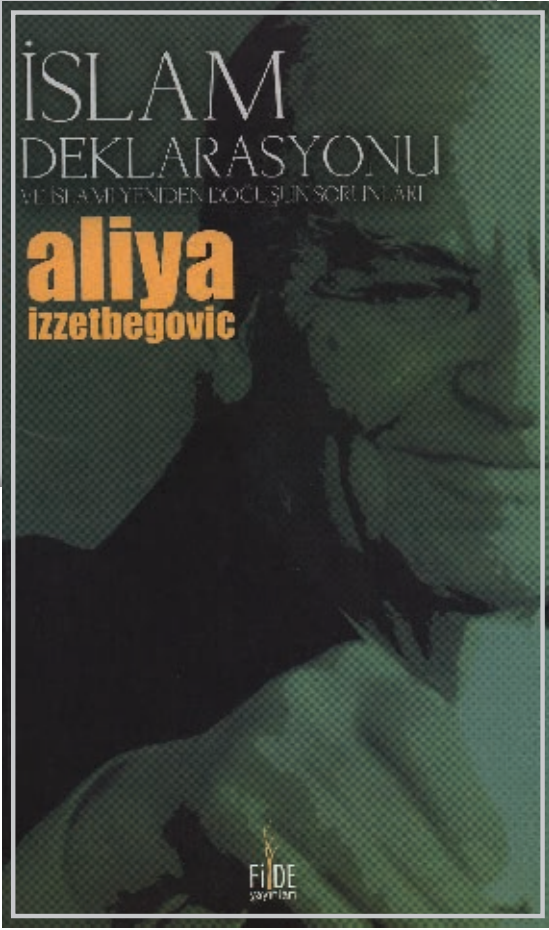
Yine aynı yere geldik.

Al birini vur ötekine.

İSLAM DEKLARASYONU

Banu KIRBAYIR
Felsefe Öğretmeni

Okuyucuyu derin bir tefekküre sevk eden, Bilge Kral özelliğini İslam Deklarasyonu ile bir kez daha ortaya koyan Aliya İzzetbegovic bu eseriyle aşağıda vereceğimiz şu hususları ele almıştır.

- Birkaç yüzyıl öncesine kadar medeniyeti belirleyen Müslümanlar, bugün neden geri kalmışlardır?
- Çağdaşlık ve İslam yan yana gelebilir iki kavram mıdır?
- Kur 'an ve İslam hakkında ne kadar şey biliyoruz?
- Müslüman kadın kimdir, nasıl olmalıdır?
- İnsanların eşitliği diye bir şey var mıdır?
- Müslümanların kardeşliği nasıldır?
- Din ve vicdan özgürlüğünün sınırları var mıdır?
- İslami yeniden doğuş, dini veya siyasi devrim mümkün müdür?

Eserde yer alan İslami yeniden doğuşun sorunlarını ve bu sorunlara getirilen çözüm önerilerinden bazılarını aşağıda vermek istiyorum.

Müslüman Ülkeler Neden Geri Kaldılar?

Müslüman ülkelerin çoğundaki İslami kurumlar ve onun yüksek temsilcileri, görevlerini yerine getirmede her türlü bağımsızlığı kaybettiler. Onlar İslami fikir ve çıkarların savunucuları değil, aksine iktidardaki rejimlerin memurlarıdır. Onlar İslam hakkında, siyasi iktidarın iradesinin istediği kadar konuşturlar ve genel olarak bu iktidara hizmet ederler.

ve İslami Yeniden Doğuşun Sorunları

Aliya İzzetbegovic

(Fide yayınları)

Bugünkü İslam dünyası; içinde gerçek dinin az, fakat sözel, şekli dinin çok olduğu tipik örneğidir. Kur'an okunmak yerine sadece güzel sesle seslendirilip yorumlanmaktadır. Kur'an'ın benzersiz melodisinde artık hiç kimse emredici ve kesin, bazen tatlı tatlı uyaran ve davet eden bazen ise tehdit eden, yüksek sesle haykıran fakat her zaman ve yeniden tüm insan hayatının değişmesini talep eden hükümlerini tanıyamamaktadır.

İslam Nedir?

İslam, iman etmek ve iyi amel işlemektir. Eğer senin ruhun Allah'a olan iman ile ve davranışların iyilik etmekle doluysa onlar İslam'a aittir. Eğer bunlar yoksa bu ibadetler diğer bütün boş inançlar gibi anlamsızdır.

İslamı Nasıl Anlamalıyız?

Din rahatlık değildir. O çağrı, görev, taleptir. Gerçek inanan bir nesil sadece şuursuz bir dini aidiyet içinde bulunan düzinelerce nensilden çok daha fazla şey yapabilir.

Fitne, esaret ve adaletsizlik dolusu bir dünyada gençliğe sakınmasını, sakın olmasını, itaat etmesini öğütlemek aynı zamanda kendi halkının ezilmesi ve esir edilmesinde ortak olmak değil midir? Gençlerimize İslam'ın ne olması gerektiği değil eskiden ne olduğu anlatılmaktadır.

Kur'an -ı Kerim Ne Diyor?

Kur'an sadece tek ve biricik teslimiyeti tesis etmiştir: Allah'a olan teslimiyet.

Ancak Allah'a bu teslimiyette Kur'an insan için özgürlük inşa ederek onu bütün korkulardan ve diğer bütün teslimiyetlerden kurtarmıştır.

Kur'an-ı Kerim'e karşı var olan teslimiyetin uygulanması için kararlılığa, duygusal İslam toplumundan teşkilatlanmış şuurlu birliğe, gelecek kanunlar ve kurumların ahlaki ve sosyal içeriğini oluşturacak halk hümanizmi de açık fikirlere dönüşmelidir.

Hız Muhammed'i Nasıl Zikretmeliyiz?

Hız Muhammed (as) güzeldi fakat manken değildi. İyi idi fakat enayi değildi. Cesurdu fakat acımasız değildi. İsrarcı idi fakat inatçı değildi. Bilge idi fakat ukala değildi. Bütün bunlar onun şahsında hakiki ölçüde bulundurulacak ve bu üstün insanlıkta Hız Muhammed'in çevreyi fetheden gücünün sırrı bulunmaktaydı.

Türkiye Neden Kaybetti?

Yazı milletin tarihteki devamını sağlar ve akılda tutma şeklidir. Arap harflerinin kaldırılmasıyla Türkiye için yazıda korunan geçmişin bütün nimeti kaybolmuş oldu. Birçok diğer paralel reformlarla beraber, yeni Türk nesli kendini manevi dayanaktan yoksun ve adeta bir çeşit manevi boşluk içinde buldu. Türkiye kendi hafızasını ve geçmişini kaybetti.

Ne olduğunu ve köklerinin nerden geldiğini bilmeyen bir ülke, nereye gideceğini ve yüzünü neye doğru çevirmesi gerektiğini bilebilir mi?

Tek olan Allah tan başka ilah yoktur; seçilmiş halk, ırk veya sınıf yoktur, bütün insanlar eşittir.

"Herkes Kur'an'da kendisinin değeri kadarını bulacaktır."

RESİMLERİN Dili

Muharrem ÇELİK
eğitimci - ressam

Çocuk resimde hiçbir zaman kendini gizleyemez. Çizgilerde, nesnelerde, boyalarda kendini anlatır.

İnsanoğlu dünyaya geldiği günden itibaren farklı karakterleri benliğinde taşır. Bunun bir kısmını çevre bir kısmını da aile etkisiyle daha da geliştirir. Bu durumda bilinçaltına yerleşen her türlü davranış farklı yaşlarda değişik çizgilerle kendini gösterir.

Çocuğun bebeklik aşamasından eline şeker zannedip aldığı boyalar, onun ilgisini çekmiştir. Böylece onunla iletişim kurmaya çalışmıştır. Eline aldığı boyaların şeker olmadığını anlayıp onunla bir şeylerin boyandığını görerek sağı solu karalamaya başladığında her hangi bir baskı ve engele maruz kalmadığı müddetçe çocuk özgün, geleceği parlak, kendinden emin bir kişilik karakterini elde eder. Baskıya maruz kaldığı müddetçe bilinçaltını doyumsuzluklarla donatır. Bunu da yaşantısının değişik aşamalarında çizim ve renklerinde gösterir.

Her dönemin sanat dili farklıdır. Toplamlar içinde bulunduğu sosyo-ekonomik ve dinsel yaşam biçimleri de sanatlarına, özellikle resim sanatlarına etki etmiştir. Gotik Çağda kiliselerin duvarları İncil konulu resimlerle bezenmesi, Rönesans'ta kadvraların incelenmesinin resim konusu olması, Selçuklular'da sembolik ifadeleri içeren koç, aslan gibi figürlerin yoğunlaşması, Osmanlı'da ki minyatürlerin resimlerde görülmesi sıradan bir davranış olmamakla beraber toplumun genel yapısını gözler önüne getirmektedir.

Bu durum çocuk ve gençler için de böyledir. Çizilen bir resimde hırçın çizgiler, siyah rengin yoğunluğu, konusu bireyin nasıl bir ruh hali içerisinde olduğunu gösteren önemli

ipuçlarıdır. Bu kişi küskün, hırçın, öç alma peşindedir. Öte yandan sarı boyalarla her türlü nesneyi boyayan, sarı dışındaki renklere yaklaşmayan kişinin buhran içerisinde olduğu, acilen tedavi olması gerektiğini gösterir.

Öğretmenler sınıfta öğrencilerin yaptıkları resimleri görüp bir kısmını panoya asarak ödüllendirirler. Bu davranış ise çocuğun içindeki özgüvenin bitirilmesi, resmi asılanlarla asılmayanlar arasındaki çatışmaların başlamasına davetiye çıkarır. Daha çocuk yaşta aileleri tarafından desteklenen ve yüreklendirilen çocukların hem resimde hem de diğer alanlarda başarılı oldukları görülmüştür. Osmanlı'nın son dönem sanatçısı Osman Hamdi ailesi tarafından resme teşvik ettirilip sergisi açtırıldığında bu günkü namını almıştır.

Çocuk resimde hiçbir zaman kendini gizleyemez. Çizgilerde, nesnelerde, boyalarda kendini anlatır. Mutlu ve kendinden emin çocukların resimlerinde parlak ve canlı renkler hâkim iken şekiller ise her zaman kâğıdın üst taraflarındadır. Ezilen, korkak kişiler ise kâğıdın en alt kısımlarını küçük figürlerle ve koyu tonlarla kendini anlatır. Aile resimlerinde ise birey kendini seviyor ise resmin ortasına büyükçe çizer. Veyahut ailede sevdiği kişileri büyük çizer. Annesinden şiddet gören çocuklar resimlerinde annesini cezalandırır. Kimi zaman anne resimde cadı görünümünde, kimi zaman da siyah hırçın çizgilerle verilir.

Bu da çocuğun bilinçaltının resme yansımasıdır. Resim sanatıyla içli dışlı olan kişiler hayatının değişik aşamalarında farklı mesleklerde başarı sergilerler. Örneğin beyaza, turuncu, kırmızı ve kırmızının tonlarına ilgi duyan bir çocuk tıp dalında başarılı bir olabilir. Güzel ev, bahçe çizenler ise mimar ve şehir planlamacıları olarak başarılı bir olabilirler.

Resim yeteneğini geliştirmek veya öldürmek örnek aldığı kişiye bağlıdır. Eğer ilköğretimden itibaren resim bilgisine sahip olan bir öğretmen çocuğun resmini okuyabiliyor ise o çocuğu hayata hazırlama konusunda ailenin desteğini alarak güzel bir ışık olur. Ona istediği yönü verebilir. Ama bizler her zaman kalıplaşmış yapının içerisinde bir türlü çıkmıyoruz. Ana sınıftan itibaren sınırlandırma yöntemi ile çocuğun özgün düşünmesinin önünü kesiyor ona boyama kitapları vererek belirli kalıplar içerisinde boyama yapmasını istiyoruz. Özgün çalışmasına fırsat vermiyoruz. Oysa çocuk bu yaşta kendi içinden geçtiği gibi istenilen konuyu çizmeli ve boyamalıdır. Çizimler öncesinde konu çocuğun gözünde drama yöntemiyle canlandırılmalıdır. Yapılan çalışma üzerinde muhakkak konuşturulmalıdır. Böylece resim sanatıyla beraber ifade becerisi de geliştirilmelidir. Bu konuda en güzel örneği iki yaşındayken kızım Dilara'da uy-

gulamalı olarak gördüm. Lekelerle başlayan resim merakı altı yaşında kompozisyona dönüştü. Akran grubu ile olan iletişimi ve paylaşımı yanı sıra ifade becerisi de gelişti.

Konularda çocuğun düşünsel yapısının anlatımına yönelik çalışmalar yaptırılmalıdır. Yapılan çalışmalar kendi içinde eleştirilmelidir. Hiçbir zaman akran grubunun yaptığı çalışma ile eleştirilmemelidir. Her çocuk yaratılışından itibaren saf, temiz ve değerlidir. Onun için çocuğun yaptığı da aynı değerdedir ve hiçbir zaman yabana atılmamalıdır. Bu çalışmalar çocuğun tanınmasına vesile olmalıdır. Ona göre programlar geliştirilmelidir.

Resim çizimleriyle anlatılamayacak pek nadir şeyler vardır. Hemen hemen her şey çizimlerle anlatılabilir. Avrupa bu yöntemi uzunca bir zamandır kullanmaktadır. Çeşitli çizimlerle çocuğu doğuştan itibaren zihinsel değişime zorlamaktadır. Çizgi filmlerin nasıl bir etki bıraktığını hepimiz çocuklar üzerinde görebilmekteyiz.

Bu nedenle başta anasınıfı ve ilköğretim okulları öğretmenleri çocuğun çalışmalarını geliştirecek yöntemler belirlemeli, yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkan ürünleri uygulamalıdır. Ve bu uygulamalar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından desteklenip, sistematik hale getirilmelidir.

Issız Şehir... Sessiz Şehir

Neden bu şehir,
Böyle ıssız ve sessiz?
Neden ışıkları sönmüş,
Sokakların ve evlerin?
İnsanlar mı göç etti yoksa söyleyin.
Kuşlar neden ötmez?
Neden ölü bir sessizlik çökmüş?
Bu şehir böyle değildi sessiz
Ve dünden hareketsiz...

Ajanslardan bir haber geçti:
"Bu şehir mahkûm edilmiş"
Daha dün özgürken,
Koskoca şehrin halkı,
Bu gün sessizliğe bürünmüş.
Evet... evet anladım
Bu... bu şehir, bu ülke Filistin..
Kanlı İsrail üzerine çökmüş.
Yaşayan şehri şimdi,

Ölmeye mahkûm etmiş...
Bu sessizlik, bu korku, bu kaos,
Bir karanlık gibi sinmiş,
Anladım koskoca şehir;
Bu yüzden hareketsiz...

Nerde şimdi, özgürlük naraları atan,
Özgürlük şarkıları mırıldanan,
O kanallar neden susmuş...
Niçin dünya şimdi,
Ölü bir mezar gibi sessiz...
Uzaya göç mü var söyleyin,
Neden insanlık susmuş.
Haykırın artık bir ses,
Uzaktan,yakından..
Hala mı insanlar,
Bu şehirden habersiz...

Ethem SÖZEN
Öğretmen - Tekirdağ

Öğretmenlik

İlkin O'ndan öğrendi ilk insan öğrenmeyi ve öğretmeyi

Sonra Peygamberler kondu o büyük mirasa

Çıkışmışken insanlıktan tüm toplumlar

Eyüp sabrı öğretti, İbrahim mantığı.

Yusuf dürüstlüğü ve namusluluğu öğretti, İdris terziliği.

Süleyman yöneticiliği öğretti, Davut demirciliği, Nuh marangozluğu.

Kısaca tüm peygamberler öğretmendir ve öğretiler.

Öğretmen oldular tüm topluma

Öğretiler çevrelerine iyilik, güzellik adına ne varsa.

Bıkmadılar, usanmadılar, yorulmadılar, bozulmadılar bu uzun yolda.

Ve o en büyük sevgiliye geldi öğretmenlik sırası

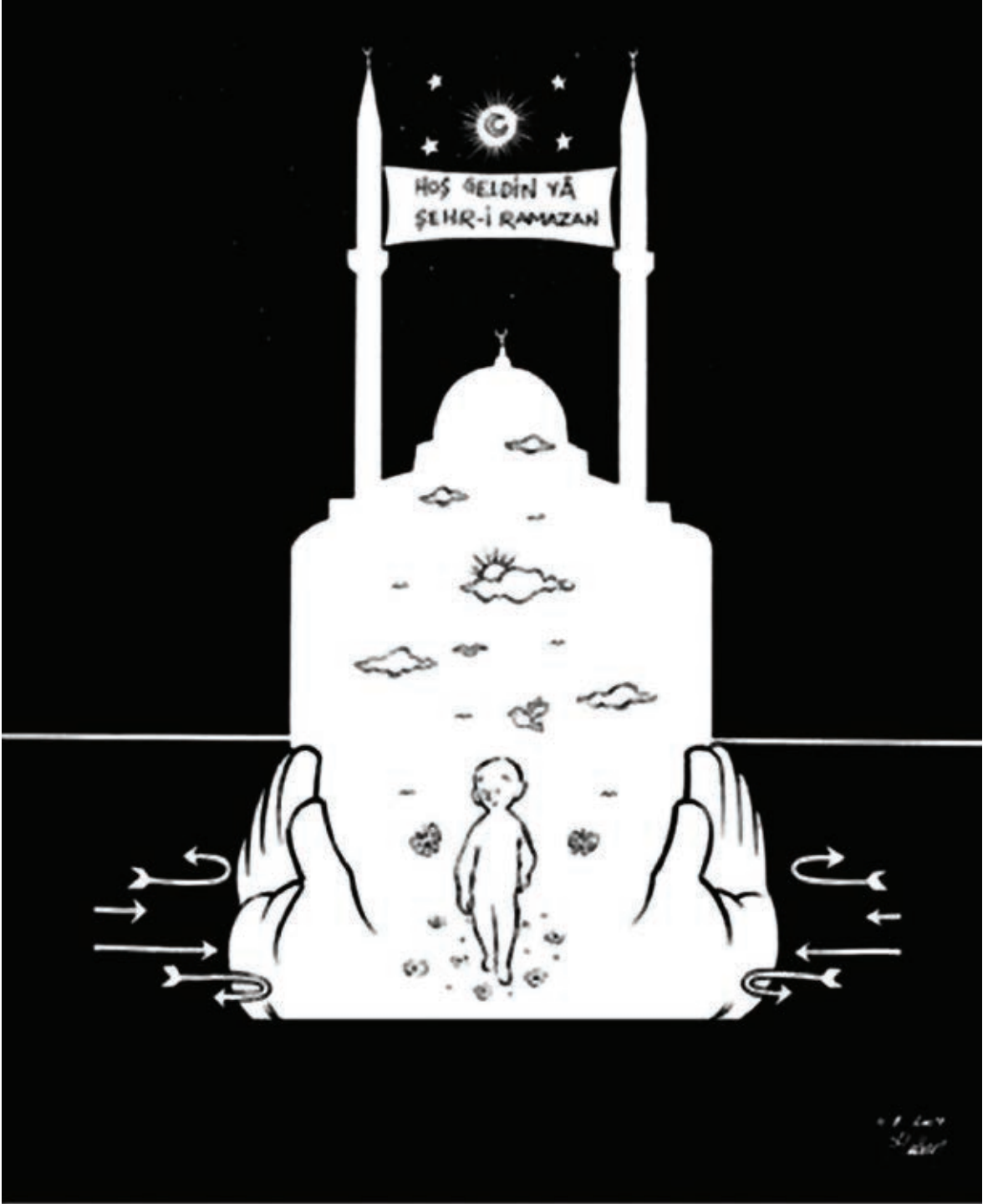
Çok zordu işi o kutlu Nebi'nin

Kızlarını diri diri toprağa gömen o vahşi toplumu

Karıncayı dahi incitemez hale getirmişti o büyük öğretmen.

Erdal GÜRÇINAR
Öğretmen - Adana

Oruç kalkandır.

BULMACA

Hazırlayan: **Nazif ŞAHİN**
Eğitimci

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1					İri cins at	→	Yüce Yaratıcı	→	Halk dilinde nine	→	Bir sayı	→	Sebeup, vesile	→
2					Allah'a inanan		Basit sandal		Halk dilinde kazanmak		Refik, dost		Güzel kokulu	
3					Bir spor dalı	→							Güzel kokulu	
4					Huzur, Esenlik								Güzel kokulu	
5					Kolay Kandırılan		Sarmal, Spiral	→			Bir renk		Güzel kokulu	
6	Mürekkkepbalığı	→	Bir Ülke	→										
7	Asker Yemeği		Mübarek ay	→				Derece	→					
8	Bir Sebze	→						İçî Dışına Çıkış	→					
9	Bir Dağ							İnleme sesi						
10	Ankaranın bir ilçesi	→						Uzaklık İşareti	→					
11	Bir Giyecek							Azîz Mahmut (Ünlü bir İslam Alimi)	→					
12								Kaçma, Kaybolma						
13								Allah'ın Bir İsmi	→					
14	Eski Mısırdaki bir Tanrı	→			Dünyanın Uydusu	Bir isim					Geri Verme			
15	Bir Hayvan				Bir Ülke						Kadınstı Erkek			
16		Bakma, Bakış	→					Bir Hayvan	→					
17		Mekke'de Bir Dağ						İcar						
18			Bir Ünlem	→		Bir İsim								
19			İslamda İlk biat			Kesin Kanaat								
20	Bir Ölçek				Bir Sahabe adı									
21	Bir Tanrı	→												
22								Arapçada Bir Harf	→	Ün, Şan	→			
23	Bobin				Ucuzluk, Bolluk									
24	Bir Nota	→			İlave									
25					Bir Ajansımız	→		Kısa Zaman	→					
26	Kiblemiz (Resim)													
27	Masal Başlangıcındaki Sözler	→												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------